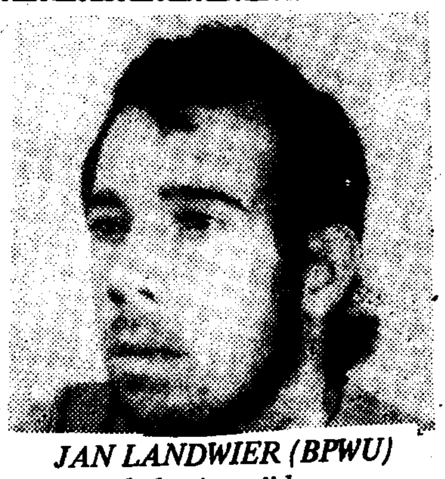
Amigoe

100STE JAARGANG - No.: 78

VRIJDAG 8 APRIL 1983

Vandaag

JAN LANDWIER (BPWU)
..... belastingvrijdom .....

...NERING VENEZOLAANSE ECONOMIE

Afschaffing huidig koersstelsel bepleit

IMF: bolivar met 220 procent devalueren

CARACAS — Het Internationale Monetaire Fonds wil, dat de ...se regering de bolivar dratisch devalueert, de overheids... vermindert, een vrij deviezensysteem invoert en de prijs... opheft. Deze reeks van maatregelen zou moeten dienen ... de economie van Venezuela te ... Minister Sosa van ..., die dit in Caracas bekendmaakte, zei niet met welk ... de bolivar omlaag moest. Maar de pers meldde, dat de ...waardevermindering volgens het IMF ongeveer 220 procent moet ...dragen.

De Venezolaanse pers deelde ..., dat volgens het IMF de ...zolaanse munteenheid op ...danig peil moest worden ge...cht, dat de notering kwam te ...an op 14 bolivars voor elke ...llar. Tot eind februari stond ...bolivar met 4,30 tegenover ...dollar genoteerd. Na de ... van een drievoudige ...erswaarde, stond de bolivar ... met ruim ...ht ... de ...llar.

Volgens het IMF moet Vene...ela het huidige, drievoudige ...teringssysteem van de boli...r laten varen en één vaste ...tering tegenover de dollar ...voeren. Het IMF meent, dat ...t handhaven van de oude ...erswaarde van 4,30 voor be...alde sectoren van de Venezo...anse economie (afbetaling ...itenlandse schulden en de ...voer van essentiele levensbe...ften) op de lange duur erg ...l geld zal kosten. De ...ring in Caracas heeft echter ...t deze notering voor de boli...r gehandhaafd om inflatoire ...cessen tegen te gaan.

Volgens het IMF moet de ...nezolaanse regering ook de ...ntrole opheffen, die reeds ... weken is ingesteld op de ...zen van bepaalde goederen ... producten en deze prijzen ...aten aan de wetten van ...ag en aanbod.

Minister Sosa heeft de afge...en weken opnieuw getracht oplossingen te vinden voor de enorme financiele en economische problemen, die voor Venezuela zijn ontstaan door een sterke vermindering van de olieinkomsten en een buitenlandse schuld van 36 miljard dollar (63 miljard gulden Antilliaans). In New York probeerde hij de afgelopen week van vertegenwoordigers van een groep internationale banken, geleid door Chase Manhattan, uitstel te verkrijgen voor de tijd van ongeveer zes jaar, van de afbetaling van de buitenlandse schulden.

Deze week heeft minister Sosa langdurig van gedachten gewisseld met een missie van het IMF, die in Caracas een studie verricht van de totale financiele en economische situatie van het land. Het door de missie van het IMF uit te brengen rapport zal van groot belang zijn voor Venezuela, niet alleen in de onderhandelingen over het afbetalings-uitstel, maar evenzeer voor het verkrijgen van nieuwe, noodzakelijke leningen. De missie zal over een maand gereed zijn met het rapport.

Sosa deelde gisteravond mee, dat Venezuela alvast zijn 1,4 miljard dollar die als reserve in het IMF zijn gestort, zal opnemen. Maar daarnaast, aldus Sosa, wil de Venezolaanse regering nog een "additioneel bedrag" van het IMF lenen om aan zijn lopende, financiele verplichtingen te kunnen voldoen.

Nieuwe instortingen in Popayan gevreesd

Actie tegen plunderen

POPAYAN — In het door een aardbeving getroffen Popayan in Colombia, hebben de autoriteiten een avondklok ingesteld en het aantal dienstdoende agenten en militairen verdubbeld om de enorme plunderingen en diefstallen tegen te gaan, die er de afgelopen dagen zijn gepleegd. Alleen ...eren werden ruim honderd personen aangehouden.

De meeste plunderaars kwamen uit omringende steden en dorpen. De bevolking, die voor het merendeel in de openlucht slaap omdat na de erge aardschokken vorige week donderdag, zich naderhand nog enkele bevingen hebben voorgedaan. Die waren echter licht en hebben geen noemenswaardige schade aangericht.

De vrees voor instortingen is hierdoor aanmerkelijk toegenomen. Maar ook door zware slagregens, die Popayan de afgelopen dagen hebben geteisterd. De regens verergerden ook de situatie voor de vele duizenden, die uit vrees voor nieuwe bevingen, in de openlucht buiten de stad verblijven.

Bij nacht is Popayan nu een spookstad. De avondklok geldt van tien uur 's avonds tot vijf uur in de ochtend. De onheilspellende stilte wordt alleen onderbroken door sporadische militaire en politie-patrouilles.

Het Rode Kruis is intussen actief begonnen met het uitdelen van voedsel en medicamenten. Vanuit de Verenigde Staten werd een grote zending levensmiddelen, dekens en veldhospitalen ontvangen. Ook Mexico steunde. In andere Latijnsamerikaanse landen zijn langzaamaan acties op gang gekomen voor hulp aan de slachtoffers. Hun aantal bedraagt ongeveer 150.000. De aardbeving heeft aan 264 mensen het leven gekost. Tweeduizend gewonden worden nog in ziekenhuizen verpleegd. De schade wordt geschat op 200 miljoen dollar.

Opheffing sancties tegen Peronisten

BUENOS AIRES — De Argentijnse militaire regering heeft de sancties opgeheven tegen een twintigtal Peronistische leiders die na de staatsgreep van 1976 van hun burgerrechten waren beroofd. Onder het besluit vallen de ex-presidente Isabel Perón, de vakbondsleider Lorenzo Miguel en de oud-gouverneur Carlos Menen. Daarentegen zal de situatie van de leider de Montoneros (linkse Peronisten) Mario Firmenich, en de leider van de Peronistische jeugd, Rodolfo Galimberti, ongewijzigd blijven.

WILLEMSTAD — In verband met de reconstructiewerkzaamheden aan het Julianaplein gaf de dienst openbare werken, die met de coordinatie van het project belast is, een uitleg aan de pers over het een en ander. Op de foto rechts, staande adjunct hoofd van de DOW, ir Reno Pieters. Voor meer informatie hierover zie elders in deze editie.

Moskou wijst Britten uit

MOSKOU — De Sovjet-Unie heeft een Britse diplomaat en een journalist uitgewezen, nadat een week geleden Londen drie Sovjet-functionarissen had gelast het Verenigd Koninkrijk te verlaten.

Een woordvoerder van de Britse ambassade in Moskou deelde mee dat een assistent-luchtmachtattaché, majoor David Williams, en Anthony Robinson, correspondent van de "Financial Times", een week de tijd gekregen hebben om uit de Sovjet-Unie weg te gaan.

Argentinie in constante financiele problemen

BUENOS AIRES — Argentinie zal op korte termijn moeten gaan onderhandelen met zijn schuldeisers in het buitenland. Argentinie heeft dringend nieuwe kredieten nodig, maar de schuldeisers staan erop, dat Argentinie eerst de rente betaalt over de uitstaande schulden. Nieuwe leningen zullen pas worden verstrekt, als de achterstallige rente is betaald.

Zelfs het betalen van de rente is voor Argentinie een moeilijke zaak. Pas deze week werd de rente afgelost, die al in januari had moeten zijn voldaan. Het land kan dit jaar niets aflossen van de buitenlandse schuld. En reeds nu is het zeker, dat dit het volgend jaar ook niet zal kunnen gebeuren.

PORT STANLEY, MALVINAS — De Britse bewoners van de Malvinas zijn woedend op de regering van premier Margaret Thatcher, omdat die tweehonderd Argentijnen toestemming heeft gegeven de graven te bezoeken van aanverwante Argentijnse soldaten, die het vorig jaar sneuvelden in de strijd om de Malvinas.

Sovjets grootste wapenleveranciers 3e wereld

BRUSSEL — De verkoop van wapens aan landen in de derde wereld levert de Sovjet-Unie en haar Oosteuropese bondgenoten veel deviezen op. Dit menen de economische deskundigen van de Noordatlantische Verdragsorganisatie.

"Hoewel de economische factor niet de voornaamste drijfveer is achter de wapenexport naar de ontwikkelingslanden, is deze toch een belangrijke inkomstenbron geworden". De uitvoer van wapentuig speelt tegenwoordig een belangrijke rol bij het wegwerken van het tekort op de handelsbalans van de Sovjet-Unie.

De Amerikaanse wetenschapper Roger Kanet zei dat op het NAVO-hoofdkwartier in Brussel. Daar presenteerde hij een wetenschappelijk onderzoek over dit onderwerp. Dat deed hij op een studiebijeenkomst over de economie van Oost-Europa, die het economisch comite van de NAVO jaarlijks pleegt te organiseren.

Volgens NAVO-deskundigen is de Sovjet-Unie sinds 1979 de grootste leverancier van conventionele wapens aan de derde wereld. Ze levert vooral veel wapens aan landen in Afrika, het Midden-Oosten en Azie. Tussen 1970 en 1979 stegen de wapenleveranties van de Sovjet-Unie en haar Oosteuropese bondgenoten van 1 tot 7,1 miljard dollar.

Walesa bang naar buitenland te gaan

NEW YORK — Lech Walesa is uitgenodigd het woord te voeren bij de aanstaande diploma-uitreiking van de beroemde Universiteit van Harvard in de Amerikaanse staat Massachusetts.

Lech Walesa heeft laten weten erg vereerd te zijn door het verzoek, maar bang is zijn land te verlaten. "Als ik vertrek, weet ik niet of ik ooit mag terugkeren", aldus Walesa. Hij zei een boodschap voor te bereiden, die in Harvard zal worden voorgelezen.

Challenger morgen op aarde terugverwacht

Ruimte-uitstapje zeer geslaagd

CAPE CANAVERAL — De tot dusver voorspoedig verlopen reis van het nieuw-uitgeteste Amerikaans ruimteveer Challenger heeft gisteren het zoveelste hoogtepunt beleefd met de ruimtewandeling van de astronauten Story Musgrave en Donald Peterson.

De twee beproefden in de achttien meter lange laadbak van de Challenger (waarin de enigszins op drift geraakte communicatie-satelliet stond opgeslagen) gereedschappen, die in april van het volgend jaar zullen worden gebruikt om een defecte satelliet te repareren. Beide astronauten waren met een vijftien meter lange "navelstreng" aan het ruimteveer verbonden. Via rechtstreekse uitzendingen op de Amerikaanse televisie was duidelijk te zien hoe beide astronauten drie-en-een-half uur lang in een toestand van gewichtloosheid door de ruimte zweefden. Het was vooral de bedoeling tijdens het uitstapje de nieuwe ruimtepakken (kosten: bijna vier miljoen gulden per stuk) te beproeven. Het was de eerste Amerikaanse ruimtewandeling na negen jaar. De Challenger wordt morgen weer op aarde terugverwacht. Volgens voorlopige schattingen zullen 200.000 mensen de landing bijwonen in de woestijn van Moravie. Om elf minuten voor elf moet, volgens plan, de Challenger weer op aardse grond neerkomen.

ÑAPA

Deze week

De ezel en de steen

ZODRA ER VERKIEZINGEN in aantocht zijn, begint het ook drukker te worden op het front van kort gedingen tussen politici. Dat luwt pas weer als de verkiezingsuitslag bekend is en de zetels verdeeld zijn.

Al vijf jaar lang gaat het echter dezelfde richting op. Uit de MAN-hoek in de richting van DP-kranten. In 1977 spande toenmalig Frente-gedeputeerde Don Martina een kort geding aan tegen La Prensa vanwege verwijten van communisme. Die zaak verloor Martina, omdat hetgeen geschreven werd , geacht werd net te passen in de verkiezings-folklore hier te lande. Bij de verkiezingen van 1979 maakte La Prensa, met DP-leider Díaz als hoofdredacteur, het toch naar de mening van de rechter te bont, door dezelfde Don Martina toe te schrijven een stuk grond te hebben gekregen te Slagbaai. De krant moest dan ook een rectificatie plaatsen.

Weer twee jaar later was het vlak vóór verkiezingen het dagblad Nobo dat beweerde over bewijsstukken te beschikken dat Don Martina regelmatig telefonisch contact zou hebben met communistisch Cuba. De krant kon dat voor de groene tafel niet hard maken en moest daarvoor een rectificatie plaatsen.

Verleden jaar werden de drie MAN-gedeputeerden, Lucille Wout, Willie Franco en Winston Lourens, door (alweer) La Prensa ervan beticht een kongsie te hebben gevormd tot verhoging van de eigen salarissen. Ook daar viel niets hard te maken door de krant en opnieuw volgde een rechterlijk bevel tot rechtzetting.

Dit jaar wordt die traditie voortgezet door La Prensa, ditmaal bijgestaan door nieuwkomer/ochtendblad Ultimo Noticia. Beide bladen vielen onlangs uit naar ged Wout. Zij zou zich handig een groot stuk grond op Bandariba hebben toegemeten en daarvoor maar twee tientjes huur per jaar afstaan. De rechter behandelde verleden week de zaak. Geen van de twee kranten kon de verwijten hard maken. Gisteren oordeelde de rechter dat beiden een scheve schaats hebben gereden. Op geen enkel punt kon de rechter enig houvast vinden voor de in koeieletters afgedrukte beschuldigingen. Gevolg: een rectificatie in even grote letters met een flinke dwangsom als stok achter de deur.

NU KAN GESTELD worden dat dit een bewijs is dat het recht toch maar weer heeft gezegevierd. Dat neemt niet weg dat het maar de vraag is op welke wijze de betrokken kranten de rectificatie plaatsen. Zij hebben zich er meesters in getoond daar een zodanige draai aan te geven dat het effect ervan wordt geminimaliseerd, zodat de eisers niet geheel recht wordt gedaan. Vaak verschijnt er ook nog een verweer-commentaar bij.

Bovendien erkent ook de rechter dat de schade die is toegebracht nooit helemaal kan worden weggewerkt met zo'n rechtzetting. In zijn overwegingen heeft hij het namelijk over het beperkt houden van de schade via een rectificatie. Daarbij zij opgemerkt dat er kennelijk vanuit gegaan wordt dat er altijd wel iets zal blijven hangen, zo van "er zal toch wel iets van waar zijn". Dat moet, gezien de traditie die gevolgd wordt, ook de achterliggende bedoeling zijn van deze twee partij-politiek gebonden dagbladen.

Niet uitgewist moet worden dat degene die schade wordt berokkend hoe dan ook met de nodige financien over de brug moet komen om de eigen advocaten te bekostigen, ook al wordt de ander in de proceskosten veroordeeld. Dus zonder kleerscheuren komt men er zowiezo niet van af.

Daar schuilen nu net de gevaarlijke elementen bij een dergelijk optreden die met journalistiek niets meer van doen heeft, doch alles met partij-politieke strategie. Het neven-effect is wel dat de wrevel voor alles wat met pers te maken heeft, toeneemt en dat de tolerantie-grens ten aanzien van de vrijheid van handelen voor de nieuwsmedia steeds wat verlegd wordt door de gemeenschap. Die beschouwt wat er zich afspeelt als misbruik van de vrijheid van drukpers, de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid. Toch gelden juist die vrijheden mede als van wezenlijk belang voor het behoud van de parlementaire democratie.

MAAR OOK HET PARTIJ-politiek gewin moet niet erg hoog worden aangeslagen, zeker niet als de verkiezingsuitslagen van de laatste jaren in ogenschouw wordt genomen. Al die keren dat MAN-politici een rectificatie-eis zagen toegewezen, behaalde die partij een niet onaanzienlijk aantal zetels en de DP niet. Men zou zo zeggen dat na het allesbehalve overtuigend optreden van de DP in het laatste jaar men ditmaal toch voorzichtiger zou zijn geworden. Wat La Prensa betreft, blijkt daar niets van. Dat roept gedachten op aan het spreekwoord: een ezel stoot zich maar éénmaal aan dezelfde steen.

Suriname-Liga bedreigt tegenstanders Bouterse

DEN HAAG — De Surinaamse liga van patriotten, een organisatie van Surinamers in Nederland die het regime Bouterse steunt, zal acties ondernemen tegen tegenstanders van Bouterse, indien het tot een inval met huurlingen komt in Suriname. De liga heeft een lijst opgesteld met namen van Surinamers in Nederland, die aansprakelijk zullen worden gesteld voor eventuele acties van huurlingen. Dat heeft een bestuurslid van de Patriottenliga, W. Breeveld, gisteravond verklaard.

Breeveld wilde niet zeggen hoeveel personen op de lijst staan en wie het betreft. Op de vraag of gezocht moet worden in de richting van leden van de raad voor de bevrijding van Suriname onder leiding van ex-president Chin A Sen en het actiecomite herstel democratie, antwoordt Breeveld bevestigend. „Alle mensen die tegen onze strijd zijn, staan op de lijst", aldus Breeveld. Over de aard van de acties tegen tegenstanders wil Breeveld niet veel kwijt. "Wij zijn geen gewelddadige organisatie maar wij zullen niets nalaten, indien het tot huurlingenacties komt in Suriname", zegt hij. "Als de Nederlandse overheid ze niet kan stoppen, zullen we zelf tot actie overgaan".

Breeveld zelf is overigens een aantal weken geleden door tegenstanders mishandeld, nadat hij zich via de radio positief over Bouterse had uitgelaten. Volgens Breeveld heeft de Nederlandse Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) bij leden van de Patriottenliga geinformeerd hoe zij over gewelddadige acties denken.

Een woordvoerder van het actiecomite herstel democratie, de enige organisatie die openlijk heeft aangekondigd Bouterse met geweld te willen verdrijven, verklaarde desgevraagd niet te zwichten voor bedreigingen. Hij voegde eraan toe dat zijn organisatie zich niet zal laten verleiden tot een strijd in Nederland. "De oorlog moet in Suriname gevoerd worden", aldus de woordvoerder.

Sikhs in India eisen zelfbestuur

NEW DELHI — In het noorden van India is de spanning de afgelopen dagen opnieuw toegenomen. In de deelstaat Punjab werd een wapenarsenaal geplunderd, uit Assam werd een bomaanslag gemeld en in de kleine staat Tripura zijn enkele politieke moorden gepleegd.

Leiders van de Alkalipartij van de Sikhs, die politiek en religieus zelfbestuur eist voor de staat Punjab, hebben zich verschanst in de Sikh-tempel in Amritsar, onder bescherming van enkele honderden gewapende aanhangers. Ze kondigden aan dat ze 100.000 jonge vrijwilligers op de been zullen brengen om de strijd voor autonomie voort te zetten. Als voor 13 april geen oplossing in zicht is, zijn ze bereid hun strijd met de dood te bekopen, zo heeft de leider van de Alkalipartij, Harchand Singh Longowal, aangekondigd.

Amigoe

GEVERIJ AMIGOE N.V.
penheuvel z/n
N.A.
us 577
40.000
ek.: nr. 11-07-313
ne Bank N.V.
nr. 874.825.10
& Curiel's Bank n.v.
CAO
alle afdelingen):
)
e: F. H. Oduber
s Antillean News Holding
F. Snow.
edacteur:
Heiligers
leden Redaktie:
Chatlein, Toon van Don-
aul Comenencia, Caroline
Ronnie Rens, Max Suart
slaggever), Sheila
(secretaresse).
TENTIE-AFDELING
advertenties:
g t/m vrijdag van
16.00 uur;
dag 7.30 - 10.00 uur.
vertenties voor de volgen-
moeten 1 dag van tevoren
ur binnen zijn.
tie-afdeling (acquisitie):
e Maayer, Viola Bernar-
Janny Naaldijk.
ERTJES: verschijnen op
g en vrijdag en kunnen
dag tussen 7.30 - 16.00
rden opgegeven; behal-
erdag.
zoekertjes die op maan-
donderdag vóór 12 uur
n zijn kunnen de dag daar-
s dinsdag en vrijdag) ver-
n

VERIJ AMIGOE
BA) N.V.
straat 110,
1333 (drie lijnen).
ur-Hoofdredacteur:
der Schoot.
ie: Ramiro Tromp, Lud-
rez, Djisbie Franken (fo-
f).
tentie-afdeling: Jos van der
en Etieen Landsmark.

AIRE:
RESPONDENT:
Linkels, Gouv. N. De-
g z/n, tel.: 8627.

MAARTEN:
nement en Advertenties:
James, kantoor, tel.:
3040; huis, tel.: 3072.

spondente: Eline Drieze.

EUSTATIUS:
spondente: Anna Hofstee,
2222

UKKERIJ: Rotaprint n.v.
IBUTIE (abonnementen).
ao: Districo n.v. tel.:
70504 en 70304.
klachten gelieve deze
mers op te bellen. Het abon-
ntsgeld kan ook betaald
en via Giro rek, nr. 208.000
uro's bank rek. nr.
330.08 en ABN rek. nr.
15.626.

, Nassaustraat. 110, tel.:

Entrejol 153-A, tel.:

nummers 50 cent.
ementsprijs op alle eilan-
an de Nederlandse Antillen
n gulden per maand.

en Antillen (Nederland):
fl. 80,15 per maand (lucht-
of NA fl. 24,00 per maand
ost); jaarlijks vooruit te be-

BONAIRE AGENDA

LITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
CENTRALE: 8845
TAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maan-
g t/m vrijdag van 08.00-
uur; zaterdag 08.00-12.00

BONAIRE MUSEUM: ope-
stijden maandag, woens-
g en vrijdag van 08.00-12.00
; zaterdag 09.00-13.00 uur.
iemuseum RNWO na af-
aak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK:
elijks van 08.00-
00/15.00-18.00 uur; woens-
van 08.00-21.00 uur; zater-
gesloten.

POSTSLUITING (maandag
vrijdag): aangetekende
ken 15.45 uur; gewone
ken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
nis: donderdagavond
-Hotel Bonaire.
elke tweede vrijdag van
and-Hotel Bonaire.
nd Table: elke tweede
dag-Buurtcentrum Terra

ary: woensdag 12.00 uur-
tel Bonaire.

KERKDIENSTEN
St Bernarduskerk Kralendijk
gelijks 18.45 uur; zondag
30-19.00 uur.
nmotokerk Antriol
gelijks 19.30 uur; zondag
9.00 en 18.00 uur.
udovicuskerk Rincon
gelijks, ook zondag 19.30
.

Inwijding Curaçao Air Terminal

WILLEMSTAD — Op het vliegveld van Hato vindt op maandag 11 april de officiele opening plaats van de Curacao Air terminal services nv. De inwijding van het kantoor, de passagiersbus en het vliegtuig wordt om drie uur 's middags verricht door mgr Ellis.

Partijen: hun nummers en kleuren

KRALENDIJK — De deelnemende partijen voor de eilandsraadsverkiezingen van 29 april van deze maand hebben hun nummer en kleur gekregen. Met lijstnummer 1 zal de Partido Democratico Bonairiano (PDB) en een rode kleur de verkiezingen ingaan. Lijstaanvoerder is J.E. (Jopie) Abraham, die de vorige verkiezing van de Staten de meeste persoonlijke stemmen op zijn naam wist te brengen en op die manier dan ook de grootste stemmentrekker werd. Lijstnummer 2 is voor de witte partij gereserveerd. Deze nieuwe alternatieve partij, de Partido di Akshon Nobo zorgt voor een Bonaireaans unicum, door een lijst aan te bieden zonder lijsttrekker. Het vakje achter nummer 1 van de lijst zal dan ook zonder kandidaat zijn. De tweede kandidaat van deze partij is Deis Schermer. Het feit dat de oorspronkelijke lijsttrekker Toontje Nicolaas door het Hoofdstembureau werd geschrapt ligt in het feit, dat Nicolaas ook op de lijst van de POB voorkwam hetgeen volgens de wet op het Kiesreglement niet is toegestaan. Na een kort geding en een hoger beroep werd het verzoek van Nicolaas om gehandhaafd te worden op zijn eigen lijst PAN en geschrapt te worden op de POB-lijst van de hand gewezen. Behalve Deis Schermer kent de lijst nog twee kandidaten.

Lijst nummer drie is voor de Union Patriotico Bonairiano (UPB) met lijstaanvoerder de huidige minister van Verkeer en Vervoer Ch.R.L. (Rudy Ruman) Ellis. De UPB is sedert de afgelopen twaalf jaar de grootste partij geweest en vormde als zodanig het Bestuurscollege, terwijl de partij eveneens in de Staten en in de ministerraad vertegenwoordigd was. Het verschil in stemmen bij de vorige verkiezingen met de PDB bedroeg slechts 220 stemmen, maar toen werd niet deelgenomen door de van de UPB afgescheiden groeperingen als PAN en POB.

Tenslotte hekkesluiter no 4 Partido Obrero Bonairiano (POB) met lijsttrekker Elias Bernabela die de plaats heeft ingenomen van F.G. (Broertje) Janga ex-raadslid, ex-gedeputeerde, ex-Statenlid en bekend om het schrijven van ingezonden stukken en lange verklaringen voor een plaatselijk ochtendblad. De POB kwam ook in het nieuws omdat lijsttrekker PAN Toontje Nicolaas eerst tot de POB behoorde, maar later via de rechter alle banden met deze partij wilde verbreken. Ook dr Mozes Semelaar van MAS was in eerste instantie geaffilieerd met de POB, maar ook hij trok zich terug zodat de lijst van de POB er wat gehavend uitziet.

Lijst 1. PDB met J.E. Abraham; lijst 2. PAN zonder lijsttrekker; lijst 3. UPB met Ch.R.L. Ellis en lijst 4. POB met E.M. Bernabela.

DE STARMODELS van AnneMarie Braafheid brengen morgen om één uur 's middags "Guerra di Moda" in E Wowo discotheque op Bonaire. De show wordt gebracht in samenwerking met Hekke van Romondt, met choreografie van AnneMarie. De starmodels zijn Miriam Faneyte, Denise Dorsiel, Solange Henriquez, Shannon Gonzalez, Katinka Brown en Coraline Bonifacio.

Zakenvaria

BPWU voorzitter Landwier:

Bopec niet op zich alleen bekijken

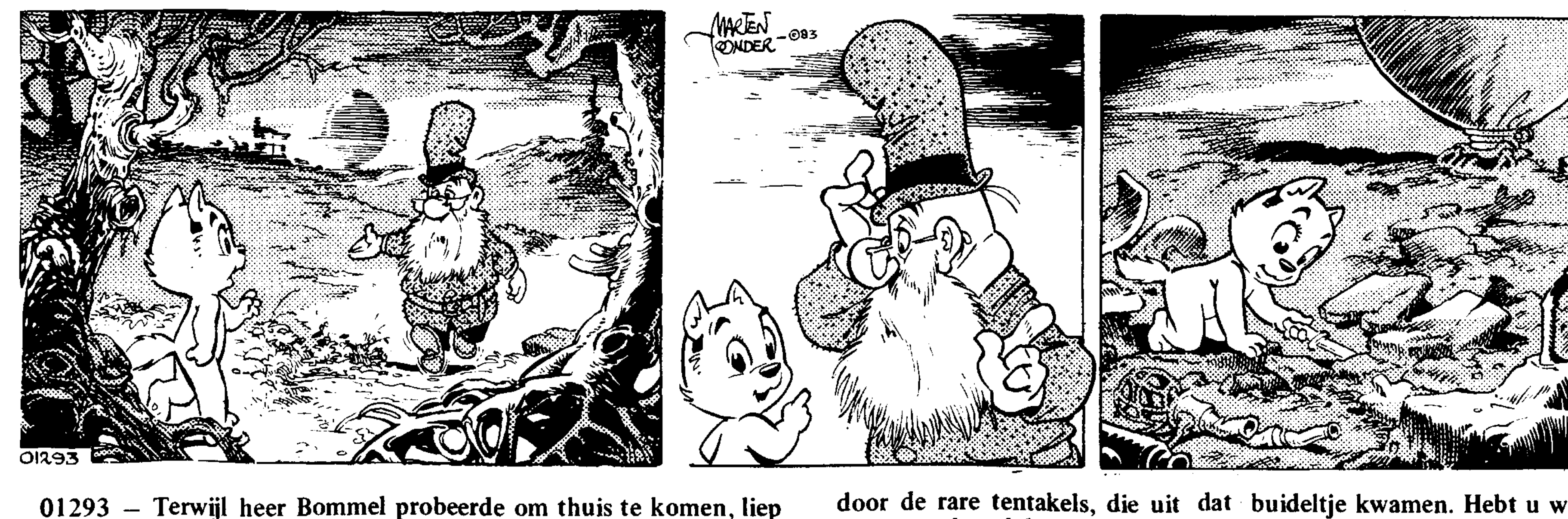
KRALENDIJK — Publicaties over de Bopec die de afgelopen jaren winst noch verlies heeft geleden en daardoor in een gevaarlijke situatie zou komen te verkeren vinden geenszins de instemming van de voorzitter van de vakbond BPWU Jantje Landwier, die van mening is, dat men eerst goed inzicht in de Bopec moet hebben voor dergelijke uitspraken worden gedaan.

Om te beginnen, aldus Landwier moet men eerst op de hoogte zijn met welke maatschappij en met welke mensen men te maken heeft. Bopec en Bomas (resp. het olie-overslagbedrijf en de scheepvaartafdeling) zijn bedrijven van de aandeelhouders Paktank en Northville. Bopec zelf valt onder de belastingvrijdom, aldus Landwier, hetgeen geregeld werd via de huidige directeur van de Bopec/Bomas. Bomas valt niet onder deze belastingvrijdom, omdat de firma later werd opgericht. Als er gesproken wordt over Paktank bv, aldus voorzitter Landwier van de BPWU, dan gaat het over een olieopslagplaats op de Maasvlakte van Rotterdam; over Robertson Distributie Systems te Houston in Amerika; over een olieinstallatie te New Orleans; over Tampa in Florida; over Lake Charles Louisiana en zo kunnen er volgens Landwier dan nog veel meer plaatsen volgen. Op zich is daar niets tegen, aldus de voorzitter van de BPWU, want Paktank zoekt de lokale markten op en dat is een gezonde zaak. Maar de BPWU neemt het de algemeen directeur van de Bopec drs Tijssen wel kwalijk als hij dan alleen maar over de Bopec praat, ofschoon alle genoemde maatschappijen samenwerken. Als er over Northville gesproken wordt, aldus Landwier dan behoeven we helemaal niet zo ver weg te gaan, want in Panama bijvoorbeeld worden dagelijks 800.000 barrel olie verwerkt en daarvan is Northville aandeelhouder. Als de prijzen een rol spelen vindt Landwier, zal dat dan volgens hem niet alleen voor de Bopec gelden. Men kan immers geen handen wassen en daarbij een hand droog houden stelt Landwier terwijl de directie van Bopec/Bomas wel de terminals van Rotterdam en Hamburg kon steunen, maar nu niemand deze kant eens wil opkijken. Daarop, aldus Landwier zou de BPWU wel eens een antwoord willen weten.

Agenda Curaçaose postzegelvereniging

WILLEMSTAD — De eerstvolgende bestuursvergadering van de Curacaose postzegelvereniging is op maandag 11 april om acht uur 's avonds, aan de Vesuviusstraat 23. De eerstvolgende ledenbijeenkomst is op donderdag 14 april in De Tamarijn. De jeugdbijeenkomst is op zaterdag 16 april in De Tamarijn, van half tien tot half twaalf 's morgens.

Heer Bommel en de Spalt

01293 — Terwijl heer Bommel probeerde om thuis te komen, liep Tom Poes over de steeds kaler wordende heide. Hij probeerde vergeefs iets te verzinnen, dat een einde aan de voortwoekerende ballon zou maken, en het begon al te schemeren toen hij de weg naar het weggeblazen laboratorium insloeg. Daar kwam hij professor Prlwytzkofski tegen, die hij een beetje verbaasd groette.

"Gaat u weg?" vroeg hij. "U kunt dat gevaarlijke ding toch niet alleen laten?"

"Praw!" zei de geleerde. "Ik zit daar voor der gek. In der innere des ballons vergrijpen ongepleegde gassen zich aan der natuur, zonder dat ik ze studeren kan."

"Juist!" riep Tom Poes uit. "Net wat ik dacht. Hij zuigt zich vol door de rare tentakels, die uit dat buideltje kwamen. Hebt u wel eens geprobeerd die door te snijden?"

"Wat zal dat dan heten?" vroeg de hoogleraar knorrig. "Mijne wetenschappelijke proevingen hebben al ener catastroof veroorzaakt, en ik wil niets meer met der bol van doen hebben. Gelukkigerwijze heeft de behoorde mij aangeroepen om ener oudmodische luchtballon te vervatten, en ik ga stadwaarts. De goede dag."

Hij liep verder, maar Tom Poes haastte zich naar de resten van het laboratorium, en begon daar tussen de stenen te zoeken. Het was al aardig donker toen hij eindelijk vond wat hij zocht. Het was een mes, dat daar tussen allerlei verwaaide instrumenten onder de rommel lag.

Rechter in kort geding vs DP-kranten:

Verwijten contra ged Wout zijn ten onrechte

WILLEMSTAD — De twee dagbladen La Prensa en Ultimo Noticia moeten op bevel van rechter mr Van Dijk een rectificatie plaatsen ten gunste van MAN-gedeputeerde mej Lucille Wout. Voor elke dag dat dit wordt nagelaten ingaande vandaag hangt deze kranten een dwangsom boven het hoofd van vijftigduizend gulden. Dat kan maximaal oplopen tot een half miljoen gulden, oftewel dat ze tien dagen lang de bevolen rectificatie weigeren.

In het ochtendblad Ultimo Noticia verscheen onder de veelzeggende kop "mas eskandalo" het bericht dat ged Wout een stuk grond van 10.200 vierkante meter zou hebben gehad tegen een huurwaarde van twintig gulden per jaar. Voorts zou zij gemanipuleerd hebben als bestuurder om dat terrein te krijgen, terwijl zoveel anderen in de gemeenschap om bouwgrond staan te springen. La Prensa kwam drie dagen later met soortgelijke mededelingen, maar onder een andere kop.

Ged Wout spande tegen beide DP-bladen een kort geding aan, dat verleden week diende. Zij werd bijgestaan door de advocaten Ivo Knoppel en mr Ernest Soliana. Ultimo Noticia en hoofdredacteur Chicho Jonckheer lieten zich vertegenwoordigen door mr Lou Halley en Uitgeverij De Pers en La Prensa hoofdredacteur en DP-leider Agustin Diaz door mr Johnny Hellmund.

BOUWGROND

Uit de overlegde stukken heeft rechter Van Dijk opgemaakt dat mej Wout al vier jaar in een woning op Seru Grandi woont, waar een groot stuk grond bij hoort. Zij nam de huur ervan over van Jansen die er eerst woonde en vroeg daarvoor in april 1979 goedkeuring. Toen was ze nog geen lid van de Eilandsraad of gedeputeerde. Bij de afhandeling van dit stuk zijn er geen bezwaren gerezen van de instanties die om advies waren gevraagd. Een definitieve beslissing is er evenwel nog niet genomen, omdat nog het laatste advies van AJZ afgewacht. Voor twee kleine stukken grond van de hele lap moet mej Wout jaarlijks 383 gulden huur betalen en twintig gulden per jaar voor het grote stuk. Er wordt meteen bepaald dat het geen bouwgrond betreft.

De rechter neemt het La Prensa kwalijk dat de geuite beschuldigingen niet gestaafd worden met bewijzen. Mej Wout heeft voor zover valt na te gaan geheel conform de voorschriften en normen gehandeld en uit niets valt op te maken dat haar gedeputeerdeschap hiermee iets van doen heeft. Van onoirbare handelingen is ook ter rechtzitting niets gebleken. De magistraat vindt het bewuste Pa Prensa-artikel bij gevolg beledigend en onrechtmatig. Met een rechtzetting kan de schade enigszins worden beperkt.

WEINIG TIJD

Bij Ultimo Noticia is het van hetzelfde laken een pak. Van een schandaal is niets gebleken omdat ook ter rechtzitting dit blad niet heeft kunnen aantonen dat er sprake is geweest van schandalig optreden van mej Wout. Ook daar acht de rechter de verwijten aan haar adres "ongefundeerd en niet gebaseerd op enig thans bekend feit". De rechter kan ook niet met het blad meegaan waar gesteld wordt dat mej Wout haar aanvraag had moeten intrekken op het moment dat zij gedeputeerde werd. Weinig begrip kon hij opbrengen voor het naar voren gebrachte argument dat de krant weinig tijd had gehad om de bedoelde informatie te controleren. De rechter vindt dat Ultimo Noticia dan juist extra had moeten wachten met publicatie van zulke ernstige beschuldigingen. Op zijn hoogst had overgegaan kunnen worden tot publicatie van hetgeen in de concept-besluiten staat, zo dat zin zou hebben gehad. Hij onderschrijft dat mej Wout belang heeft bij een rechtzetting.

REDACTIE

De rechter is niet akkoord gegaan met een concept-rectificatie zoals door de advocaten van mej Wout voorgesteld, omdat daarin teveel de nadruk gelegd wordt op het feit dat de grond nog niet in huur is gegeven. De rechter gaat er van uit dat dit wel te verwachten is, zich baserend op de adviezen die hij heeft ingezien. Niettemin heeft hij beide kranten een redactie opgedragen voor een rechtzetting binnen 24 uur in even grote letters als de beschuldigingen eind maart waren gepubliceerd.

Ged Wout was vanochtend niet voor nader commentaar bereikbaar, aangezien zij gistermiddag voor een dienstreis naar Nederland is afgereisd. Ze blijft een week weg.

Secretaris Cicilia: **UPB scoort**

vijf van de zeven keer raak

KRALENDIJK — Algemeen secretaris van de Union Patriotico Bonairiano (UPB) Papa Cicilia heeft in een verklaring laten weten, dat natuurlijk niet alles wat door de UPB aangepakt wordt ook met succes wordt voltooid, maar gezien de bereikte resultaten over de afgelopen jaren, vindt Cicilia wel, dat de UPB van de zeven maal dat op doel geschoten wordt, vijf maal raak scoort.

Natuurlijk, aldus Papa Cicilia worden er fouten gemaakt, maar momenteel wordt er door de andere partijen wel op elk slakje zout gelegd. Cicilia haalt daarbij aan dat er mensen zijn, die opzettelijk hun koraal in een verwaarloosde toestand laten; dan worden er foto's in de kranten gepubliceerd alsof heel Bonaire vervuild zou zijn. Dan weer, aldus Cicilia, worden foto's genomen van half door opgroeiende struiken verborgen verkeersborden om zodoende de overheid in een kwaad daglicht te stellen, hoewel de afdeling Verkeerspolitie daarvoor verantwoordelijk is en niet de overheid. Dit soort pietluttigheden, aldus Cicilia, wordt dan aangegrepen om de bevolking tijdens de verkiezingscampagne in een verkeerde richting te stuwen. Vooral de jongeren vindt Papa Cicilia mogen zich niet in een avontuur storten, hoewel avonturieren soms wel aantrekkelijk kan zijn. Gaat het echter om belangrijke zaken als verkiezingen zo stelt Cicilia, dan moet wel het verschil tussen avonturieren en verantwoordelijk stemmen ingezien worden.

Tot slot stelt de algemeen secretaris van de UPB dat de tegenpartijen vaak met andermans veren pronken: is er iets goeds verricht, dan is de oppositie ermee gekomen, is er echter een onprettige situatie gecreeerd, dan heeft de UPB dat gedaan.

Personalia

DE HEER N.R. WANGA die werkzaam is bij de DOW herdacht het feit dat hij 25 jaar in dienst was van de overheid. Gezaghebber A.R.W. Sint Jago overhandigde de jubilaris voor deze belangrijke mijlpaal de gebruikelijke enveloppe met inhoud. Bij de foto vlnr eilandssecretaris mr Goedgedrag, ged Booi, mevrouw Wanga, gezaghebber A.R.W. Sint Jago en tenslotte de heer N.R. (Buchi) Wanga.

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend dat met ingang van **7 april 1983** de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen, per aangegeven hoeveelheid, voor wat betreft het eilandgebied **B O N A I R E** als volgt zijn vastgesteld:

		hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogste toelaatbare prijs aan de consument	
Rijst	verpakking	per collo	per eenheid	
CARMEN (wit)	20/3 lbs.	f. 39,95	f. 2,20	–f. 0,23
	12/5 lbs.	f. 39,84	f. 3,65	+f. 0,02
	6/10 lbs.	f. 39,78	f. 7,29	+f. 0,04
	25 lbs.	f. 15,91	f. 17,50	–f. 0,87
	100 lbs.	f. 61,53	f. 66,45	+f. 1,24
	1/2 kg.		f. 0,75	+f. 0,01
(parboiled)	12/5 lbs.	f. 43,62	f. 4,00	+f. 0,02
	25 lbs.	f. 17,47	f. 19,22	–f. 0,89
	100 lbs.	f. 67,73	f. 73,15	+f. 0,40
	1/2 kg.		f. 0,83	+f. 0,01
PILLSBURY	25 lbs.	f. 19,55	f. 21,51	–f. 0,27
	6/10 lbs.	f. 46,07	f. 8,45	–f. 0,14
	12/5 lbs.	f. 45,35	f. 4,16	N
Koffie				
NESCAFE				
(domestic)	24/2 oz.	f. 60,90	f. 2,82	+f. 0,09
(domestic)	24/6 oz.	f. 143,81	f. 6,65	+f. 0,24
(domestic)	12/10 oz.	f. 107,15	f. 9,91	–f. 0,19
Thee				
NESTEA	12/3 oz.	f. 58,58	f. 5,42	+f. 0,16
Maismeel				
PHOEBE (wit meel)	12/24 oz.	f. 19,84	f. 1,83	N
Spijsolie				
ZETA DUSHI	12/24 oz.	f. 31,42	f. 2,83	N
CORNOLA				
(corn oil)	24/16 oz.	f. 47,91	f. 2,16	+f. 0,11
(corn oil)	12/24 oz.	f. 33,85	f. 3,05	N
Gezouten vis				
DELCA				
(zonder graat)	40 lbs.	f. 194,25		
	454 gr.		f. 5,58	–f. 0,61

Afwijkingen naar beneden van de hierboven vastgestelde prijzen zijn uiteraard toelaatbaar.

Prijsverhogingen en prijsverlagingen zijn in de laatste kolom per eenheid aangegeven'

N.B.: + verhoging
— verlaging
N nieuw

Namens de plv. Directeur,
DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN
AFD. BONAIRE.

VAKANTIE-PLANNEN OP LANGE BAAN GESCHOVEN

Tijd voor opleving wordt dan wel verlengd

Nieuwe bolivar-daling minder verstrekkend

WILLEMSTAD — Een nieuwe devaluatie van de Venezolaanse bolivar zal geen extra negatieve effecten hebben voor het toerisme naar de Antillen, maar zal wel de tijd die nodig is om de eerdere klap te boven te komen verder weg schuiven. Dat is de gedachte die links en rechts geproefd wordt in lokale financiele kringen ten aanzien van de hevige speculaties in de Venezolaanse hoofdstad over een nieuwe koersdaling van de bolivar.

Op dit moment vertoeven vertegenwoordigers van het Internationale Monetaire Fonds (IMF) in de Venezolaanse hoofdstad ter bestudering van de algehele financieel-economische situatie van het land (zie ook pagina 1). Hoofdmoot van de IMF-aanbeveling is dat er een devaluatie van de bolivar plaats vindt van 220 procent; dat komt dan op een koersnotering uit van veertien bolivar voor één Amerikaanse dollar. Voorts moet worden afgestapt van een drievoudige koersnotering, zoals op dit moment tijdelijk van kracht is, en teruggekeerd worden naar één bolivarkoers. Beslissingen zijn hieromtrent nog niet gevallen.

Toch wordt ook op de Antillen deze ontwikkeling nauwlettend gevolgd. De versoberingsmaatregelen van februari dit jaar hebben namelijk een direct negatief effect gehad op het Venezolaanse kooptoerisme naar Curaçao in het bijzonder en het verblijfstoerisme naar Aruba en Bonaire in mindere mate.

GELIEFD

Jaarlijks vangen de Antillen 200 miljoen gulden uit het Venezolaanse toerisme. Als dat compleet wegvalt, is dat een flinke hap in de totale huishouding en dan zullen er stappen terug gedaan moeten worden. Toch zal dat niet helemaal als sneeuw voor de zon verdwijnen. Er wordt ervan uitgegaan dat vooral de rijkere Venezolanen die hun kapitaal tijdig op het droge in Miami hebben gebracht, goed boeren met de waarde-vermindering van de bolivar. Met hun in dollars omgezet kapitaal kunnen zij nu namelijk veel meer doen. Dus ook op vakantie gaan. Bij hen is vooral Aruba erg geliefd. Alles wat dus van die kant binnen komt, is meegenomen.

De situatie ziet er minder aantrekkelijk uit voor de Venezolaan, die minder ruim bij kas zit. Over twee maanden loopt een tijdelijke prijsstop af. Dan kunnen de prijzen omhoog schieten, waardoor zijn reeel besteedbaar inkomen terugloopt. Geld voor een vakantie, bijvoorbeeld naar de Antillen, schiet er dan bij in. De prijzen van producten op de Antillen mogen dan in verhouding met de prijzen in Venezuela zelf gelijke tred gaan houden of zelfs voordelig uitvallen, maar daar komt toch heel wat bij kijken om zo aantrekkelijk te zijn dat het toerisme daardoor weer kan aantrekken. Bovendien geldt er een controle op deviezenverkeer.

SCHULDENLAST

Als nu weer een devaluatie wordt doorgevoerd boven de al genomen maatregelen, dan wordt nog verder ingeteerd op de inkomens van de minder draagkrachtige Venezolanen. De rijkeren zullen nog altijd kunnen blijven komen, maar de grotere groep zal voor langere tijd eventuele vakantieplannen naar de Antillen moeten uitstellen.

Hiermee is direct al aangegeven dat de uitwerking van een nieuwe devaluatie op het eerste gezicht minder verstrekkend zal zijn dan de al genomen beslissingen. Maar daar moet meteen aan toegevoegd worden dat het ook langer zal duren voordat het toerisme tussen beide landen weer kan aantrekken tot een redelijk niveau.

Het probleem waar Venezuela mee kampt, is dat het grote tekorten heeft op de overheidsfinancien, een flinke schuldenlast (ongeveer 2000 dollar per inwoner) en minder inkomsten krijgt uit de olie-industrie. De regering van de christen-democraat Luis Herrera Campíns heeft getracht de overheidstekorten terug te draaien, nadat de regering van de sociaal-democraat, Carlos Andrés Pérez, nogal wat olie-dollars over de balk gesmeten had. Maar Campíns beleid heeft niet geholpen. Hoewel ervan uitgegaan wordt dat de situatie in Venezuela niet zo slecht is als in Mexico, moet de Venezolaanse samenleving zich toch ook aanpassen aan de gewijzigde situatie en constateren dat een stuk welvaart wegvalt. Daar hamert het IMF kennelijk keihard op.

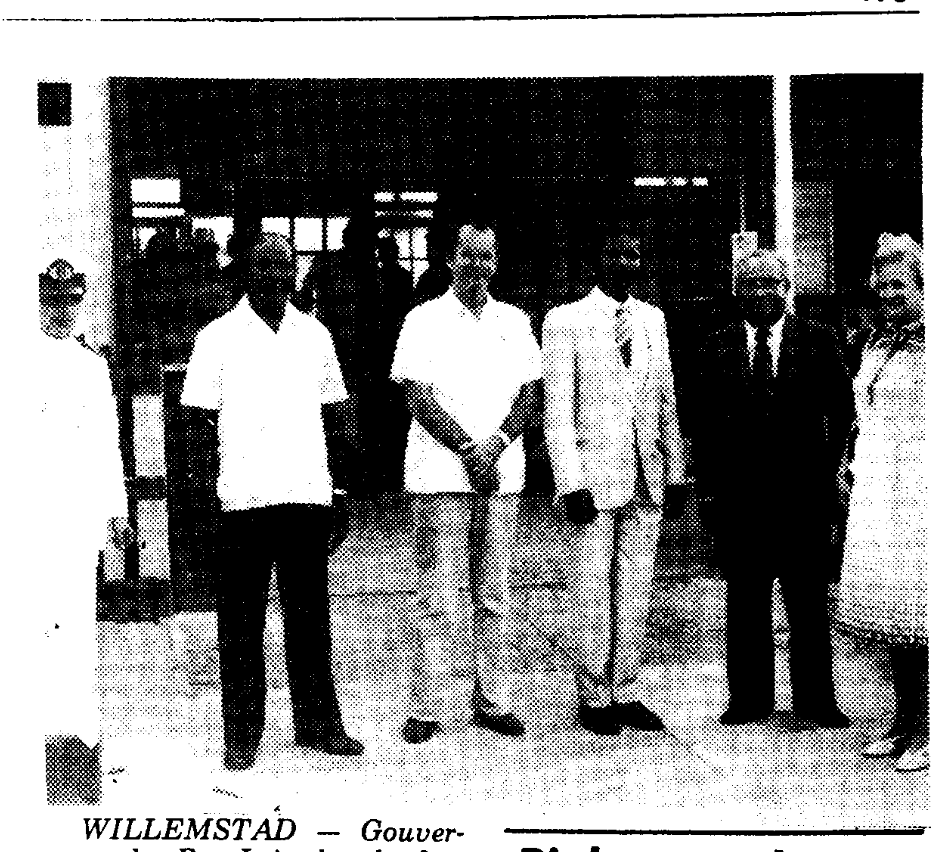
STABILITEIT

De Centrale Bank heeft, evenals soortgelijke instellingen in andere landen, afgezien van een notering van de bolivar, nu die op drie fronten moet worden bezien. Omdat de banktransacties met Venezuela van groot belang zijn, hebben de lokale banken de Maduro en Curiel's Bank aangewezen als de instantie die toch dagelijks met een bolivar-notering komt op grond van gegevens verzameld op de vrije markt en de geldbeurs in Caracas.

Directie-lid Vic Brandao van deze bank is ervan overtuigd dat een terugkeer naar één vaste notering, zoals voorheen, de nodige stabiliteit terugbrengt in het geldverkeer. Hij kan evenwel niet voor de Centrale Bank zeggen of die dan ook de koersnotering weer zal overnemen.

Een devaluatie van de bolivar in de mate van grootte, zoals waar momenteel zwaar over gespeculeerd wordt in Caracas, acht hij buiten alle proporties. Volgens de heer Brandao moet de bolivar-notering van eind februari van 4,3 bolivar voor één dollar als uitgangspunt worden genomen, aangezien er de facto nog geen echte devaluatie heeft plaats gehad. Wel is de bolivar zodanig gaan schommelen dat hij eerst op ongeveer zes per dollar terecht kwam, maar nu de acht inmiddels al gepasseerd is. Als 4,3 als uitgangspunt wordt genomen, dan is al sprake van honderd procent devaluatie als de Venezolaanse regering 8,6 als de nieuwe koers bepaalt. Die hoogte acht de heer Brandao redelijk aangezien dat de marktwaarde is.

Dan kan er ook langzamaan weer normaal geldverkeer komen met Venezuela. Wordt er in sterkere mate gedevalueerd, dan mag er ook wel enige mate van stabiliteit komen, maar dan zal het heel wat langer duren eer ook voor de Antillen weer een situatie aanbreekt waarbij toeristen uit het buurland kunnen worden verwacht. "Misschien zal het een zure appel zijn waarin wij moeten bijten, maar er zal hoe dan ook iets moeten gebeuren", zei de heer Brandao.

WILLEMSTAD — Gouverneur drs Ben Leito bracht deze week een afscheidsbezoek aan de Bovenwinden. Dinsdag vertoefden hij, zijn echtgenote en zijn adjudant op Saba. Daar waren de gedeputeerden P.Granger en Will Johnson als ook waarnemend gezaghebber Sorton aanwezig om hem bij aankomst welkom te heten.

Dialoog vordert

RelatieNABLP-regering beter

WILLEMSTAD — De verstandhouding tussen de vakbond NABLP en de centrale regering is nu veel beter dan tevoren en de vakbond hoopt dat met de vergadering van gisteren de eerste steen is gelegd voor het bereiken van een vergelijk tussen de vakbond en de ALM.

De centrale regering heeft gisteren samen met de NABLP, de Kamer van Vakbonden en een vertegenwoordiger van de raad van commissarissen van de ALM gesproken over de huidige slechte toestand van de ALM. Naar NABLP-voorzitter Erwin Campagnard verklaarde zijn er een heleboel misverstanden uit de weg geruimd en hopen de partijen elkaar nu door overleg te kunnen vinden.

Van de voorzitter van de Kamer van Vakbonden, Errol Cova, is vernomen dat de raad van commissarissen van de ALM de verantwoordelijkheid op zich genomen heeft om met de NABLP verder te praten en aan de hand van beschikbare gegevens de ALM-problematiek verder te bestuderen. De raad van commissarissen was in de vergadering van gisteren vertegenwoordigd door commissaris Lio Capriles.

VBC laakt regeerprogramma:

"Kabinet-Martina tast in duister"

WILLEMSTAD — Het kabinet-Martina tast met haar regeringsprogramma in het sociaal-economisch duister. Dat beweert de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao in een commentaar op dat regeerprogramma.

De VBC vindt het jammer dat van het regeerprogramma niets meer blijkt te zijn van een aangevulde regeringsverklaring. Zelfs op het punt van de staatkundige structuur zijn geen aanpassingen verwezenlijkt, hoewel inmiddels de Ronde Tafel Conferentie achter de rug is. De hoop is daarmee vervlogen dat het regeerprogramma meer duidelijkheid zou bieden, waar de regeringsverklaring niet alleen vaag bleef maar zelfs passages bevatte over de vrijheden van onderwijs en pers waar die door de VBC gevaarlijk werden geacht.

Opgesomd worden als tekortkomingen: dat er geen formalisering van de belastingverdelingsafspraken is omdat Aruba niet afdraagt; dat belastingfaciliteiten niet worden aangehaald; dat in de economische paragraaf niets staat over bevordering van investeringen; dat het werkloosheidsspook niet tot prioriteit nummer 1 is gemaakt; dat er geen samenhang, maar veeleer vaak tegenspraak valt op te maken in de voornemens om de arbeidsmarkt te verbeteren. Gesteld wordt ook dat het noodzaak is om wijzigingen in het Arbeidsreglement van 1952 slechts dan toe te passen als tegelijkertijd ook het investeringsklimaat wordt verbeterd. "Die samenhang komt helaas ook in dit regeringsprogramma onvoldoende tot uiting", aldus de VBC.

"De Antillen verkeren in een uiterst zorgelijke sociaal-economische situatie, waarin daadkracht en leiding van de overheid, zowel Land als eilandgebieden, voorwaarden zijn om verder economisch afglijden een halt toe te roepen. Daartoe zijn prioriteitenstelling en richting noodzakelijk", zo staat in het communiqué van de werkgeversorganisatie, "teneinde maatregelen die genomen moeten worden de maatschappelijke consensus te geven die nodig is om een beleid te doen slagen. Helaas ontbreken die prioriteitenstelling en richting in het voorliggende regeringsprogramma, waardoor het vooralsnog tasten blijft in het sociaal-economisch duister van het beleid van de regering Martina".

Myrtha Leetz: geld teruggeven

Huidige raadsleden verzaken hun taken

WILLEMSTAD — De politici die de laatste vier jaar in de eilandsraad hebben gezeten hebben duidelijk bewezen dat zij niet in staat waren te waken voor de belangen van het Curacaose volk, aldus de partij META in haar programma van deze week op TeleCuracao.

Volgens lijsttrekker Myrtha Leetz waren de 21 eilandsraadsleden vier jaar lang in een diepe winterslaap gedompeld en zijn ze niet opgekomen voor de belangen van hun kiezers. Er zijn slechts enkelen die in de laatste vier jaar vragen hebben gesteld aan het BC, zei mevrouw Leetz.

Zonder een hand uit te steken, zo vervolgde zij, hebben de raadsleden toegekeken hoe er verschillende dure rapporten werden opgesteld door de gedeputeerden, hoe er gedreigd werd bepaalde basisvrijheden van het volk weg te nemen en hoe het Bestuurscollege ten koste van het volk bepaalde families met veel macht probeerde te bestrijden. Doordat de raadsleden lange tijd in slaap waren hebben de economische problemen ons overrompeld en hebben de politici geen tijd gehad om ons voor te bereiden op de maatregelen die er genomen moeten worden om de problemen te verlichten.

Zelfs de persvrijheid dreigt nu verloren te gaan als de raadsleden niet op tijd uit hun diepe slaap wakker worden, aldus mevrouw Leetz. Dit is om deze redenen dat de META weer een beroep doet op alle raadsleden om hun toelage in te leveren omdat zij het niet waard zijn geld van het volk te innen terwijl daarvoor niets wordt gedaan, aldus META-lijsttrekker Myrtha Leetz.

Kerken, vrouwengroepen en overheid samen

Informatie-verschaffing aan hulp in huishouding

WILLEMSTAD — Omdat er weinig informatie gegeven wordt aan zowel binnen- als buitenlandse dienstbodes zal een informatieprogramma opgezet worden door het departement van Arbeid en Sociale zaken. Zo is beslist in een vergadering van de Curacaose Raad van Kerken, de Steering Committee en gedeputeerde mej Lucille Wout, en het hoofd van de dienst Sociale zaken, drs Horsford.

In de vergadering werd besloten dat het departement van de centrale regering de meest geschikte instantie is om informatie te geven over de rechten en plichten van dienstboden. Ged Wout stelde aan de Raad van Kerken en de Steering Committee voor om samen met de dienst Sociale zaken van het eilandgebied activiteiten van informatieve aard te organiseren. Op die manier kan een inventaris gemaakt worden van de bestaande problemen, op basis waarvan een actieprogramma opgezet kan worden. Het is de bedoeling die programma's in drie talen te maken, zodat ze begrijpelijk zijn voor zowel de Curacaose als de buitenlandse dienstbode.

Ook zal het Bestuurscollege van Curacao in verband hiermee de centrale regering en de Staten, over aanvullende wettelijke regelingen voorstellen.

De vergadering werd bijeengeroepen op voorstel van de kerkenraad, die vaak benaderd werd door lokale en buitenlandse dienstmeiden, voor bijstand bij problemen omtrent hun rechten en plichten.

Roepingen-toneel op Montaña

WILLEMSTAD — Onder leiding van de Zusters van Montaña begint vanavond in het buurtcentrum Montaña een serie toneelstukken over de roeping. De toneelstukken worden gebracht door jongeren van Montaña zelf, en het stuk bestaat uit drie delen. In het eerste deel presenteren de spelers een voorbeeld van roeping uit het Oude Testament van Abraham. In het tweede deel een voorbeeld uit het Nieuwe Testament: de roeping van een rijke jongeman. Het derde deel gaat over de hedendaagse roeping. Aan het programma wordt ook medewerking verleend door het koor van Buena Vista. De voorstellingen zijn vanavond om zeven uur, en zondag om tien uur 's morgens en half zeven 's avonds in buurtcentrum Montaña.

Viering van 35 jaar RC

WILLEMSTAD — Ter gelegenheid van zijn 35-jarig bestaan heeft het Radulphus College een speciaal feestprogramma opgezet. De opening van de viering is op dinsdag 19 april, met een receptie voor genodigden op de patio van het RC. Op woensdag 20 april zijn er om acht uur 's morgens alternatieve lessen en om acht uur 's avonds een bonte avond in het Centro Pro Arte. Donderdag 21 april is er een plechtige heilige mis uit dankbaarheid in de kerk van Brievengat om acht uur 's morgens, gevolgd om tien uur 's morgens met een ontmoeting voor leerlingen en leraren op de school. Vrijdag 22 april is baaidag op Barbara Beach vanaf acht uur 's morgens, terwijl er om acht uur 's avonds een groot schoolfeest van start gaat. Op zondag 24 april is er een reunie voor oud-leerlingen in Hofje Rust & Brugh, van elf uur 's morgens tot vijf uur 's middags, en die avond om acht uur opening van een tentoonstelling met werkstukken van de leerlingen in het museum.

Het programma wordt officieel op zondag 1 mei afgesloten met een fancy-fair ten bate van een goed doel op het Radulphus College.

RK Schoolbestuur en Sitek ontevreden

Tweeslachtig karakter school op Tera Cora

WILLEMSTAD — Gedeputeerde van Onderwijs Winston Lourens vergadert volgende week met het RK Centraal Schoolbestuur om hen officieel op de hoogte te stellen van het standpunt van het BC inzake de nieuwe school op Tera Cora. Dit is vanmorgen desgevraagd vernomen van de gedeputeerde die vooralsnog geen verder commentaar wilde leveren.

Lourens bevestigde wel dat het Bestuurscollege besloten had de school van 4 klassen kleuteronderwijs en 12 klassen basisonderwijs op te splitsen in acht klassen openbaar en acht klassen katholiek onderwijs. Hij zei deze week in goede sfeer met een groep katholieke ouders te hebben gesproken en met de ouders van Tera Cora die gevraagd hadden om een katholieke school voor hun kinderen. Alvorens echter een antwoord te geven op de verschillende vragen die er gerezen zijn over de beslissing om de school in tweeen te delen, zei Lourens eerst alle besprekingen met de betrokken partijen te willen afronden en daarna pas de details voor publicatie vrij te geven.

Het RK Schoolbestuur verklaarde vanmorgen bij monde van woordvoerder Vigdis Jonckheer-Mensing nog niet officieel op de hoogte te zijn van de beslissing van het BC. Mevrouw Jonckheer stelde daarom een definitief commentaar nog niet op zijn plaats. Wel verklaarde zij dat, indien de beslissing van het BC inderdaad zo is, het RK Schoolbestuur graag zou willen weten hoe het BC denkt die beslissing in de praktijk te gaan uitvoeren. "Hoe gaat dat nou met het opsplitsen van de hoofdenkamer, de toiletten, de speelplaats enzovoorts?"

"Maar behalve dat", voegde zij eraan toe, "wie gaat er nou aan 300 ouders vertellen dat de school in tweeen is gedeeld en dat er maar tweehonderd kinderen katholiek onderwijs zullen kunnen volgen? Wie moet nou tegen hun gaan zeggen dat 100 kinderen naar een andere school moeten?" Mevrouw Jonckheer zei dat het Schoolbestuur in ieder geval die verantwoordelijkheid niet op zich wilde nemen.

Ondertussen heeft de onderwijsvakbond Sitek gereageerd op de beslissing van het Bestuurscollege. Uit een verklaring van voorzitter Errol Cova blijkt dat de Sitek de beslissing van het Bestuurscollege "onge-hoord en hoogst belachelijk" vindt. Volgens de Sitek is de beslissing om in één gebouw twee verschillende scholen te vestigen "onderwijskundig gezien een aanfluiting".

"Administratief en financieel economisch gezien is die school een gedrocht", verklaarde Cova. Gewoon om een groep die zegt katholiek te zijn tevreden te stellen haalt het Bestuurscollege het in zijn hoofd om op één school twee hoofden en een dubbele administratie en dus dubbele onkosten te maken. Hij zei het vreemd te zullen vinden als het Schoolbestuur zo'n beslissing zou accepteren, omdat zij dan ook medeplichtig zou zijn aan het politieke spel dat volgens de Sitek-voorzitter door de coalitiegenoten in het BC werd gespeeld. Bovendien, zei Cova, is de terugdraaiing van de beslissing om de school tot een openbare te maken "laf en regelrecht in strijd" met een recente verklaring van premier Martina waarin deze insinueerde dat de school op Tera Corá een openbare school moest worden".

In een televisietoespraak woensdagavond kwam PNP-minister Maria Liberia Peters uit voor een school van katholieke signatuur omdat volgens haar voldoende bewezen was dat er op Banda Bou behoefte bestond aan zo'n school. Zij steunde echter de beslissing van het Bestuurscollege door te stellen, dat "de PNP trots en blij is te hebben kunnen meewerken aan het bereiken van een voor iedereen bevredigende oplossing".

Man met schietwapen bedreigd

WILLEMSTAD — Op de Bahamasweg werd een man door een zekere R. met een vuurwapen bedreigd. Hij verklaarde dat hij de broer van aangever zou doodschieten. Daarop loste R. volgens aangever twee schoten in de lucht en één in de richting van aangever. De recherche heeft deze zaak in onderzoek.

Dienstreis naar Barbados, Trinidad

WILLEMSTAD — De heer Raymond Pietersz maakt een dienstreis naar Barbados en Trinidad met goedkeuring van de centrale regering. De bedoeling ervan is dat hij goede relaties onderhoudt met de importeurs van Antilliaanse producten op beide eilanden en om nieuwe exportmogelijkheden te onderzoeken voor andere producten van Antilliaanse leveranciers. Bovendien zal hij een eventuele nieuwe handelsmissie naar Barbados in de loop van dit jaar voorbereiden. Het ligt in het voornemen van de heer Pietersz, die verbonden is aan het Departement van Economische Zaken, om de twee eilanden tezamen met de "acting manager van de export-bevordering-afdeling" de heer Matt Moran in de periode van 17 tot met 23 april te bezoeken.

Sieraden met mes ontfutseld

WILLEMSTAD — Bij een bushalte te Brievengat werd een man omstreeks twee uur 's ochtends gedwongen twee gouden halskettingen af te geven aan een hem onbekende man, die hem met een mes op de keel bedreigde. De kettingen hebben samen een waarde van 600 gulden.

Personalia

JOSE ANTONIO SAKOETTOE herdacht onlangs het feit dat hij 35 jaar geleden in overheidsdienst trad, bij de reinigingsdienst Selikor. De heer Sakoettoe ontving in verband met zijn jubileum de gebruikelijke enveloppe met inhoud.

TIJDENS EEN speciale bijeenkomst van het AA-klasse baseball-team Ennia Athletics kwam Ennia-directeur Aruba drs Johny Croes er aan te pas om de nieuwe uniformen te dopen (zie foto). Voorts werden een aantal verdienstelijke spelers onderscheiden: Nando Maduro (meest waardevolle speler), Guillermo Raymond (meest gedisciplineerde speler), Ricky Wernet (improved speler), Alfonso Illis (batting champ), Gilly Rombley (homerun king), Robby Marsdin (star pitcher),

Robert Haynes (RBI), Roy Illis (stolen bases) en speciale plakaat voor Juan Maduro.

Korfbal-toernooi om Stimulansbeker

ORANJESTAD — In samenwerking met de Aruba korfbalbond organiseert Idefre op 19, 22, 24 en 25 april het tweede stimulans-korfbaltoernooi. De wedstrijden worden in het Lago Sportpark gespeeld. De eerste wedstrijd begint steeds om half acht terwijl twee wedstrijden per avond worden gespeeld. Deelgenomen wordt door Volvox, Bionic, Victoria, Noordmaster, Carib stars, Skylab, Santa Cruz en Arukof. Naast prijzen voor de kampioen en subkampioen wordt ook een wisselbeker beschikbaar gesteld, die eigendom wordt van het team dat deze beker tweemaal wint. Verleden jaar werd het toernooi in het RCA sportcentrum gehouden zodat ditmaal boven de brug, San Nicolas, aan de beurt is.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheratonhotel; Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950. Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.

Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 uur *Gandhi* (14 jr.); 24.00 uur *Night of the juggler* (18 jr.).
Rialto: 20.00 uur *Funhouse* (18 jr.); 22.30 uur *Golden dragon* (14 jr.).
BALASHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 uur *Fast Charlie, the moon beam rider* (14 jr.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 uur *Who dares wins* (18 jr.); 24.00 uur *Partners* (18 jr.).

★ ★ ★

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz: tel.: 28288; Paradera: tel.: 25543; Savaneta: tel.: 47020; Brazil: tel.: 48301; Dakota: tel.: 29008; San Nicolas: tel.: 45906; tijdens kantooruren van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur: Patiastraat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S: Oranjestad: National, tel.: 26244; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: dokter J. de Cuba, tel.: 47007.
San Nicolas en Savaneta: dokter E.Weststrate, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833.

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

★ ★ ★

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

SPORT
BASEBAL (ABBA): 20.00 uur Coca Cola Rangers vs Marlboro-Marlboro Ballpark.

SOFTBAL: 20.00 uur Borden vs Nevada-stadion.

BASKETBAL: 21.00 uur Marlboro Rebels (St Maarten) vs Panama Store-sporthal Sta Cruz.

★ ★ ★

ZATERDAG
DIVERSEN
TEATER FORO ARUBA: 17.00 uur "Violashon Sexual"-terrein Aruba Bank, San Nicolas.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagochtend gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FIFLIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

STICHTING TOT BEVORDERING VAN VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur-Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822: donderdag 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24 **uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTRE: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

★ ★ ★

TELEARUBA: 17.00 Flintstones frolics; 17.30 matinette; 18.30 nieuws in het Nederlands; 18.45 telenovela: Dancin' Days; 19.30 cocktail musical; 20.00 telenoticias; 20.30 Sanford & son (A matter of silence); 21.00 programa politico (PDA); 21.30 lucha libre; 22.30 movie of the week (Murder wouldn't die); 23.45 resumen noticioso; 23.50 sluiting.

Met afgezanten van alle bureau's

Volgende week evaluatie toerisme-ontwikkelingen

ORANJESTAD — Toen kort voor drie uur hedenmorgen voorzitter Pedro Bislip de vergadering van de Eilandsraad sloot, was de raad ruim twaalf uur bijeen geweest om op verzoek van de PPA-fractie te spreken over het toerisme-beleid van de overheid.

Toerisme-gedeputeerde Daniel Leo bleef ruim vier uur aan het woord, waarbij hij het beleid van het Bestuurscollege — doorspekt met verkiezingsopmerkingen — verdedigde. Opmerkelijk was het dat de voorzitter ditmaal wel toeliet dat vele malen ver van het agendapunt werd afgedwaald. De oppositie besloot tot slot van de tweede ronde om geen moties in te dienen vanwege de niet serieuze wijze waarop volgens hen de gedeputeerde de zaken behandelde. Zij stelden dat op 29 april het Arubaanse volk wel een motie zal indienen, die duidelijke taal spreekt.

Ten aanzien van de "extra betaling" voor het project te Palo di Coco te Noord stelde gedeputeerde Remy Zaandam op aandringen van herhaalde vragen van Nisbet en Eman, dat hij helemaal niets van de 40.000 gulden afweet. Hij had als ex-commissaris wel enig recherchewerk verricht, maar de perserverklaringen waren niet van hem afkomstig.

Dat met de verkiezingen voor de deur de Eilandsraadsvergadering om het toerisme-beleid van het Bestuurscollege te bespreken geheel in het teken van de verkiezingen zou staan, verwonderde niemand meer. Er kwam dan ook weinig positiefs in deze vergadering naar voren. Ged. Leo kreeg alle kans zijn hart te luchten en maakte daarvan een dankbaar gebruik door urenlang te vertellen over de vele activiteiten die het Bestuurscollege op dit gebied ontplooide, waarbij hij met voorbeelden kwam van overal ter wereld, waar Aruba dankzij dit beleid toeristisch op de kaart is gekomen. Bijzonder fel verwees de heer Leo de kritiek van de hand dat hij men eventjes naar Bogotá was gegaan om een lintje door te knippen. Dat de bolivar gedevalueerd was, omdat hij naar Colombia reisde, noemde Leo een lachertje.

Hij vertelde dat in de eerste drie maanden van dit jaar het aantal Venezolaanse bezoekers aan Aruba ruim negenduizend betrof, hetgeen in verhouding tot 1982 drie eerste maanden een teruggang van achttien procent betekende. Ondanks alle slechte berichten en ongefundeerde kritiek denkt ged Leo dat, mede dankzij de promoties door de overheid, 1983 toch nog niet zo'n slecht jaar zal worden. Volgende week wordt op Aruba een vergadering gehouden met Arubaanse vertegenwoordigers in New York, Miami, Bogotá en Venezuela om de zaken te bespreken. Ook over zijn reis naar Brazilie vertelde de gedeputeerde uitvoerig en de promotie die Aruba daar voor weinig kosten kreeg. Met een groot aantal voorbeelden bewees hij dat er wel degelijk op gebied van toerisme gewerkt wordt en dat Aruba daarvan de resultaten zal plukken.

Zijn collega Flanegin sprak uitvoerig over de situatie bij het Bushiri-hotel en begreep wel dat er politiek werd gespeeld met ontslag-aanvragen van enige bestuursleden, omdat dit niet eens in het bestuur behandeld was. Over het Palo di Coco-project zette hij uiteen dat hier het probleem de afwatering was, die onvoldoende werd geacht.

In eerste en tweede ronde werd door de oppositie felle kritiek geleverd op het BC-beleid dat volgens hen geen beleid genoemd kan worden. Vreemd werd het gevonden dat de WEB-gedeputeerde naar Bogotá moest om lintjes door te knippen, terwijl op Aruba waterproblemen kritiek waren. Van mr Henny Eman kreeg de eilandsraad nog eens uitvoerig de corruptiedaden te horen die door het Hof bevestigd waren. Hierbij bleek dat het vonnis van het Hof nimmer betekend werd door betrokkenen, omdat men vermoedelijk bang was dat er weer rectificatie-advertenties in de kranten verschijnen. De heer Eman was van mening dat in zo'n geval in een gewoon land de bestuurders reeds lang hun conclusie hadden getrokken en waren opgestapt. Maar op Aruba is van alles mogelijk. Ook werd het onbegrijpelijk genoemd dat destijds een Toerisme-gedeputeerde moest aftreden voor de opening van een kantoor in Colombia en dat nu een andere gedeputeerde dit kantoor heropent.

En zo ging het door enerzijds van de oppositie felle kritiek, anderzijds van de gedeputeerde felle kritiek op de houding van de oppositie die nimmer positief had willen bijdragen aan een gezonde promotie van Aruba in het buitenland.

Geen schot in overleg tussen UEA en Elmar

ORANJESTAD — Landsbemiddelaar Eddy Maduro sprak gistermiddag met het bestuur UEA en hoopt vandaag een gesprek te hebben met de directie van de Elmar.

Intussen gaf de UEA een extra nieuwsbulletin uit met nog eens alle gebeurtenissen van de afgelopen maanden op een rijtje, te beginnen met 14 oktober 1982 toen Elmar de UEA liet weten het cao per 31 maart 1983 niet te willen verlengen. Uitvoerig wordt daarbij weer eens door de UEA gewezen op de winst van Elmar. Deposito-gelden die gebruikt worden en andere zaken die de UEA zwaar op de maag liggen.

Met nadruk wijst de UEA in het door Leo Yarzagaray getekende pamflet erop dat de tijd voorbij is dat Nederlandse belangen op Aruba kunnen doen en laten wat ze willen en dat de arbeiders geen stap terug zullen gaan. Wat de kwestie van het niet geven van een voorschot betreft, vraagt de UEA wie de directie van Elmar hierom gevraagd heeft. Vanmiddag om drie uur houdt de UEA weer een algemene ledenvergadering.

Verliezers ambulance

ORANJESTAD — Tijdens de gisteravond voortgezette vergadering van de Arubaanse eilandsraad om over het toerisme-beleid van het Bestuurscollege te spreken liet gedeputeerde voor Gezondheidszorg Felix Flanegin op vragen over de deplorabele toestand van de ambulances weten, dat reeds enige tijd geleden nieuwe ambulances zijn besteld. Hij hoopte dat ze spoedig zouden aankomen. En voegde eraan toe dat hij hoopte dat wanneer de leden van de oppositie het na de komende verkiezingen door hun verlies aan het hart zouden krijgen, de nieuwe ambulances er zouden zijn. Haastig voegde hij er wel aan toe, dat hij de leden van de oppositie alle gezondheid toewenste.

ORANJESTAD — In de telefooncentrale te Oranjestad gaf Telefoongedeputeerde Charro Kelly donderdagmorgen het startsein voor de uitbreiding van de telefooncentrales in Oranjestad en San Nicolas (zie foto). De Amigoe berichtte korte tijd geleden over deze uitbreiding waardoor Oranjestad 2000 en San Nicolas 1000 nieuwe nummers erbij zullen krijgen. In januari 1980 had Oranjestad 4800 en San Nicolas 2000 nummers, hetgeen uitgebreid werd tot resp. 8192 en 4096 toen Aruba overging op het semi-electronische systeem. De nieuwe uitbreiding moet in augustus klaar zijn. Oranjestad heeft dan 10.240 en San Nicolas 5120 nummers. Met deze werkzaamheden is een investering van vier miljoen (Ned.) gulden gemoeid. De afgelopen twee jaar werden 4185 nieuwe telefoonaansluitingen tot stand gebracht. Ged. Kelly benadrukte het belang van een moderne telefoon, waaraan het huidig Bestuurscollege alle aandacht heeft besteed.

Bond wijst eigen adviseurs aan

Beperkte vergadertijden voor leerkrachten Simar

ORANJESTAD — Het bestuur van de Simar heeft gereageerd op de telexboodschap van het Bestuurscollege inzake medewerking aan de evaluatiecommissie. De Simar had het BC vorige week reeds laten weten dat haar leden Stephens en Pronk niet zomaar iedere dag kunnen vergaderen, daar zij ook hun dagelijkse onderwijs-bezigheden hebben. Voorzitster Madona Stephens noemde het onbegrijpelijk dat gedeputeerde Felix Flanegin — van huis uit zelf onderwijzer — niet kan begrijpen dat een onderwijzer niet zomaar zijn klas in de steek kan laten.

Madona Stephens heeft een examenklas waarvan de examens begin mei plaatsvinden. Indien zij van 8 tot 29 april iedere dag met de evaluatiecommissie zou vergaderen, zou dit haar leerlingen ernstig benadelen en zou zij hen voor het examen practisch niet meer zien. De heer Piet Pronk zit met dezelfde problemen. Daarom had de Simar het BC hiervan op de hoogte gesteld. Dat er nu ineens zoveel haast gemaakt wordt — nadat de Simar twee jaar lang het BC gevraagd heeft deze commissie ingevolge het MTS-protocol van maart 1981 te benoemen — is niet de schuld van de Simar.

Ook het departement van Onderwijs had reeds laten weten om die reden niet twee maar slechts één persoon beschikbaar te kunnen stellen. Onbegrijpelijk noemt het Simar-bestuur het dat de gedeputeerde het advies van de evaluatiecommissie nu ineens zo spoedig mogelijk verwacht om nota bene reeds vóór het nieuwe schooljaar een beslissing te kunnen nemen. Volgens het protocol 1981 zou hiervoor minstens een jaar moeten worden uitgetrokken. Ook dat de gedeputeerde meent het aantal adviseurs te moeten bepalen, vindt de Simar niet juist. Zij wijst de gedeputeerde erop dat in eerste instantie de Simar zelf haar aantal adviseurs bepaalt. Hooguit kan hierover onderling overleg plaats vinden. Het zeer recente verleden heeft, aldus de Simar, overigens voorbeelden van legio adviseurs per commissie te zien gegeven. Het zal als de evaluatie onder deze omstandigheden door kan gaan, echter pijnlijk zijn om de Nederlandse deskundigen met een dergelijk wanbeleid op onderwijsterrein te moeten confronteren.

In de brief van 31 maart heeft de Simar reeds laten weten dat zij mevrouw C. Croes-Kelkboom voorstelt als notuliste, hetgeen door de gedeputeerde ook al verkeerd begrepen werd. De Simar stelt dat het onmogelijk zal zijn om vandaag bij de installatie van de commissie aanwezig te zijn. Eerst zal de gedeputeerde de gemaakte fouten dienen te herstellen waarna het geheel op voet van gelijkheid aangepakt kan worden. Indien dinsdag 12 april de eerste vergadering is, zal Simar verschijnen met de volgende adviseurs: U.Lim-Apo, A.Hessels, E.Croes en R.Halley.

Rebellen Sint Maarten ten onder tegen Amstel

ORANJESTAD — Ook de derde basketbalwedstrijd op Aruba heeft Sint Maarten Marlboro Rebels gisteravond niet in winst kunnen omzetten; tegen Amstel Ravens werd een 90-79 nederlaag geleden. De ruststand was 37-34 voor Amstel.

Ook ditmaal was de publieke belangstelling goed te noemen. Amstel was prima in vorm en gaf de gasten uit Sint Maarten weinig kans om het heft in handen te nemen. Bij Sint Maarten was de controle vele malen zoek, waarvan Amstel dan ook steeds weer handig profiteerde. Vóór de rust was het een strijd waar beide partijen elkaar weinig toegaven. Voor Amstel waren de gebroeders Dean en Try Nedd met respectievelijk 21 en 19 punten de topscorers, voor Sint Maarten David Richardson met 16 punten. Glenn Gumbs was met acht de top rebounder, voor Marlboro voor de derde achtereenvolgende avond Joseph Wilson met 14. Rebound: Amstel 37, Sint Maarten 56, turnover Amstel 13 en Marlboro 25 en steals Amstel 12 en Marlboro 3.

Als voorwedstrijd werd gespeeld RCA Marlboro tegen Adam Chicklets dat door Adams met 53-25 op gemakkelijke wijze werd gewonnen. Vanavond om half acht wordt als voorwedstrijd gespeeld Amstel tegen Adams, waarna om negen uur Panama Store de krachten zal meten met de gasten uit Sint Maarten, die één wedstrijd hebben gewonnen en twee verloren.

Min Croes: waarom die herrie om dokter De Cuba?

ORANJESTAD — In Telenoticias liet minister van Volksgezondheid Margo Croes gisteravond weten niet te begrijpen waarom er zoveel herrie wordt gemaakt over het feit dat dokter De Cuba zijn werkzaamheden niet kan verrichten omdat hij daarvoor nog geen toestemming heeft. De minister zette uiteen dat in juli vorig jaar deze dokter naar Aruba was gekomen, een maand later aan het werk was gegaan - zonder vergunning - en dat eerst eind januari van dit jaar de minister het verzoek had ontvangen van de dokter om te kunnen werken. Zij zette uiteen dat voor dokters die in Colombia gestudeerd hebben nog bepaalde regels gelden, onder meer dat hun papieren door een commissie worden nagegaan, welke alsdan de minister adviseert. De minister vroeg zich wel af wie verantwoordelijk is dat bedoelde arts zoveel maanden illegaal gewerkt heeft. Dokter De Cuba is op de hoogte van de gang van zaken, aldus minister Margo Croes die eraan toevoegde dat eraan gewerkt wordt om zo spoedig mogelijk de vereiste vergunning te geven als aan alle voorwaarden is voldaan.

ORANJESTAD — Onder auspicien van het Welkind Neurological Hospitaal in Chester New Yersey werd een sporttoernooi gehouden voor gehandicapten in rolstoel. Hiervoor bestond opmerkelijk grote belangstelling en er werden goede resultaten geboekt. Als coordinatrice en instructrice trad op mevrouw Donna Harms-Hansen, dochter van de heer en mevrouw Clyde Harms uit Oranjestad, die zich al vijf jaar bezig houdt met deze gehandicapten te helpen met zwemmen, basketbal, boogschieten, tafeltennis en andere sporten. Het werd een duidelijke demonstratie dat een persoon in een rolstoel ook sporten kan beoefenen. Bij de foto: mevrouw Donna Harms-Hansen met een van haar leerlingen, die in een rolstoel de tafeltennis beoefende.

BC steun voor jeugdtennistoernooi

ORANJESTAD — Het Bestuurscollege heeft besloten om de verblijfskosten van de deelnemers van de andere eilanden aan de Antilliaanse jeugd tenniskampioenschappen, die gistermiddag van start gingen, voor zijn rekening te nemen. De gasten worden in het Bushiri-beach-hotel ondergebracht. Voorts verzorgt het BC het vervoer van de spelers van Bushiri naar het Marlboro tennispark.

Eigen inbreng Dakota speelzaal

DAKOTA — Reeds enige tijd is een werkgroep van ouders van leerlingen van de Jacintha kleuterschool te Dakota bezig om gelden te verzamelen teneinde een speelzaal voor deze kleuterschool te kunnen bouwen. Er werden reeds activiteiten gehouden zoals gebakverkoop, bingo, softbaltoernooi enz. Hierbij werd niet alleen van de bewoners van Dakota maar van vele anderen alle medewerking ondervonden. Hierdoor is de groep erin geslaagd de eigen inbreng voor dit project, zijnde 25%, hetgeen een bedrag van 28 mille betekent, bijeen te brengen. De speelzaal kost totaal 123.000 gulden. Het project-dossier is inmiddels klaar gekomen en aan SKOA aangeboden, die op zijn beurt zal trachten op de Antillen en in Nederland financiele steun voor dit project te krijgen.

Vliegerwedstrijd

ROOI HUNDO — Door de groep Green foundation van buurtcentrum Rooi Hundo wordt zaterdag een vliegerwedstrijd georganiseerd. Om tien uur wordt begonnen op het Stroopveld aan de Diamantbergweg. De jeugd van San Nicolas en Rooi Hundo wordt verwacht aan deze wedstrijd deel te nemen. Er zijn verschillende prijzen beschikbaar.

Vrouwen-groepen kwaad over doorgaan Miss wet T-shirt keuze

ORANJESTAD — Het overkoepelend orgaan van enige vrouwenorganisaties op Aruba "Grupo di hende muhe Aruba" is zeer verontwaardigd dat zij uit de pers moest vernemen dat ondanks de vele protesten de "Miss wet T-shirt" verkiezing op Curacao toch doorgang zal vinden.

De groep noemt het onbegrijpelijk dat de organisatoren zo weinig respect tonen voor de gemeenschap waarin zij leven en dat men in dit geval de vrouwen alleen wil gebruiken om geld te verdienen. Het is immers duidelijk dat het enige doel van deze wedstrijd is om geld te verdienen. Uitvoerig gaat de groep erop in wat geld allemaal wel kan doen en welke problemen het kan veroorzaken. Tenslotte vindt de groep het toch wel erg dat er nog steeds vrouwen zijn, die zich door dit soort mensen laten gebruiken om met hun lichaam dit doel van geld verdienen te helpen.

Water en vergif

ORANJESTAD — Reeds enige dagen heeft de AVP voor TeleAruba een verkiezingspropaganda-boodschap laten draaien, waarin gedemonstreerd wordt de "water misere" op Aruba. Naast een glas schoon water komen hierbij een fles kerosine voor, glorox, zout, een stuk verroeste buis en een glas waarvan het water smerig is, met daarin de vergifvlag. De telekijkers worden aangeraden op 29 april aanstaande "voor schoon water" op de AVP te stemmen. Gedeputeerde Daniel Leo deelde gisteravond in de eilandsraad mee dat hij een telefoontje van een hotelmanager had gehad, waarin deze verklaarde dat toeristen die deze propaganda op de TeleAruba zagen, zich ernstige zorgen maken en geen water van Aruba wensen te drinken. De gedeputeerde was bang dat deze verkiezingsreclame het toerisme ernstig zal benadelen. Hij deelde de raad mee dat het Bestuurscollege vanmorgen maatregelen zal moeten nemen om een einde aan deze spot te maken. Hij zegde daarbij alle steun toe. "Als er geen wetten bestaan om dit te verbieden, dan moeten we een wet maken", aldus de verontwaardigde ged. Daniel Leo.

Venezolaanse onderscheidingen voor AVP-leiders

ORANJESTAD — De voorzitter van de Arubaanse Volkspartij mr Henny Eman en algemeen secretaris Roberto Lopez Henriquez zijn door de Venezolaanse president Luis Herrera Campins onderscheiden in de orde Fransisco de Miranda eerste klasse. De uitreiking vindt volgende week donderdag op Aruba plaats. Asdrugal Aquiar, directeur politieke zaken van het Bureau van de Venezolaanse president komt met het presidentiele vliegtuig naar Aruba om de onderscheidingen namens de Venezolaanse president in Talk of the Town uit te reiken.

Metamorfose verkeers-situatie Julianaplein

WILLEMSTAD — Bijna 3 miljoen gulden zal besteed worden aan de reconstructie van het Julianaplein, een project dat negen maanden zal duren. Het project beoogt een verkeerstechnische verbetering van het gebied tussen de Pietermaaiweg, het Waaigat, de Concordiastraat en Berg Altena. Niet zo zeer voor verbetering van de capaciteit, als wel om de hele verkeers-afhandeling daar in de buurt.

De Dienst Openbare Werken (DOW) die het project coördineert, gaf gisteren uitleg aan de pers over het een en ander.

De DOW heeft gemerkt dat het publiek klaarblijkelijk niet (goed) op de hoogte is van wat er in feite gaat gebeuren bij het Julianaplein. In een studie die in 1972 van de verkeerssituatie op Curacao gedaan is, bleek dat op verschillende punten van Curacao tijd en plaats-ruimte verloren gaat door inefficient gebruik van de mogelijkheden. Zo werd bij de rotonde te Palu Blanku een zeer gevaarlijke verkeerssituatie opgelost door het plaatsen van verkeerslichten. Uit die studie was gebleken dat ook bij Berg Altenaweg/Julianaplein het wegenstelsel dringend aan verbetering toe was.

De kruising van het Julianaplein met de Oranjestraat/Berg Altenaweg verkeerde in een deplorabele toestand, gaven de DOW-mensen gisteren toe. Die toestand zal opgelost worden door het plaatsen van verkeerslichten, zowel bij deze kruising, als boven aan de Berg Altenaweg, bij de kruising met de Kaya Geraldine Gutierrez. De Berg Altenaweg wordt een vierbaansweg, tot bij het IJkwezen.

Een klein deel van het project is reeds klaar: namelijk de reconstructie van de Concordiastraat. Verder zijn de volgende veranderingen gepland: —aansluiting Abraham de Veerstraat/De Ruyterkade. Daar wordt het kruispunt aangepast zodat een betere verdeling van de capaciteit ontstaat. In deze nieuwe situatie zal het weer mogelijk worden vanaf de Waaigatzijde linksaf te slaan naar het Cornelis Berghplein, zodat doorrijden tot het pompstation nabij het Postkantoor niet meer nodig is; en bij het Julianaplein wordt het wegverloop totaal aangepast, zodat een betere verkeersdoorstroming ontstaat. De huidige indeling met allerlei rijstrookjes komt te vervallen. In plaats daarvan ontstaat er een vloeiende kruising.

Ook wordt de omgeving rond de huidige bibliotheek aangepast, zodat de scheiding tussen het verkeer naar de Penstraat en naar het Julianaplein komt te vervallen. Door deze regeling wordt het verkeer uit Pietermaai-smal niet meer de Penstraat ingedwongen.

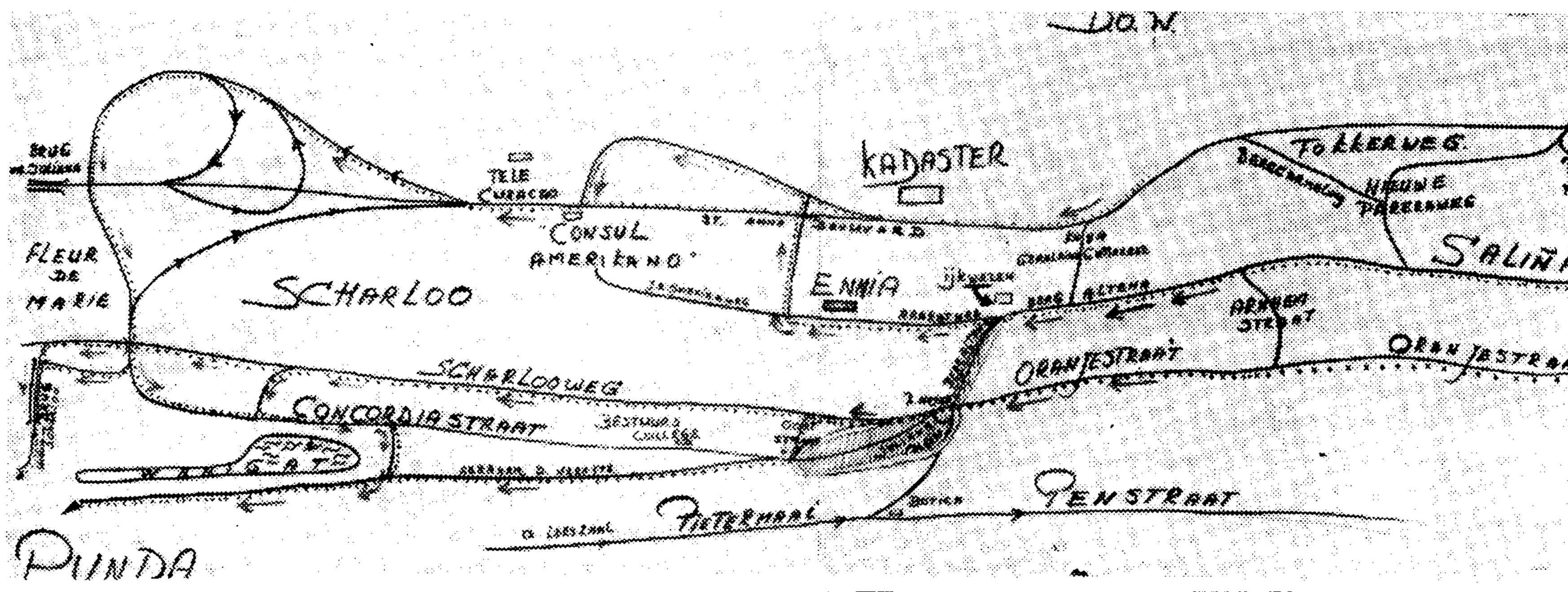
Er wordt meteen ook van dit project geprofiteerd om het rioolsysteem te verbeteren. Zo zal onder meer onder het hele Julianaplein een riolering worden aangelegd, en zal de afvoercapaciteit bij het Waaigat vergroot worden. Ook op de wegen zullen putjes aangelegd worden, zodat bij regenval plassen water op de lagere weggedeeltes tot het verleden behoren.

Het hele net van openbare verlichting zal aangepast worden aan de nieuwe verkeerssituatie en de kabelaanleg zal zoveel mogelijk ondergronds geschieden.

Voor wat betreft de verkeersomleiding zijn de routes zodanig gekozen, dat het gehele werkterrein zoveel mogelijk verkeersvrij gehouden wordt. Het verkeer vanuit Saliña moet zoveel mogelijk gebruik maken van de wegen van en naar de brug, omdat de Scharlooweg en Ooststraat zo min mogelijk belast moeten worden.

De heer Cijntje van de politie verklaarde dat alleen gebruik gemaakt moet worden van de ingang naar de stad bij Oranjestraat via de Scharlooweg en Ooststraat als het echt niet anders kan. Deze ingang is speciaal opengelaten voor personen die bijvoorbeeld naar de Concordiastraat en de Abraham de Veerstraat moeten. Om de stad uit te komen raadt Cijntje aan zoveel mogelijk de brugwegen te gebruiken, omdat bij de Penstraat gauwer opstoppingen ontstaan. Door deze efficiëntere verdeling van de rijbanen zal ook meer ruimte beschikbaar komen voor parkeerplaatsen, en dan vooral in de omgeving van de Concordiastraat.

Het werk wordt uitgevoerd door De Antillen nv, terwijl de directievoering opgedragen is aan Promac nv.

Perskwesties in radio-programma

WILLEMSTAD — Morgen zaterdag 9 april ontvangt Anneke van Arkel in het wekelijkse programma "Wat zeggen zij ervan" de journalisten Hector Rosario, Frans Heiligers en Carlos Daantje. Met deze personen zal Anneke spreken over het al dan niet wenselijk zijn van een tuchtraad voor de pers. Het programma "Wat zeggen zij ervan" begint morgenochtend om half negen.

Politiek in Telepatria

WILLEMSTAD — Met ingang van deze zondag, 10 april, begint Telepatria een serie politieke programma's uit te zenden met deelname van alle politieke partijen die meedoen aan de verkiezingen voor de Eilandsraad.

Het is de bedoeling dat elke politieke partij gedurende 25 minuten vragen beantwoordt en informatie geeft. Zondag zijn de PNP en de DP in Telepatria terwijl volgende week de PSD en de MAN aan de beurt zijn. De week daarop verschijnen de META en de Frente in Telepatria. Telepatria begint deze zondag iets vroeger en wel om twintig voor zes in plaats van zes uur.

WILLEMSTAD — Het donderdagverkeer van Curacao kende enkel één gewonde, uit vijf aanrijdingen. De totale materiele schade komt neer op 7.500 gulden.

In bijdrage aan Imagen ambiental:

Drs. Van 't Hof: milieubeheer onderwater noodzaak

WILLEMSTAD — Milieubeheer onder water is een dringende noodzaak, zo stelt drs Tom van 't Hof vast in een beschouwing welke hij schreef voor Imagen ambiental. Dit gebeurt ter gelegenheid van het feit, dat het Wereld natuur fonds een flinke subsidie ter beschikking heeft gesteld van de stichting Nationale parken Nederlandse Antillen (Stinapa), ditmaal voor het opzetten van een onderwaterpark bij Curacao.

Drs Van 't Hof heeft een dergelijk park opgezet bij Bonaire en daarover het beheer ondertussen overgedragen aan drs Eric Newton. Hij laat zijn pleidooi voor een milieubeheer onder water vergezeld gaan van enige foto's.

Volgens de schrijver blijkt het bestaan van dit soort parken stimulerend te werken op het toerisme. Wat het Curacaose onderwaterpark betreft hoopt drs Van 't Hof er op, dat dit "een toenemend aantal liefhebbers van het duiken en snorkelen zal trekken". Het entreegeld zal op de duur moeten leiden tot een op eigen benen kunnen staan van het park. De subsidie van de Wereld natuur fonds is namelijk een "aanloop-subsidie" en slechts toereikend voor een paar jaar. Daarna zal men de middelen ergens anders vandaan moeten komen. Aan dit financiele aspect zal men in de komende jaren ook veel aandacht moeten besteden, zo meent hij.

Dit park had er overigens al veel eerder moeten zijn, zo stelt drs Van 't Hof vast. In 1971 lag er al een concreet plan op tafel, door de biologen van het Carmabi opgesteld. Op Bonaire was het eilandsbestuur echter "meer ontvankelijk" voor plannen in deze richting.

Hoe dan ook: de plannen voor het Curacaose onderzeepark zijn nu klaar. Dit park zal een oppervlakte hebben van zeshonderd hectaren; aan de landzijde wordt het begrensd door de hoogwaterlijn en aan zeezijde door een zestig meter dieptelijn. Het plan van 1971 behelsde een aanmerkelijk kleiner park. In het park zal men geen bezwaar hebben tegen het zogenaamde lijnvissen, maar speervissen is er uit den boze. Ook het ankeren door grotere boten moet zoveel mogelijk vermeden worden. Om het beschadigen van het rif te voorkomen zullen er zo'n vijftien tot twintig vaste meerboeien worden geplaatst. Deze boeien worden verankerd met een ankerblok van 1000 kilo. Zij zijn wat men noemt "publiek" en bestemd voor de boten van commerciele duikoperators, voor plezierboten en voor vissersboten. Met dit systeem heeft men op Bonaire goede ervaringen opgedaan.

Massa-straffen voor diefstal in 't groot

WILLEMSTAD — Gevangenisstraffen variërend van zestig tot 174 dagen werden woensdag opgelegd aan een groep verkoopsters die vorig jaar koopwaar verduisterd hadden en onderling omgeruild.

De bal werd aan het rollen gebracht toen eind vorig jaar een parfumzaak in de binnenstad een groot tekort in zijn magazijn bemerkte. Later bleek dat enkele verkoopsters parfum en andere schoonheidsartikelen wegnamen om ze te ruilen met collega's in andere winkels voor bijvoorbeeld kleding.

Voor alle betrokken beklaagden werd een proeftijd opgelegd van drie jaar, terwijl de celstraf gecombineerd werd met een geldboete. Voor de verkoopsters N.E., C.C. en M.D. werd ieder een straf opgelegd van 126 dagen hechtenis, waarvan honderd voorwaardelijk, een proeftijd van drie jaar en een geldboete van 2000 gulden of tachtig dagen hechtenis. Voor de jongeman H.A. geldt een vonnis van 74 dagen waarvan vijftig voorwaardelijk met een proeftijd van drie jaar en een boete van 400 gulden. C.M. kreeg een straf van 126 dagen/100 voorwaardelijk, proeftijd van drie jaar en 1.800 gulden boete of 72 dagen cel. M.M. ook 126 dagen/100 voorwaardelijk, drie jaar proeftijd en een geldboete van 2000 gulden; O.C. 174 dagen celstraf waarvan 100 voorwaardelijk, drie jaar proeftijd en 1.500 boete of zestig dagen hechtenis; J.R. 126 dagen waarvan 100 voorwaardelijk, drie jaar proeftijd, 1.500 gulden boete of zestig dagen hechtenis en voor I.P. zestig dagen gevangenisstraf, waarvan vijftig voorwaardelijk, en een boete van 1000 gulden of veertig dagen hechtenis. Het meisje M. de W. werd vrijgesproken.

School te Barber met jazz-ballet

WILLEMSTAD — De "Skol di balèt Banda Bou" begint nu ook met lessen van jazz-ballet, gezien de grote belangstelling die hiervoor bestaat. De school is een jaar geleden opgezet door medewerking met het Cultureel Centrum Curacao, met als docente mevrouw Dolly Paiken-Bechers. Inschrijving voor de lessen van jazz-ballet is geopend op 12, 14, 19, 21, 26 en 28 april van drie tot vijf uur 's middags bij de John Horris Sprockel huishoudschool te Barber. Kinderen onder de veertien jaar moeten zich laten inschrijven door een meerderjarige. De inschrijving kost tien gulden, evenals het lesgeld per maand.

Bouw gymzaal op Boka Sami

WILLEMSTAD — Spoedig zal begonnen worden met de bouw van een gymzaal op Boca Sami waar alle liefhebbers van de bokssport alle faciliteiten zullen krijgen om de bokssport te beoefenen, aldus een beslissing van het Bestuurscollege van Curacao.

Gedeputeerde van Sportzaken Winston Lourens legde aan de Amigoe uit dat er al geruime tijd behoefte bestaat aan zo'n gymzaal. Boksers die wilden oefenen hebben tot nu toe gebruik gemaakt van de faciliteiten van de Sint Michielschool, wat echter ook bepaalde moeilijkheden met zich meebracht. Nu echter zal er op een open terrein naast het voetbalveld van Boca een zaal worden gebouwd waarvan de kosten geraamd worden op 60.000 gulden. Het Bestuurscollege is ervan overtuigd dat de zaal in een grote behoefte voorziet daar Boca Samí veel liefhebbers van de bokssport heeft.

Tentoonstelling Japanse prenten

WILLEMSTAD — In het Cultureel Centrum Curaçao is op woensdag 13 april de opening van een expositie van Japanse prenten. De opening wordt verricht door de consul van Japan, Lionel Capriles, om half negen 's avonds. De tentoonstelling blijft geopend tot 27 april, ook voor verkoop. De openingstijden zijn van maandag tot en met vrijdag van negen tot twaalf uur 's morgens en van twee tot vijf uur 's middags.

Personalia

DONALD P.R. BAKHUIS werd op 25 maart uitgeroepen tot de beste buitenlandse student voor 1982-83 van het Saint Leo College van Florida. Hij is zoon van het echtpaar Don Bakhuis op Curacao. Donald is student business management en marketing, en was in 1982-83 voorzitter van de vereniging van buitenlandse studenten op de school, en was ook actief in de volleybalclub. Hij studeert in 1979 af aan de Howey academie van Florida.

DR EVA LATHAM heeft een eerste exemplaar van een studie naar de aanwezigheid van Antillianen in Nederland gisteren aan premier Don Martina overhandigd. Haar boek is tot stand gekomen op initiatief van de voormalig gevolmachtigde minister Ronnie Casseres.

In dit werkstuk weerlegt zij de algemeen hanteerde stelling in Nederland dat Antillianen gerekend moeten worden tot de buitenlanders. Dat acht zij strijdig met het Statuut van het Koninkrijk. Haar boek is een reactie op een verleden jaar verschenen rapport "Bevolkingsprognoses allochtonen in Nederland" van het Sociaal en Cultureel Planbureau in Rijswijk en draagt als titel "Commentaar vanuit Antilliaans gezichtspunt".

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12 uur: Half bewolkt, gedurende de nacht en vroege ochtenduren tijdelijk zwaar bewolkt met plaatselijk een bui. Overwegend matige oostelijke wind.

Overzicht: Door aanvoer van vochtige, enigszins onstabiele lucht in de onderste luchtlagen, zal ook in de komende 24 uur op de Benedenwindse eilanden plaatselijk een bui tot ontwikkeling komen.

Ingezonden

Men and boys

ONDER DE SLECHTE eigenschappen die wij als volk of als levensgemeenschap met elkaar delen is het allerergste wel het gebrek aan een juist gevoel voor verhoudingen. De vlag die de laatste jaren iedere slechte lading dekt is de gemeenplaats: "Di nos e ta".

Heeft men die kreet eenmaal geslaakt dan moet men zich onthouden van het stellen van kwaliteitsgrenzen. Op die wijze kan een Hubert Wanga in bewondering raken voor het onbenul van een Jeanne Henriquez en de wijze waarop zij dat ten tonele voert door appels en peren bij elkaar op te tellen, en de gemiddelde burger daarmee in zijn huiskamer te lijf gaat.

De deskundigen Piet Timmerman en Ling Wong wijzen in zeer duidelijke taal op de gevaren van overbesteding voor iedere gemeenschap. Zij willen de juiste medicijn aandragen en stellen dan voor de indexering voor één jaar te bevriezen, let wel voor iedereen. Hala faha mara. Niet alleen voor de arbeider. Door iedereen in deze gemeenschap. Het onmiddellijke gevolg is dat drie ambtenaren die aanvoelen dat zij dan zullen moeten inleveren de regering vragen gaan stellen. Weet Don Martina en weet Gilbert de Paula dat er vijf auto's bij de Centrale Bank in gebruik zijn en dat een personeelsfeestje bij het einde van het jaar negen duizend gulden gekost heeft. Dit is een zeer duidelijk bewijs van onzindelijk denken.

De behandeling van de regeringsverklaring in de Staten heeft nog eens heel duidelijk bewezen dat de regering staat te twijfelen. Niet zozeer omdat het probleem "an sich" zo veelomvattend is maar omdat iedere oplossing impopulaire maatregelen zullen inhouden en die wel vlak vóór de verkiezingen voor de eilandsraad. Wij zouden lering kunnen trekken uit hetgeen in Venezuela is gebeurd. Vakmensen hebben daar twee jaar lang uitentreure herhaald dat de overbesteding en de kapitaalsvlucht om een beteugeling vroegen. Omdat 1983 een verkiezingsjaar is in Venezuela heeft de regering van Luis Herrera met de moed der wanhoop de nodige maatregelen steeds uitgesteld. Maar de economie laat niet met zich sollen en op het ongunstigste moment gebeurde het onafwendbare.

Het statenlid Onofre Bikker heeft tot tweemaal toe een poging gedaan de ministers te doen inzien dat gerede hulp dubbele hulp is en dat zij zonder uitstel een beleid moeten uitstippelen en daden moeten stellen. Het is Bikker niet in dank afgenomen. Men suggereert dat hij partijpolitiek bedrijft alsof het niet willen beslissen niet door partijpolitiek wordt ingegeven. Na de eerste ronde heeft de heer Martina verklaard dat de problemen per eiland en per sektor verschillen. Dit is een grote vergissing. Eventuele maatregelen per sektor zullen de verkiezingsuitslag van 29 april minder beinvloeden. Na de tweede ronde ging minister Liberia zelfs zover met te suggereren dat als de oppositie het zo goed wist zij dan de oplossing maar moesten aandragen. Hier draait zij de zaken om. Het is de regering die moet regeren en niet de heer Bikker. De opmerking dat de oppositie dan maar oplossingen moet aandragen doet denken aan de woorden: het is niet de hond die zijn staart maar de staart die de hond beweegt.

Mr. Elmer Joubert, toch zeker niet de eerste de beste, heeft de moeite genomen te wijzen op het gevaar dat als de regering maatregelen per sektor gaat nemen, de betrokken bonden naar de rechter kunnen stappen en misschien in het gelijk worden gesteld als zij de indexering opeisen. Als de regering duidelijk maakt dat de economische situatie zo moeilijk is dat de hele gemeenschap zal moeten inleveren, dan is het een geheel andere zaak. Nood breekt wet, althans figuratief gesproken. Wanneer alleen de werknemers van het Dok en van de ALM zullen moeten inleveren dan is het voor de rest van deze gemeenschap slechts uitstel van executie. Dat is daarnaast een wel zeer duidelijk electoraal beleid dat al heel gauw moet worden rechtgetrokken.

Je ziet Don Martina denken "Kan deze kelk mij niet voorbijgaan". Maar zo is het niet. Het is jouw pijn in jouw hoofd en jij zult de oplossing moeten aandragen. "Now is the time to part the men from the boys" placht Leo Chance te zeggen. En ik zeg wederom: regering regeer!

SIEGFRIED W: RIGAUD
(Van redactiewege ingekort)

PSD in actie-programma:

Staten afschaffen bij status aparte Aruba

WILLEMSTAD — **Na het in werking treden van de Arubaanse status aparte moeten Curacao en de andere eilanden de Staten afschaffen en de structuur van de ministerraad wijzigen waarbij er een drastische vermindering moet komen in het aantal ministers. Dit staat in het actieprogramma dat de PSD voor de komende eilandsraadsverkiezingen heeft opgesteld.**

Daarin wordt ook benadrukt dat bij de onderhandelingen met Aruba omtrent de overdracht van verantwoordelijkheden, de Curaçaose politici ervoor moeten waken dat de Curaçaose belangen niet geschaad worden door de wens van Aruba om onafhankelijk te worden.

Het programma van de PSD staat een massale decentralisatie voor en wil dat de Eilandsraadsverkiezingen en die voor het Unie-parlement samen worden gehouden. Bij de verkiezingen voor het Unie-parlement moeten alle partijen van de Antillen op alle eilanden stemmen kunnen behalen, aldus de PSD. Verder zal de PSD aandringen op de samenstelling van een commissie van experts, politici, vakbondsleiders en andere personen die moeten toezien op naleving van het slotakkoord van de onlangs in Den Haag gehouden Ronde Tafel Conferentie.

Voor wat Curaçao zelf betreft, is de PSD van mening dat de verschillen in salarissen tussen de privé sector en de overheidssector moeten worden rechtgetrokken om te voorkomen dat deskundigen op overheidskosten gaan studeren, terugkomen, ervaring opdoen bij de overheid en daarna in de particuliere sector gaan werken waar ze veel meer geld kunnen verdienen. Op deze wijze wordt de overheid continu geconfronteerd met een gebrek aan deskundig personeel.

Terwijl de PSD op financieel gebied, evenals de andere partijen, de mening verkondigt dat er een sober financieel beleid gevoerd moet worden, is zij op sociaal-economisch terrein ondermeer van mening dat de portefeuille van Toerisme, vanwege de enorme economische belangrijkheid ervan, slechts door één gedeputeerde mag worden beheerd die zich er volledig aan wijdt. Verder vindt de PSD ook dat het beleid van Fundashon Kas Popular zodanig moet worden herzien dat het voor iemand in grote nood gemakkelijker moet zijn om een woning te krijgen.

Voor wat betreft onderwijs, staat de PSD invoering voor van het Papiamentu in de eerste leerkring (klas 1 en 2) van de lagere school en zal het beurzenbeleid volgens behoeften worden voortgezet. De partij wil ook een soort huiswerkbegeleidingsplan invoeren in alle buurten op Curaçao, terwijl ook, ondanks de moeilijke financiele toestand, meer sportfaciliteiten gecreeerd moeten worden omdat deze, volgens de PSD, essentieel zijn voor de ontwikkeling van de bevolking.

Dreiging van onafhankelijkheid

Will Johnson ziet nog een donkere wolk hangen

WILLEMSTAD — Er hangt nog een donkere wolk boven Saba en dat is dat ergens in de toekomst de kwestie van de onafhankelijkheid van de vijf Antilliaanse eilanden naast Aruba aan de orde gesteld zal worden.

Zo schrijft Will Johnson in zijn maandblad Saba Herald naar aanleiding van de voorbije Ronde Tafel Conferentie (RTC).

Hij noemde het een van zijn verdiensten dat hij sedert in 1971 de discussies hierover begonnen, de bui heeft kunnen afweren voor Saba. De heer Johnson, die hoofdredacteur is van Saba Herald, maar ook gedeputeerde en de grote man van de WIPM-partij is, welk al jarenlang aan het bewind is op Saba, zegt in dit verband dat de onafhankelijkheid hoe dan ook 25 jaar kon worden afgeweerd sedert 1971, want in 1996 pas wordt Aruba onafhankelijk. Tegen die tijd heb ik mijn politieke carrière beeindigd, aldus Will Johnson, die in verband met deze onafhankelijkheidskwestie zo'n tienmaal een bezoek heeft gebracht aan Nederland, waarbij hij driemaal werd ontvangen door de koningin.

In zijn commentaar merkt Johnson nog op dat onlangs door een van de Curaçaose gedelegeerden op de RTC werd gezegd of men zich op Saba wel beseft wat er voor goede public relations is gedaan voor Saba door hem (Johnson). Er zijn inderdaad ogenblikken dat ik me dat afvraag, aldus de hoofdredacteur van Saba Herald. Maar de verkiezingen van 6 mei zullen ook daarover uitsluitsel brengen.

Remitido

Erornan

"... A HASI UN OFERTA di 10% dje reseta bruto ..." Eror semántiko. 'Reseta' ta: recept. 'Recette' ta: entrada.

"... ta nos tur su trabou". Esaki ta un idiotismo marka mayó. Meskos ku den e kantika di mucha: pa nos su muchanan. Ta hendenan ignorante a krea e idiotismo aki. Nos mester bringu'é. I enérgikamente. Den su forma korekto e frase kompleto mester ta: Limpiesa di Korsou ta trabou di nos tur. I si ke p'e rima: Limpiesa di Korsou, esei ta nos trabou. Pueblo ta indudablemente soberano den formashon di idioma, pero kaminda su invenshonnan ta palpablemente kontra reglanan di gramátika, mester frena nan. Den e kantika di mucha e por keda eksistí, pero ta inaseptabel pa na aña 1983 usa dos pronòmber posesibo (promé persona plural 'nos' i di tres persona singular 'su') pa ekspresá e mes un idea. Lingwistanan ta hari nos! Atenshon FMA, mira p'e b... akí no bai skol.

"Laga merkado stipulá incalculacion di gastu". 'Incalculacion'. Esaki ta un palabra ku mi no por saka fo'i idioma ulandes (palabranan ku ta relashoná ku nòmbernan geográfiko nos ta skirbi ku leter chikí!), ingles, spañó, franses ni portugues. E palabra ku e outor en kuestion ker a tradusí ta: doorberekening. Un tradukshon korekto ta: laga merkado stipulá di ki manera ta inkluí gastunan adishonal den preis (di benta). 'Doorberekenen', inkluí; 'doorberekening', inklushon. Mi ta spera ku e outor konserniente lo duna nos un aklarashon tokante orígen di e palabranan 'inkalkulá' i 'inkalkulashon'. Ta di importansha, pasobra mester sa ta kon "papiamentu ta bai skol". Si ta ku sapatu, na slòf, ku pargata, ku sambarku o pia'bou...

"... 20 florin pa aña, lokual no ta ni mitar sèn pa meter kuadrá". 'Een halve cent' na bon papiamentu ta: un sèn chikí. Esaki ta un yu 'i Korsou ku a lubidá su lenga...

"Ordunan interno tumá dor di e oficialnan inekspериensiá te ainda". Na papiamentu natural i koriente e frase akí mester ta: Ordunan interno ku e ofishalnan inekspertо (o: inekspеrimentá) a tuma... 'Inekspеriensiá' ta pone pueblo papia mal spañó.

"Palomba". Inkonforme ku e orígen latin 'columba', m'a sigui ku investigashon i m'a haña lo siguiente ku sí ta satisfasé. Pequeño Larousse ta duna: "Paloma f. (lat. palumba). Ave doméstica, de la que existen infinidad de variedades." Diccionario Latino-Español: "Palumbes -is f. o -us -i m.: paloma torcaz, palomo". Van Dale: "woudduif (Columba palumbus)". Nos ta mira antó ku konsonante 'b' ta figurá den tur e formanan latin i ku nos 'palomba' tin tur derechi di supsistí.

A.J. MADURO

Zakenvaria

LA HACIENDA CLUB op Marie Pompoen mikt op een volwassener publiek. Gedurende "happy hour" is er levende muziek verzorgd door Ike op het orgel. Aansluitend wordt er achtergrondmuziek ten gehore gebracht, waarbij onder het genot van een drankje een rustig gesprek gevoerd kan worden. Vrijdag en zaterdag is La Hacienda welnog een discotheek, maar met gevarieerde muziek, zodat ook een ouder publiek er zich thuis kan voelen. Op maandag is La Hacienda gesloten. Op de foto: vertegenwoordigers van La Hacienda met enkele bargasten.

Steekpartij bij markt Otrabanda

WILLEMSTAD — In een steekpartij nabij de oude markt te Otrabanda liep omstreeks vier uur 's middags een 45-jarige man gisteren steekwonden op in de borst en de hals en een snijwond aan de rechterzijde van de kin. Het bleek dat het slachtoffer met een zekere H.L. een woordenwisseling had, die uitliep op een heftige vechtpartij, waarbij H. het slachtoffer met een mes stak. Het slachtoffer is in het ziekenhuis opgenomen, terwijl de politie het onderzoek voortzet.

Prijzenpot 100.000 dollar

Veel belangstelling voor wielerronde VS

VIRGINIA BEACH — Voor de Ronde van Amerika welke vandaag begint hebben 75 wielrenners ingeschreven. Zij moeten in Virginia beach starten. De prijzenpot is 100 duizend dollar.

Onder de deelnemers zijn zes Nederlanders. Het zijn Bert Oosterbosch, Ad Wijnands., Henk Lubberding en Leo van Vliet in de ploeg van Peter Post en Frits Pirard en Steven Rooks, die respectievelijk voor een Italiaanse en Franse formatie rijden.

De Ronde van Amerika beslaat drie etappes en een individuele tijdrit. Het deelnemersveld telt 75 namen, waarbij vijftien Amerikanen. Op zes Canadezen na werden de overige deelnemers uit Europa per jumbo overgevlogen naar het kletsnatte Virginia Beach. Het parkoers is over het algemeen vlak. Naast de Nederlanders zijn de Belgen De Vlaeminck, De Jonckheere, De Muynck, de Australier Anderson en de Fransen Fignon, Bernaudeau en Laurent de bekendste deelnemers.

De totale kosten van de driedaagse ronde bedragen een kleine miljoen gulden. Slechts de helft komt terug via sponsoring. Hoofdsponsor is een Franse autofabrikant. Ondanks honderdduizenden guldens verlies bij de eerste poging wordt de Ronde van Amerika een jaarlijks terugkerend evenement. Organisator Bob Arrix van World tour cycling wil de wedstrijd langzaam uitbouwen tot een evenement van twee weken. Het eindpunt zal altijd de Amerikaanse hoofdstad Washington zijn. Om in de toekomst meer Europese sterren aan de start te hebben wil Arrix de reeks voorjaarsklassiekers mijden en uitwijken naar een gunstiger datum op de internationale wielerkalender. Dit jaar wilde Arrix de eerste Amerikaanse Ronde per se op 10 april, in weerwil van Parijs-Roubaix, laten eindigen, omdat op die dag een groot aantal Amerikanen op de been is voor het "Kersenbloesem-festival".

SPORTVARIA

VOETBAL/ROME — Het tweede bezoek van paus Johannes Paulus II aan zijn geboorteland Polen zal overeenkomstig de wens van de Italiaanse organisatoren worden opgeluisterd met een voetbalwedstrijd tussen het Pools elftal en AS Roma. Dit heeft het Italiaans blad Gazzetta Dello sport donderdag gemeld. Ook indien het hoofd van de rooms-katholieke kerk niet de mogelijkheid heeft het duel bij te wonen, zal de ontmoeting ter ere van de vroegere kardinaal Karel Woytyla worden gehouden.

VOETBAL/BRUGGE — Henk Houwaart is met ingang van volgend seizoen benoemd tot hoofdtrainer van de Belgische eersteklasser Cerkel Brugge. Houwaart volgt een andere Nederlander, Han Grijzenhout, op. Het contract met Grijzenhout werd door het bestuur van de Vlaamse vereniging niet verlengd.

IJSHOCKEY/PARDUBICE — Tsjechoslowakije heeft de vriendschappelijke interland tegen Canada met 4-1 gewonnen. De periodestanden waren 1-1, 1-0 en 2-0.

BASKETBAL/OVIEDO — Barcelona is Spaans kampioen geworden. Het versloeg aartsrivaal Real Madrid met 76-70 na een ruststand van 33-30. Het betekende de derde landstitel voor de Catalaanse club. Real Madrid veroverde 22 keer het Spaans kampioenschap.

SCHAKEN/VELDEN — Nana Ioseliani uit de Sovjet-Unie heeft zich geplaatst voor de halve finales van het kandidatentoernooi om het wereldkampioenschap dames. Ioseliani zegevierde donderdag voor de vierde keer in negen partijen tegen de Chinese Liu Shi Lan. De stand is 6-3. De volgende tegenstandster van Ioseliani is vermoedelijk haar land enote Semenova.

WORSTELLN/MUENCHEN — De 38-jarige Westduitse worstelaar Roland Bock moet zich voor de rechtbank van Muenchen verantwoorden voor bedrog en valsheid in geschrifte. Bock kwam in financiële moeilijkheden met de organisatie van bokswedstrijden voor vrouwen en worstelingen van mannen tegen beren. Om de tekorten te dekken ging Bock over tot oplichterij.

VOETBAL/LONDEN — De vroegere Engelse voetbalster Bobby Charlton is tijdelijk manager geworden van de derde divisieclub Wigan. Hij volgt de ontslagen Larry Lloyd op. Wigan promoveerde vorig seizoen, maar is inmiddels in de degradatiezône terecht gekomen.

VOETBAL/ZUERICH — Max Merkel is trainer geworden van de Zwitserse club FC Zuerich. De 65-jarige Oostenrijker volgt de Zwitser Daniel Jeandupeux op. Merkel trainde eerder onder meer HBS, het Nederlands elftal, Borussia Dortmund, 1860 Muenchen, FC Neurnberg en Atletico Madrid.

VOETBAL/AMSTERDAM — De jeugdploeg van Ajax is maandag tijdens het internationale voetbaltoernooi van RDWM in Brussel tweede geworden. In de finale verloren de Amsterdammers met 0-2 van Real Madrid.

Zestienjarige verrast Hilton Head

HILTON HEAD ISLAND — De 16-jarige Hongaarse tennisspeelster Andrea Temesvari heeft donderdag in het damestoernooi van Hilton Head voor een verrassing gezorgd door de als zevende geplaatste Amerikaanse Barbara Potter in twee sets (6-0, 6-4) te verslaan. Temesvari was niet geplaatst.

Resultaten achtste finales: Martina Navratilova (VS)-Alycia Moulton (VS) 6-1, 6-3; Andrea Jaeger (VS)-Bonnie Gadusek (VS) 6-3, 6-4; Tracy Austin (VS)-Tina Mochizuki (VS) 6-2, 6-1; Bettina Bunge (WDI)-Carling Bassett (Can) 6-1, 6-3); Sylvia Hanika (WDI)-Zina Garrison (VS) 6-0, 6-4; Virginia Ruzici (Roe)-Laura Arraya (Per) 6-4, 6-2; Manuele Maleeva (Bul)-Lisa Bonder 6-4, 6-4 en Andrea Temesvari (Hon)-Barbara Potter (VS) 6-0, 6-4.

Dammer van kook

SCHAGEN — Wereldkampioen Jannes van der Wal heeft in de zevende ronde van het toernooi om het Nederlands damkampioenschap in Schagen weer voor de nodige opschudding gezorgd. In zijn partij tegen Jos Stokkel raakte de Fries in het eerste speeluur zo van de kook toen zijn tegenstander op behoorlijke afstand van de arena enkele familieleden begroette, dat hij de schijven op het bord dooreen gooide en de partij reglementair verloor. Daarmee verspeelde Van der Wal definitief zijn kansen op de Nederlandse titel. Het tumult begon al kort na de opening toen Van der Wal een van de deelnemers, die enige belangstelling toonde voor het duel, nogal bits weg stuurde van zijn bord. Stokkel was extra op zijn hoede, maar kon niet voorkomen dat de wereldkampioen explodeerde toen hij zag dat de speler uit Huissen met zijn moeder een paar woorden wisselde. Van der Wal protesteerde luidruchtig bij de arbiter, die hem tot kalmte maande. Toen de Fries bij zijn bord terugkeerde, deed hij zijn zet, maar schoof meteen de schijven door elkaar. Arbiter Deichmann sprak hem daarop vermanend toe en vertelde hem dat zijn tegenstander de partij nu op reglementaire gronden kon opeisen. Stokkel deed dat prompt en kreeg de overwinning toegewezen. Lange tijd na dit incident leek Van der Wal nog niet te begrijpen wat er precies was gebeurd. Telkens kwam hij bij het bord terug, deed een zet en drukte de klok in. De wereldkampioen verbaasde zich er over dat hij geen tegenstander meer zag en vroeg regelmatig bij de arbiter tegen wie hij speelde en waar deze opponent dan bleef. Pas laat in de ronde werd hem duidelijk dat hij niet meer hoefde te spelen.

Eis aan bonden

Parijs wil sportboycot Zuid-Afrika

PARIJS — De Franse regering heeft er bij de nationale sportorganisaties op aangedrongen alle betrekkingen met Zuid-Afrika te verbreken. In een donderdag gepubliceerde brief, die is gericht aan alle Franse bonden, wordt het standpunt gemotiveerd door te wijzen op het Apartheidsregime in Zuid-Afrika. Met name "de ontoelaatbare praktijken van de Zuidafrikaanse sportbonden en clubs" werden gelaakt.

De Franse regering zegt rassenscheiding ondubbelzinnig te veroordelen. De minister voor Jeugd, recreatie en sport, Edwige Avice, verlangt dat de bonden niet langer sportlieden naar Zuid-Afrika afvaardigen en in Frankrijk geen evenementen meer organiseren met deelneming van Zuidafrikanen.

De minister maakt een uitzondering voor beroepssporters, die op individuele titel in Zuid-Afrika aan wedstrijden willen meedoen. "Zij vertegenwoordigen slechts zichzelf. Bovendien kunnen zij zich beroepen op het recht hun arbeid uit te oefenen", aldus mevrouw Avice.

De voorzitter van de Franse rugbybond, Albert Ferrasse, reageerde negatief op de brief. "Allemaal politiek, dat heeft niets met sport van doen". Ferrasse wilde niet zeggen of dat betekent dat de rugbybond zich bij het regeringsstandpunt neerlegt. De Franse rugbyploeg is voornemens in juni een toernee door Zuid-Afrika te maken. De minister verklaarde van plan te zijn sancties te treffen indien bonden toch betrekkingen met Zuid-Afrika handhaven. Over de aard van de eventuele maatregelen liet mevrouw Avice zich niet uit.

Argentijnse renner weer op doping betrapt

MONTEVIDEO — De Argentijnse wielrenner Juan C. Haedo is voor de tweede keer binnen drie jaar betrapt op doping en wel tijdens de Ronde van Uruguay. Hij zal voorlopig niet meer mogen uitkomen in wedstrijden in Uruguay.

De Uraguayaanse wielrenner Alberto Larroca mag van zijn bond ook niet meer uitkomen in internationale wedstrijden. Ook hij heeft dope gebruikt tijdens genoemde ronde.

Haedo, werd in 1981 al eens gestraft voor eenzelfde feit. Hij maakte deel uit van het kwartet-renners van de onder-officeren van de Argentijnse politie dat deelnam. Dit team won de ploegenprijs. Als individueel bezette Haedo een secundaire plaats.

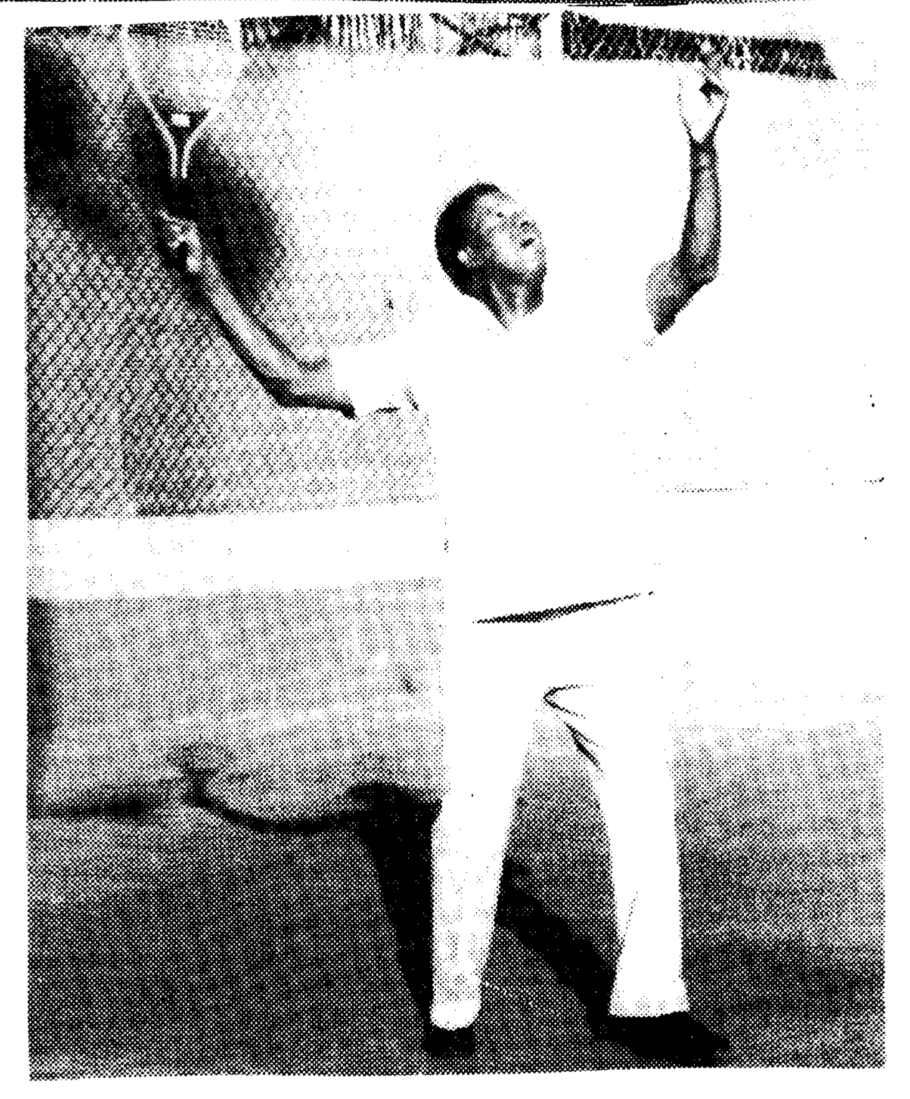
Larroca heeft laten weten, dat hij geen stimulerende middelen heeft gebruikt. Hij heeft twee van de negen etappes van de Ronde van Uruguay gewonnen. Maar desondanks kwam hij niet bij de eerste tien in het eindklassement. Binnen negentig dagen moet de Wielerbond van Uruguay een definitieve straf bepalen.

Connors verslaat Borg in Seoel

SEOEL — Jimmy Connors heeft in een demonstratiepartij in de Zuidkoreaanse hoofdstad gewonnen van Bjorn Borg. De setstanden waren 5-7, 6-1, 4-6, 6-4 en 7-6. Borg zei dat hij na hij zich uit het grote tennis heeft teruggetrokken uit liefhebberij met andere toernooien kan bezighouden.

ORANJESTAD — In het Marlboro tennispark gingen gisteren met 38 deelnemers van de Nederlandse Antillen de tiende Antilliaanse jeugd tenniskampioenschappen van start. Bij de foto: de deelnemers en gedeputeerde Remy Zaandam die de eerste service sloeg.

Duitse bekerfinale Keulse aangelegenheid

BONN — Voor het eerst in de geschiedenis van het Westduitse Bekervoetbal is de eindstrijd een plaatselijke ontmoeting. Met FC Koeln bereikte Fortuna Koeln de finale. De ploeg uit de tweede Bundesliga, die eerder Eintracht Braunschweig en Borussia Moenchen-Gladbach had verslagen, zette maandag in het bomvolle (14.200 toeschouwers) Keulse Suedstadion Borussia Dortmund voor schut, 5-0 na een ruststand van 3-0. De Keulse finale zal op 11 juni in het Muengersdorfstadion van FC Koeln worden gespeeld.

Fortuna had een geweldige start. Al na zeven minuten scoorde topscorer Schatzschneider. Op dat moment riep voorzitter Jean Loering, die niet alleen veel werk, maar ook een deel van zijn miljoenen in de club heeft gepompt, uit: "Als op dit moment voor het eindsignaal zou worden gefloten, ben ik bereid alle toeschouwers hun entreegeld terug te betalen".

Het werd echter nog veel mooier voor de kleine Keulse club. Borussia kreeg geen voet aan de grond, bij uitvallen ontmoedigde doelman Helmschroth de Dortmunders en nog voor rust werd het door Lemke en Baier 3-0. In de laatste minuten maakten Schatzschneider en Werres de ontluistering van Borussia Dortmund compleet, 5-0.

Zwem-marathon: zaterdag in SDK

WILLEMSTAD — Zaterdagmiddag 9 april om vier uur gaat de zwemmarathon in SDK (Sentro Deportivo Korsou) van start. Alle topzwemmers/-sters van de verschillende zwemverenigingen verschijnen groepsgewijs aan de start om te trachten in 1 uur tijd zoveel mogelijk banen te zwemmen. In de zwemsport worden de atleten verdeeld in 6 leeftijdsgroepen: 8 jaar en jonger, 9/10 jaar, 11/12 jaar, 13/14 jaar, 15/17 jaar en dames/heren.

In elke leeftijdsgroep zal dus strijd geleverd worden wie de meeste banen zwemt. Een boeiend gezicht zal ongetwijfeld zijn om de kleintjes van 8 jaar en jonger "aan het werk" te zien. Men zal versteld staan wat deze kleintjes presteren. Naar gelang de avond verstrijkt, komen de ouderen aan de beurt.

De grote vraag is wie honderd banen zal halen in dat ene uur. De baan is vijftig meter lang, zodat dit uitkomt op vijf kilometer. Dit is geen onmogelijkheid, meent de Curaçaose zwembond.

De marathon duurt van vier uur 's middags tot elf uur 's avonds. Er worden in die periode verschillende attracties gepresenteerd voor jong en oud om de sfeer gezellig te maken. In de entree-prijs is de mogelijkheid een deurprijs inbegrepen.

Bij jeugdtenniskampioenschappen Antillen

Meeste overwinningen voorlopig voor Aruba

ORANJESTAD — Op de eerste dag van de tiende Antilliaanse jeugdtenniskampioenschappen, die gistermiddag op de Marlboro tennispark banen van start gingen, werden tien wedstrijden gespeeld. Aruba won zes ontmoetingen, Curacao drie en Sint Maarten één. De strijd wordt vandaag en morgen voortgezet.

Na het defilé van de 38 deelnemers van Aruba, Curacao, Bonaire en Sint Maarten werd het volkslied gespeeld. De nieuwe voorzitter van de Aruba Lawn Tennisbond mr. E.J.E. Mohamed wenste de deelnemers alle succes om op sportieve wijze de kleuren van hun eiland te verdedigen. Hij wees erop dat tien jaar geleden de eerste Antilliaanse jeugdtennisstrijd op het Flamingo eiland begon en in de loop der jaren steeds is blijven groeien.

Sportgedeputeerde Remy Zaandam sloot zich bij de woorden van voorzitter Mohamed aan en verrichtte daarna de eerste serve van de kampioenschappen, die door de tienjarige Frans Ponson werd opgevangen.

De uitslagen van de gisteren gespeelde wedstrijden zijn: Meisjes 14 jaar: Yvonne Escalona (Aruba)-Sharon Gonzalez (Bon) 6-1, 6-0.

Jongens 12 jaar: Arnold Mohamed (Aruba) tegen Jan Heymans (Sint Maarten) 6-0, 6-2, Richard Chapman (Cur) tegen Jerkes Josephia (Bon) 6-0, 6-1.

Meisjes tien jaar: Dyane Escalona (Aruba) tegen Liselle Domacassé (Bon) 6-0, 6-1.

Jongens 18 jaar: Peter Mohamed (Aruba) tegen Gerard El[...] (Bonaire) 6-3, 6-0.

Meisjes 14 jaar: Esther V[...]spuy (Curacao) tegen Pet[...] James (Sint Maarten) 6-1, 6-1.

Jongens 14 jaar: Ther[...] Sweon (Aruba) tegen Th[...] Voight (Sint Maarten) 6-0, 6-1. Martin Balzar (Bonaire) tegen Patrick Brandt (Curacao) 1-[...] 1-6.

Jongens 21 jaar: Ronal[...] Mohamed (Aruba) tegen Rut[...] Sint Jago (Bonaire) 6-1, 6-4. Tony Lake (Sint Maarten) tegen Zabdiel Wieske (Cur[...]cao).

Mexico enige kandidaat voor WK voetbal 1986

ZURICH — Alleen Mexico is nog kandidaat voor de organisatie van het toernooi om het wereldkampioenschap voetbal 1986. De speciale commissie van de wereldvoetbalbond (FIFA), die de aanmeldingen van Mexico, Verenigde Staten en Canada heeft onderzocht, heeft vrijdag in Zurich bekend gemaakt.

In een vrijdag uitgegeven verklaring van de FIFA stelt de speciale commissie, die onder voorzitterschap van de Westduitser Herman Nueberger staat, dat men na zorgvuldige bestudering van de aanvragen van Canada, Verenigde Staten en Mexico, besloten heeft alleen met Mexico door te gaan.

Zege voor Venezuela in Libertadores voetbal

CARACAS — De Venezolaanse voetbalkampioen Atletico San Cristobal heeft met 2-0 gewonnen van Deportivo Barcelona van Guayaquil. Het was een ontmoeting in het toernooi om de Copa Libertadores, groep 4. In groep 5 won dit toernooi zegevierde Nacional van Paraguay met 2-1 over landgenoot Olimpia.

De San Cristobal-ploeg, die in eigen huis speelde, had bij de rust al een voorsprong van 1-0 via een doelpunt van Gaby Barreiro vijf minuten voor de pauze. Maldonado verhoogde de score een kwartier na de hervatting tot 2-0. Tegenstander Deportivo Barcelona is sub-kampioen van Ecuador.

In Asunción speelden de subkampioen en kampioen van Paraguay tegen elkaar. Het was hun eerste treffen in het Libertadores-toernooi. Na dertien minuten opende Ortiz de score voor Olimpia. Twaalf minuten later maakte Torres al gelijk, met welke stand ook de rust inging. Elf minuten na de pauze schoot Almada Nacional naar de zege. Nacional neemt voor het eerst deel aan dit Latijnsamerikaans bekertoernooi. Olimpia was in 18 van de 24 afleveringen van het Libertadores toernooi van de partij en legde beslag op de beker in 1979.

Domacasse duiven goed voor 2 eerste prijzen

WILLEMSTAD — Bij twee pas gehouden Bonaire-vluchten van de postduivenhouders vereniging Snelvlucht heeft C. Domacassé beslag weten te leggen op een eerste plaats. Bij de wedvlucht van 27 maart was de snelste duif ook van Domacassé, maar bij de Paasvlucht op Goede Vrijdag was een duif van R. Evertsz het snelste.

Beide vluchten begonnen op Bonaire met een gemiddelde afstand van 75 km. Door de verzorging van de fam. San Angila verschenen de duiven fit aan de start, zodat er regelmatige uitslagen werden geboekt.

De wedvlucht van 27 maart telde 169 duiven; aantal deelnemers: 19; lossing 07.30 u bij helder weer; snelste duiven: C.Domacassé met 1086.150 mpm, P. de Freitas met 1074.052 mpm en F.Vlaun met 1069.457 mpm.

Wedvlucht 1/4/83

Aantal duiven: 159; aantal deelnemers: 18; lossing 07.00 u bij bewolkte lucht; snelste duiven: R.Evertsz met 1159.022 mpm, E.Maduro met 1139.424 mpm, en L.Maria met 1132.035 mpm.

Uitslag 27 maart

1.C.Domacassé; 2.P. de Freitas; 3.F.Vlaun; 4.E.Maduro; 5.L.Bouwhuis; 6.A.Petronilia; 7.M.Kwidama; 8.L.Maria; 9.S.Lacrum; 10.E.Panneflek; 11.C.Castillo; 12.H.Cannegieter; 13.R.Petronia; 14.D.Seferina; 15.Th.Montero; 16.J.Francisca; 17.E.Agatha+Zn.; 18.C.Johanns.

Uitslag 1 april

1.R.Evertsz; 2.E.Maduro; 3. L. Maria; 4. C. Domacassé 5.P. de Freitas; 6.A.Petronilia; 7.E.Agatha+Zn.; 8.L.Bouwhuis; 9.F.Vlaun; 10.A.Pestana; 11.M.Kwidama; 12.D.Seferina; 13.H.Cannegieter; 14.S.Lacrum; 15.R.Petronia; 16.C.Johanns; 17.Th.Montero.

Uitslag van de Paasvlucht voor de extra prijzen: 1.C.Domacassé; 2.E.Maduro; 3.A.Petronilia; 4.E.Agatha+Zn.; 5.L.Bouwhuis; 6.F.Vlaun; 7.A.Pestana; 8.D.Seferina; 9.H.Cannegieter; 10.R.Petronia; 11.L.Maria; 12.C.Johanns; 13.M.Kwidama; 14.P. de Freitas; 15.Th.Montero; 16.R.Evertsz; 17.S.Lacrum.

Medewerking werd verleend als sponsor of andere wijze door Coca Cola, ABC Construction, Schildersbedrijf Pouw nv, Pet Care nv., J.A.J.Sprock nv, De Ron's Madine shop en WEW Sugar Garden.

Dominicaanse jeugdploeg vierde in Palma de Mallorca

PALMA DE MALLORCA — De nationale jeugdvoetbalploeg van de Dominicaanse Republiek is vierde geworden bij een internationaal toernooi voor de jeugd te Isla de Mallorca. Siegen uit West-Duitsland werd winnaar door Real Madrid in de finale te verslaan met[...]. De reglementaire speeltijd[...] doelpuntloos verlopen. In verlenging trokken de Duit[sers] aan het langste eind.

De strijd om de derde pl[aats] tussen de Dominicaanse p[loeg] en Aurora van Italie eind[igde] ook gelijk: 2-2. Bij de [straf]schoppen noteerden de It[alianen] vier doelpunten en de [Do]minicanen slechts drie. Er [na]men aan het toernooi veer[tien] ploegen deel. De meeste [uit] Spanje, een ploeg uit Italie, [een] Duitse ploeg en de Domin[icaa]nen.

Supporters aangehouden

ZWOLLE — De Zwolse po[litie] heeft vier mannen van rond twintig jaar aangehouden in [ver]band met ernstige vernielinge[n in] een bus die hen na de weds[trijd] Go Ahead Eagles-PEC Zw[olle] (19 maart) naar Zwolle te[rug]bracht. De Zwolse politie, [ver]dat gisteren heeft meegedeeld, verwacht hiermee nog meer [aan]hangers van PEC te arresteren. De supporters vernielden on[der] meer banken en ruiten van [de] bus.

Diasabra atletismo den stadion di Rif

WILLEMSTAD — Djasabra awor, 9 di aprèl Federashon d[i] Atletismo di Korsou ta organisá otro enkuentro di atletismo den stadion di Rif, kaminda lo kuminsa p[a] mitar di tres atardi. Lo tin e si[guiente] guiente eventonan: pa kabayeros di 10 pa 13 anja Driekamp (kogel, 600 meter y versprongen); damas 14 pa 16 anja: verspringen i 200 meter; kabayeros 14 pa 16 anja: 800 meter i verspringen; damas 17 anja i mas: 200 meter, verspringen; kabayeros 17 pa 19 anja: 400 meter, discus i speerwerpen i verspringen; kabayeros 20 anja y mas: speerwerpen, discuswerpen i 400 meter, kabayeros 31 anja i mas 5000 meter; estafette 4x100 meter.

Inskripshon pa e enkuentro nan aki ta posibel te ku djabierne anochi entre shet'or (19.00) i dies'or (22.00) di anochi na tel. 23024, sr A.Minguel i sr E.Martis, tel.: 671457.

For di Westpunt lo tin un konvoi ta sali un'or (13.00) di merdia via Lagoen, Kabajé, Barber, Helena Bar, Willy's Liquor Store, Paraíse pa stadion di Rif. For di misa di Fuik tambe lo sali un konvoi pa un'or (13.00) di merdia pasa via di SDK pa stadion di Rif.

SANTIAGO — Luis Ibarra is belast met de training van het Chileense nationale voetbalelftal. Dit moet binnenkort Brazilie en Argentinie ontmoeten als voorbereiding op de strijd om de America-cup.

CURAÇAO AGENDA

NACHTDIENST [illegible] geneeskundige v.w.b. het derde [illegible] tel.: 641658 op [illegible] en dan het antwoord[illegible] af te wachten (dit [illegible]

[illegible]NDEDIENST

[illegible] van [illegible] uur t/m [illegible]

[illegible] distrikt West: dokter S.Rosales-Consencion, spreekkamer Brievengat, tel.: [illegible], spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 616473.

Derde distrikt (Bandabao): [illegible] Venhogen, spreekkamer [illegible], tel.: [illegible]/641805; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-[illegible] spoedgevallen: tel.: [illegible]/641605.

★★★

WIT GELE [illegible] (wijkverpleging): k[illegible] 17, tel.: 8[illegible] maandag [illegible] 07.00-16.00 [illegible] sloten; de [illegible] Perret Gen[illegible] zuster Daal, [illegible]

KLEUTER[illegible] 16.00 uur alleen volgens afspraak.

[illegible]: [illegible] 15.30 uur; donderdag[illegible] van 07.15-10.30 uur, alleen volgens afspraak.

[illegible] (Kwi[illegible]): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.[illegible]-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid tot behandeling.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrabanda: Curaçao, tel.: 28575; Punda: Wilhelmina, tel.: 612880.

★★★

VERLOF BEGRAFENIS
9 april: R.A. de Windt, Abrahamsz 113.
10 april: R.M.E.Peuso, Pellasstraat 5.

★★★

DIVERSEN
CURAÇAOSCH MUSEUM: 20.00 uur opening tentoonstelling schilderes De-Ming Chang.

★★★

ZATERDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 09.00-19.00 uur "[illegible]" An Veder.

GRUPO TEATRO FORO: 16.00-18.00 uur [illegible] "Ro ta hai [illegible]" [illegible]plein.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Joh. van Walbeeckplein [illegible]) Afd. Volwassenen: dinsdag, woensdag en vrijdag van [illegible]-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiasteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.[illegible]-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Pijpers, tel. 85119 of mevr. Dankmeyer, tel.: [illegible]63 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag [illegible] van Franse boeken van [illegible]-12.00 uur [illegible]weg 7.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26366): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Ijzerweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: open voor bezichtiging op werkdagen van 09.30-12.00/15.00-18.00 uur, elke laatste zondag van de maand [illegible] (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en Landhuis Brievengat).

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-[illegible]/14.00-16.30, [illegible] Roodeweg 7A.

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdags en zondags van 18.00-24.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blancu).

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m vrijdag van 08.00-16.30 uur.

CHRISTOFFELPARK: 08.00-[illegible] uur geopend voor publiek [illegible] 14.00 uur [illegible]

TENTOONSTELLING

CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

Bos Mama di Korsou

WILLEMSTAD — De club "Mama Korsou" organiseert op zondag 10 april voor het eerst een festival "Bos Mama di Korsou", in hofje [illegible]. Dertien dames hebben zich voor dit festival ingeschreven. Het evenement begint vanaf twee uur 's middags.

Promotie

LUITENANT TER ZEE van speciale diensten derde klasse van de Koninklijke Marine-reserve (met recht een mond vol — RED), A.R.Blom, is afgelopen woensdag op het détachement Suffisant beedigd. De eed werd hem afgenomen door kapitein der mariniers A.W.G.Kerssemeijer. Deze plechtigheid werd bijgewoond door autoriteiten als de Commandant der Zeemacht, commandeur P.A.A.J. van Oppen en gezaghebber Ronnie Casseres van Curaçao.

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.00 en 21.00 uur *Blond ambition* (sexfilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,75 en fl. 3,75); 24.00 uur *Gente, sexo y amor* (sexfilm, Spaans, boven 18 jaar, fl. 2,75 en fl. 3,75).

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Amigo* (gebaseerd op het lied "Amigo") van de zanger Roberto Carlos; ofschoon ruw van uiterlijk is hij voor het weesje meer dan een vader en voor die vriendschap zingt hij met heel zijn hart het lied Amigo; met Pedrito Fernandez, Andres Garcia en Alfredo [illegible] entree fl. 5,- per persoon alle leeft.); 24.00 uur *Mad Max II* (actiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 5,-).

★★★

TELECURAÇAO: 16.00 Magilla Gorilla; 17.00 cartoons; 17.15 club telepunt; 17.30 AGHUSA; 18.00 the muppet show; 18.45 telenovela: Dancin' Days; 19.30 RVD; 20.00 noticiero tele-8; 20.30 I'm a big girl now; 21.00 Knots landing; 22.00 show di Job; 23.00 sluiting.

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

WEGENS VERTREK half juni: Renault TL 4, bwjr. '77 fl. 3.250,-; Ford Gran Torino, bwjr. '75 fl. 1.500,-; 2 fans fl. 30,-, fl. 40,-; 1 plafondfan fl. 75,-; kinderschoolbankje fl. 25,-; windsurfer compleet t.e.a.b.; koffiezetapparaat fl. 25,-; wasmand (riet) fl. 40,-; sierpalm in pot fl. 35,-; kinderbed met matras fl. 200,-; 2 kinderfietsen tot 5 jr. fl. 25,-, tot 8 jr. fl. 75,-; tweepersoonsbed 2x2 mtr+nw. matr. fl. 1.500,-, Luiten, Rooseveltweg 545B, tel.: 82800.

MAZDA 9-persoons bus, bouwjaar 1979, tel.: 70689 tijdens kantooruren.

14 VT. WONDERCRAFT speedboat met trailer, motor Yamaha 9.9, prijs fl. 3.950,-, tel.: 70692 kantooruren.

DOBBERMANN, 10 weken, tel.: 79305 na 6 uur.

IN COSTA Rica (Cartago), 45 minuten vanaf San José, mooi gelegen nieuw woonhuis, bevat o.a. 4 slaapkamers, 4 badkamers, zit/eetkamer, studio, washok, garage, vuurhaard etc., eigendomsgrond ca. 64.000 m2, vraagprijs fl. 168.000,-. Inl.: tel.: 76250.

FORD LTD Landau 1979, financiering mogelijk, Weto 161, tel.: 675350.

SUZUKI ALTO FX (800), augustus 1981, stoffen bekleding, sunroof, achterruitverwarming, radio, metallic grijs, i.z.g.st., phone: 81167.

WEGENS OVERCOMPLEET: nieuw bankstel fl. 1.500,-; filmcamera fl. 500,-; racefiets fl. 600,-, tel.: 81094.

PICK-UP CHEVROLET 1980, 6 cilinder, fl. 8.750,-, Carmabi, tel.: 24242/24705.

UN CAS di bloki, 3 dormitorio, un sala y comedor, un bunita kushina, kamber pa cria i un magazijn, e cas ta tur na hekwerk. Pa mas informashon pasa na Monte Carmelo 28, Suffisant, tel.: 44443.

1 MERCURY MOTOR 9.8 HP, 1 1/2 jaar, in prima conditie; 1 AMF sunfish met nieuwe zeilen, tel.: 613266 of 672864.

PONY '78, fl. 2.000,-; Lada '79 fl. 2.000,-, tel.: 80699.

CHEVROLET MONZA, V-8, bouwjaar 1978, airco, radio-cassette, NAfl. 6.000,-, tel.: 671229.

MODERN BANKSTEL, driedelig (bruin), Los Roquesweg 4 (zijstraat Bermudaweg).

DATSUN 120Y 1978, i.z.g.st., NAfl. 3.600,-, Seroe Loraweg 216.

SCHEEPSDIESELMOTOR "Mercedes-Benz OM 314", 80 PK, tel.: 23107.

STEREO COMBINATIE, versterker, tuner, cassette-deck "Pioneer", fl. 750,-, tel.: 23107.

1 IJSKAST+vriesladen fl. 500,-; 1 ijskast fl. 300,-; 1 staande fan fl. 80,-; 1 fan fl. 65,-; 1 éénpersoonsbed fl. 100,-; 1 kinderbureau+stoel fl. 50,-; 1 stapelbed fl. 400,-; 1 mini set fl. 150,-; 1 naaimachine fl. 200,-; 1 eiken eethoek fl. 850,-; 3 leren stoelen+ribcordbank fl. 500,-; 1 Toyota Stationwagon, bouwjaar juni '80 fl. 7.500,-, Cassandraweg 45.

2 LUXMAN STEREO amplifiers L-4, 100 W; 2 Luxman draaitafel PD-264; 1 Sansui cassette-tapedeck D 95M; 2 Sansui speakers S-50, tel.: 615631.

SONY TV color; Sanyo tv b&w; Sony cass.-deck; Samsung tv color; Canon calculator 12 digital, Pietermaaiweg 71A.

INBOEDEL GEHEEL, Pietermaaiweg 71A.

PORCH SALE a.s. zaterdag 9-12 uur: huishoudelijke artikelen en diversen. Lage prijzen! Biesheuvel 23 (achter Xerox), tel.: 35879.

PEKINEES PUPS fl. 250,-, parvo+wormenkuur; Toyota Cressida '79 Stationwagon fl. 6.000,-; geluidscamera Super 8 Canon fl. 500,-. Inlichting: tel.: 675385.

RENAULT 5 GTL, bouwjaar 1982, radio-cassette AM/FM. Te bevragen: tel.: 671920.

WEGENS ONVERWACHT vertrek: nieuwe Renault R 5 TL, 5-deurs, NAfl. 1.750,- onder nieuwprijs; Renault R 4, bwjr. '78, NAfl. 3.250; volautom. wasmachine GE NAfl. 550,-; ijskast merk Frigidaire NAfl. 300,-; grill toaster NAfl. 80,-; airco merk Carrier 6500 BTU NAfl. 350,-; tv merk Nat. Panasonic, 19 inch, met tv-tafel NAfl. 450,-; grote fan NAfl. 50,-; twee-persoonsbed met nachtkastjes NAfl. 450,-; stapelbed NAfl. 150,-; 2 fauteuiles, per stuk NAfl. 375,-; glazen salontafel NAfl. 150,-; kinderbureautje, massief grenen, NAfl. 150,-; 1 fauteuil NAfl. 75,-; driedeurs kleerkast NAfl. 450,-; aluminium schuifdeur, 450 cm., NAfl. 500,-, gedeeltelijk nu opleverbaar, de rest begin juni, Infanteristenweg 4, tel.: 43005.

SALE: stereoset fl. 1.500,-; porchset fl. 500,-; opklapbare kinderstoel fl. 100,-; kinderbedje fl. 225,-; campingbedje fl. 15,-; baby-strandbedje fl. 40,-; reiswieg, bruin geruite stof, fl. 125,-; wipstoeltje fl. 20,-; badstandaard fl. 10,-; rode Aubecq pannenset, 17-dlg., fl. 400,-; beige Frans servies, 67-delig, fl. 500,-; staande klassieke lamp fl. 350,-; eiken tafeltje fl. 130,-; 2 nachtkastjes fl. 90,- p.st.; vloer- en wandkleden; 2 auto-kinderstoeltjes; artificial kerstboom; stalen bergkast; kinderzwembad 1.50 cm; diverse kleine dingen, alsmede 2 auto's en windsurfer met 2 zeilen, trapeze en imperiaal, Santa Rosastraat D 216B, tel.: 674784 zaterdag.

LO ENGELS boeken; koperen antiek; klok fl. 25,-; monopoly fl. 10,-, fl. 15,-; solitair fl. 5,-; 2 splinternieuwe medische encyclopedieen fl. 30,- p.st.; koffiezetapparaat fl. 20,-; radiowatch fl. 15,-, tel.: 53915.

SURFPLANK WAYLER 1982 met All-round zeil, imperiaal, kindertuig en spanbanden fl. 1.450,-; zwemvest met kraag en trapeze fl. 160,-; bureau fl. 115,-; kinderbureau fl. 40,-; poppenwagen fl. 75,-; fondueset fl. 30,-; driewieler fl. 15,-; 2 houten klapstoelen fl. 50,-; tennisrackets resp. fl. 25,- en fl. 50,-; Homas sjoelbak fl. 75,-; grill fl. 75,-; haardroogkap fl. 35,-; stoomkrultang fl. 25,-; citruspers fl. 25,-; mixer fl. 25,- (alles 220 V); snijmachine fl. 100,- (110 V), Dam 7, tel.: 81330.

MASSIEF GRENEN eethoek (4 stoelen) fl. 1.200,-; massief grenen bankstel, 3-2-1-zits met salontafel fl. 2.500,-; massief grenen wandmeubel fl. 3.500,-; slaapkamer: vierdeurs-kast, tweepersoonsbed, 2 nachtkastjes, toilettafel met spiegel fl. 1.500,-; kookwasmachine (Zanker) fl. 600,-; dia-projector (Rollei) met projectiescherm en projectietafel fl. 225,-; teakhouten wandmeubel fl. 350,-; porchset fl. 275,-; mixer (Philips) met standaard en kom fl. 65,-; verlaagd plafond met verlichting fl. 275,-; naaimachine (Singer) fl. 450,-; electrische pan fl. 45,-; surfplank (met kinderzeil etc.) fl. 800,-; 6 pannen en fluitketel, roestvrijstaal met motief (K.B.) fl. 325,-; Toyota Cressida '81 (zeer luxe uitvoering met sunroof) fl. 12.900,-, Rooi Santoe 125, tel.: 671693.

VOLKSWAGEN 1300 L, 2 1/2 jaar oud, 40.000 km, fl. 3.500,-; Peugeot 504 1977, drie-banks, 8 personen met trekhaak, radio en cassette-rec. fl. 9.500,-, Herculesweg 9, tel.: 79694.

AIRCO PHILCO 8.300 BTU fl. 350,-; airco National 12.000 BTU fl. 700,-; gasfornuis Indecit (met oven) fl. 300,-; ijskast GE, 18 cft., defrost (groen) fl. 1.150,-; wasmachine GE fl. 650,-; plafondfan fl. 100,-; 2 bedden met Pullmanmatrassen fl. 700,-; pingpong-tafel, wedstrijd-model fl. 450,-; tienerbureau fl. 125,-; secretaire (eiken) fl. 595,-; klok (Sallander) fl. 300,-; linnenkast fl. 350,-; grenen eetkamertafel fl. 450,-; screens, div. maten, Hensen (alum.), Herculesstraat 9, tel.: 79694.

5 NIEUWE AUTOBANDEN Bridgestone 600x12, tel.: 36093.

SIMCA CHRYSLER 1508 GT, bouwjaar '78, airco+power windows, vr.-pr. fl. 2.800,-, tel.: 9-2950.

SERVIEZEN; schalen; schemerlampen; wandmeubel; 2-persoonsbed; bamboeset; huish. artikelen, tel.: 611347.

5 PORCHSTOELEN EN damesfiets merk Schwin, tel.: 79985.

GROTE BAR met krukken en verlichting, ook geschikt voor café of restaurant, tel.: 675619.

1 KINDERLEDIKANT, tel.: 78176.

MAZDA 808 (1976), fl. 1.000,-, nummerplaat hele jaar, Amerikaweg 203.

SUBARU GLF 1800 1982, automatic, airco, power-steering, power-windows, power-brakes, radio+cassette, tel.: 612593 or 79024.

RENAULT 5 TS met radio/cassette, sunroof, 1982, min. prijs fl. 8.500,-, tel,: 77292.

ZEEWAARDIG ZEILJACHT type Zeeton, ontw. V.d. Stadt, afm. 7,20 m.x2,80 m.x1,50 m., compl. met b.b.-motor en inventaris, NAfl. 25.000,-, tel.: 79732.

MAZDA 626 1982, autom., airco, radio-cass., financiering mogelijk, tel.: 674418.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

KINDERLEDIKANTJE MET spijlen en duwwagen, tel.: 672769.

PER DIRECT: een stoof, tel.: 80244.

GEM. APPARTEMENT incl. water+licht, fl. 400,- p. mnd., tel.: 671126.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

LIEFST GEMEUBILEERD woonhuis (2/3 slp.kamers), in goede buurt, tel.: 611595.

SERIEUZE DAME zoekt flat te huur, tel.: 23307.

HUIS OF flat (ongemeubileerd), tel.: 81088.

ONGEMEUBILEERD WOONHUIS, overname geen bezwaar, tel.: 614360.

WOONRUIMTE, gemeubileerd of ongemeubileerd tot maximaal NAfl. 500,- per maand, tel.: 44166.

WOONHUIS TE Willemstad, huur tot max. fl. 800,- p. mnd., tel.: 672057.

DIVERSEN CURACAO

NEDERLANDS ECHTPAAR zoekt voor +half april oppashuis voor 3 à 4 weken. Inl.: Parkweg 18, tel.: 9-4509.

OPPASHUIS GEZOCHT van 12 juli tot 10 augustus. Eventueel ruil mogelijk met woning in Wierden (Ov.), tel.: 614953/614954.

GEVRAAGD: OPPASHUIS van +15 juni tot +18 juli a.s., fam. Van der Heijde, tel.: 79694.

WEGGELOPEN IN Julianadorp zwarte langharige middelgrote slanke hond, naam: Soezoe, witte bef eh witte voorpootjes. Inlichtingen: tel.: 9-2837 kantoortijd.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

FURNITURE ETC. sale, Saturday April 9, Seroe Colorado, tel.: 9-2064.

BANKSTEL; kinderstoel; kinderbedje en eethoek, Piedra Plat 61F.

TRAILER: één kamer, bad, keuken en veranda met ingebouwde bed en kasten. Serieuze kopers aanbieding: Spaans Lagoenweg 6 (achter), 's morgens en 's avonds.

AMC CONCORD 1980, fully equipped, 30.000 km, aantrekkelijke prijs, tel.: 24696/21777.

STAANDE HAARDROGER; naaimachine; electrische lasapparaat; mixer; tennisbalmachine; 2 tennisrackets, Shaba 2, tel.: 27151.

WEGENS VERTREK: wasmachine fl. 500,-; ijskast fl. 400,-; piano fl. 1.400,-; fornuis fl. 50,-; video fl. 700,-; tv fl. 50,-; Volkswagen Kever fl. 1.000,-; stoel fl. 100,-, Koeriboeri 7., tel.: 27039.

LEAVING ISLAND: 1975 Nissan Patrol Jeep; 1979 Datsun 120Y; "Mirror" sailing boat; mini sunfish-boat; new 50 cc racing Yamaha; washing machine; frigde/freezer, 3 piece, champagne velvet suite; 10.000 BTU National airco; Imperial electric typewriter; child crib, tel.: 28807/25286.

INBOEDEL WAARONDER antieke grenen vitrine kast; lederen bankstel; schoolbankje; plantenbakken etc., Boerhavestraat 53, zat. 9/4, 10.00-12.00 uur.

GROTE TAPPAN stoof met bakplaat+2 wastafels, 1 jr. oud, tel.: 21487.

"BLACKBELLY" RASSCHAPEN: lammetjes (ram) vanaf fl. 100,- volgens grootte; lammetjes (wijfje) vanaf fl. 150,- volgens grootte, Cohen, Noord 3 (tegenover Imelda Hof).

TOYOTA CELICA Liftback, XT-2000 1979, 37.000 km, automatic, airco, AM/FM radio; shadow and mackwheels, Victor Hugostraat 20, tel.: 21578/22793.

GARAGE SALE zaterdag 9 april vanaf 9 uur wegens familieomstandigheden: ijskast 15 cu. feet; 4-pits fornuis; bedden; slaapkamerameublement; filing cabinets; wasmachine; kleuren tv; buffet; glazenkast; knuppelkast; easy chair; huishoud. apparaten, honderden pocketboeken, Bucutiweg 16, tel.: 23799.

VOLKSWAGEN GOLF 1978, Schotlandstraat 10.

UN PLYMOUTH 1973, den bon condicion. Pa informacion jama: 27734 despues di 5'or pm.

WEGENS VERTREK: Porchsale za.—zo. 10-16 uur: gordijnen; lampen; babyart.; nieuwe medische W.P., 2 delen; boeken; tennisracket; pannen; borden; bestek; elec. blikopener; klederdracht-poppen; spelletjes; Melodica; kleding etc. Alles moet weg! Papilon 112A.

GROOT WOONHUIS met 348 m2 eigendomsgrond, gelegen midden in Oranjestad aan J.Emanstraat 78, goed onderhouden en zeer geschikt voor kantoor, onmiddellijk beschikbaar, vraagprijs fl. 425.000,-, taxatie-rapport aanwezig. Inl.: tel.: 28058.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

RUIM APPARTEMENT in O'stad, voor 2 personen. Te bevr.: Bubali 78B tussen 6-7 uur pm.

ATTRACTIVE CUNUCU house, fully furnished, 2 beds, 1 bath, NAfl. 900,- p.m., 6 mths. lease min., close to hotel strip, tel.: 25286/28807.

GEMEUBILEERD APPARTEMENT te Bubali, tel.: 27601 2.00-6.00 uur pm.

ESPACIO PA oficina of negoshi, Boerhavestraat 11.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

KLEINER HUIS met 2 à 3 slaapkamers, ongemeubileerd, omgeving O'stad, dierenarts Tonk, tel.: 21720.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

HULP IN de huishouding, 3 ochtenden, tel.: 21921.

Overvallers draaien cel in

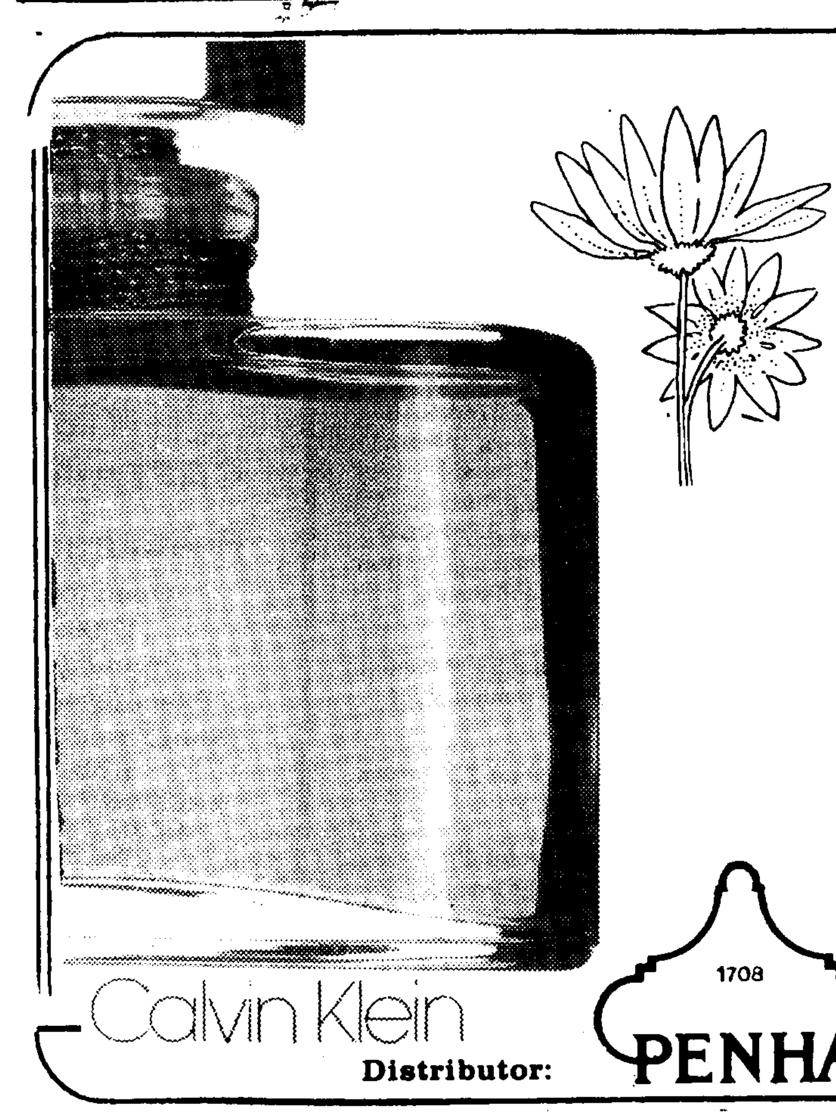
WILLEMSTAD — Beklaagde E.J. moet twee jaar en twee maanden celstraf uitzitten voor een overval die hij begin dit jaar pleegde op een fruitwinkel. Zijn broer F.J., die ook bij dit geval betrokken was, werd ten laste gelegd inbraak met diefstal, en voor hem werd een vonnis uitgesproken van acht maanden hechtenis, waarvan drie voorwaardelijk, met aftrek van voorarrest vanaf 15 januari. Ook stelde Pietersz een proeftijd van twee jaar vast, met toezicht van de stichting Reclassering. Voor beklaagde S.C. werd een straf opgelegd van twaalf maanden cel, waarvan drie voorwaardelijk, met aftrek van voorarrest vanaf januari dit jaar, een jaar proeftijd en plaatsing onder toezicht van de Reclassering.

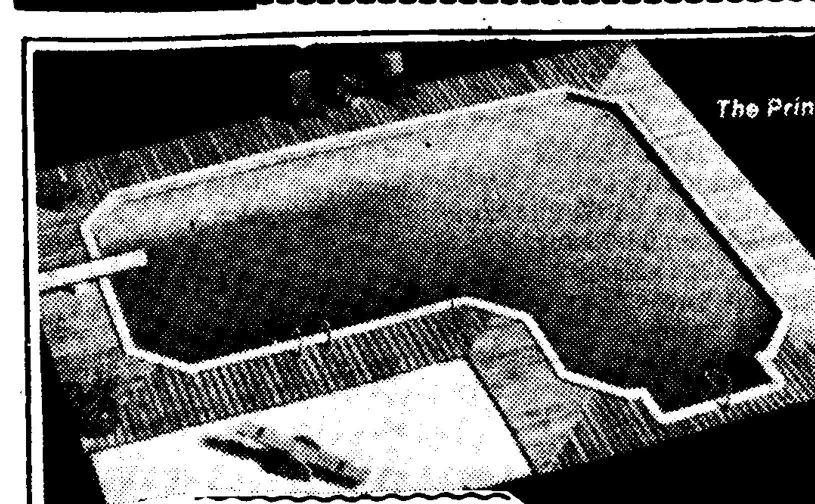
KvK/VBC-leden over RTC bijeen

WILLEMSTAD — De Kamer van Koophandel van Curacao en de Vereniging Bedrijfsleven Curacao houden voor hun leden op maandag elf april om half acht 's avonds in het auditorium van de KvK op Pietermaai een discussie over de besluiten van de Ronde Tafel Conferentie. Daar zal de VBC-afgevaardigde en adviseur van de Curacaose delegatie op de Ronde Tafel Conferentie, de heer Ron Gomes Casseres, de RTC-conclusies toelichten. Als gastsprekers worden voorts uitgenodigd de heren Juancho Evertsz en Jacky Voges, die beiden de RTC ook hebben bijgewoond.

Flessendrank gestolen

WILLEMSTAD — In de nacht van dinsdag op woensdag is in een gebouw aan de Rio Canarioweg ingebroken. Men kwam er binnen door het verwijderen van scharnieren van een deur, en vermist worden vier flessen whiskey en vier kratten bier.

WORLD IN A NUTSHELL

CAPE CANAVERAL, FLORIDA — Tied to a 50-foot [...]sh, two astronauts made the [...]st US space walk in nearly a [...]cade Thursday, using the [...]pty cargo bay of the American space shuttle Challenger to [...]ctice repair jobs for future [...]ttle missions. The astronauts, protected by cumbersome [...] 2.1 million dollar spacesuits, [...]nned to spend 34 hours — [...] times around the world — [...] their tasks.

KUWAIT — Palestine Liberation Organization Chairman [...]sser Arafat [...] his [...] guerrilla [...] to [...] ncy meeting [...] rts Jordan has given [...] hours to define its [...] plans for peace [...] leetings, sources [...] the [...]rdanian King Hussein [...]ned [...]at he would call a [...]cite [...] the peace issue if the PLO [...]iled to make up its mind to[...]y.

PRAGUE — Warsaw Pact [...]reign Ministers called for a [...]rope free of intermediate-range nuclear missiles, but their [...]atement differed in substance [...] cial points from US proposals. Their communiqué at the end of a two-day conference appealed for both East and West to lower arms levels and military spending, but contained few specifics on how to achieve that.

WASHINGTON — Interior Secretary James Watt lifted his ban against the Beach Boys playing on the Capital's mall — but not in time for them to play on the fourth of July. Watt said he was nog changing the program for the annual July 4 celebration, in which Wayne Newton will star instead. But Watt promised the Beach Boys will be back later. Watt's change of heart came after Nancy Reagan said "I like the Beach Boys".

NEW ORLEANS — Nightlong torrential rains left parts of this city of 1 million people in waist-deep water, turning streets into canals, knocking out telephone service and closing schools and businesses. Between midnight and 11 a.m. about 9 inches of rain fell on the city.

ATHENS — Greece's National Tourist Organization has criticized a call by the Greek Orthodox Church to ban nudism here. "Nudisti are nature lovers of a high cultural level and of a high-income bracket, with morals and love for the ancient Greek spirit", said Constantine Haralampopoulos of the Tourist Organization.

VATICAN CITY — The Vatican has excommunicated for the second time a rebel South Vietnamese Archbishop accused of consecrating Bishops without Papal authority. Archbishop Pierre Martin Ngo-Dinh-Thuc, 88, was excommunicated after he consecrated one Priest from France and two from Mexico in 1981 and then justified his action by saying "the Holy See of the Roman Catholic Church is vacant".

ALBUFEIRA, PORTUGAL — The Socialist International opened its 16th Congress here with a call for global negotiations to halt the arms race and promote greater cooperation between industrialized and developing nations. Addressing delegates of Socialist and Social Democrat parties from five continents, former West German Chancellor Willy Brandt said, "We must act as the great International Party of peace".

LONDON — Two Argentine fathers whose sons were missing in action in last year's Falklands war spent an hour at the British Foreign office, trying to learn more about their sons' fate. The fathers represented families of some 500 Argentine still classified as missing. The Foreign office told them that Britain had no secret prisoner-of-war camps, as rumored in Argentina.

MANAGUA — Rebels launched attacks on a new front in Madriz province near the Honduran border, and Government military sources reported they have killed about 150 anti-Sandinista soldiers in two months of fighting — nearly twice the number previously reported.

WALLSEND-ON-TYNE, ENGLAND — The troop carrier Keren was returning to port from the North Sea following a pay agreement for the civilian crew that averted a threatened worldwide strike on all British vessels. The dispute began with when a British Navy crew took over the converted North Sea ferry here last Saturday. The 8,897-ton North Sea ferry had been hired as a troop carrier and was scheduled to sail for the Falkland Islands.

Op 6 april is van ons heengegaan mijn geliefde echtgenoot, onze vader, schoonvader, grootvader, overgrootvader, broer, zwager en oom

De Heer LOURENS HENDRIK SCHOTBORGH

De begrafenis vindt plaats op zaterdag 9 april a.s. om 5 uur n.m. vanuit het gebouw van de Loge Igualdad aan de Pater Euwensweg naar de Protestantse begraafplaats aan de Roodeweg.

Gelegenheid tot rouwbeklag vanaf 2 uur n.m.

Mevr. de Wed. C.M. Schotborgh-van Meeteren;
Hr. en Mevr. Paul-Schotborgh, kinderen, en kleinkinderen (Nederland);
Hr. en Mevr. Schotborgh-Jonckheer en kinderen;
Mevr. H.M. Schotborgh (Nederland);
Hr, en Mevr. Dijxhoorn- Tranberg en kinderen (Nederland);
Overige familieleden: Zorn, van Meeteren, Quast, Vleming en Mensing.

Mede namens de leerlingen van de M.M. Romerschool, maken wij het overlijden bekend van

JAIRO DA SILVA

leerling van de 2e klas. Hij ruste in vrede.

HOOFD EN PERSONEEL
M.M. ROMERSCHOOL.

Woorden schieten ons tekort om uiting te geven aan het smartelijk verlies door ons geleden bij het heengaan van onze dierbare en beminde

JACQUELINE

Veel kracht en troost vonden wij in de talrijke attenties gedurende haar ziekte en na haar overlijden.
Accepteert U daarom allen een simpel maar uit de grond van ons hart gemeend: Hartelijk dank.

Op zaterdag 9 april om 18.30 uur wordt een H. Mis opgedragen voor haar zielerust in de kerk van Zuid-Bonam.

Namens de familie Ch. dos Santos-Neuman.

Cu profundo tristeza nos ta participa e fallecimento di

Sra. MILDRED BIBIANA RAAP-BIRD

na bida trabajador den nos departamentoe di cose.

Su Recuerdo lo keda graba den nos memoria.

Sosega na Paz.

Directiva y Personal
Clinica dr. David Ricardo Capriles.

Cu hopi dolor nos ta participa morto di nos querido ruman, sobrino i tio

Señor Phelipe Juan Evertsz

mihor conoci como Fili

Na nomber di su casa i jouhan na Cuba

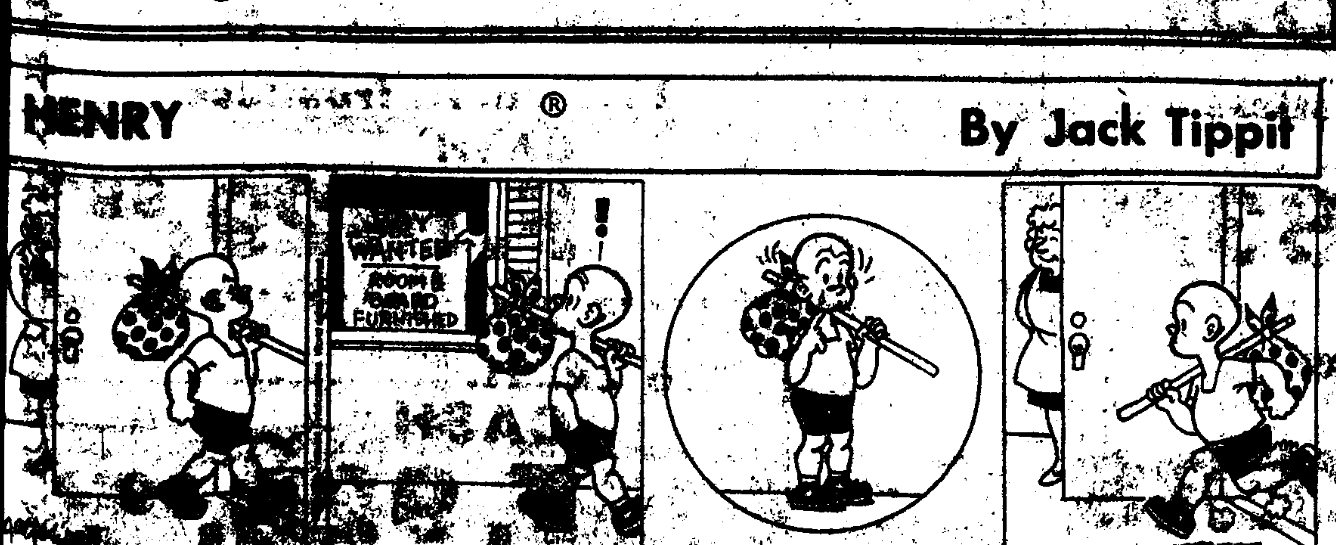
Su rumannan: Theresa Evertsz; Johan Evertsz; Antonio Evertsz; Serafino Alberto i famia

Su tanta: Catharina Vogt i famia

Su sobrinnan: [...]

[...]

English Companion

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend, dat krachtens beschikking van de Minister van Economische Zaken, met ingang van 8 APRIL 1983, de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen per aangegeven hoeveelheid, voor wat betreft het eilandgebied CURACAO als volgt zijn vastgesteld:

	verpakking	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogst toelaatbare prijs aan de consument
RIJST			
[illegible]	20/3 lbs	f. 38,27	f. 2,10— 0,23
Snow White	25 lbs	f. 12,75	f. 14,03— 0,42
	12/5 lbs	f. 38,32	f. [illegible] 0,25
	6/10 lbs	f. 38,11	f. 6,99— 0,53
	100 lbs	f. 47,37	f. 51,18—34,78
	1/2 kg		f. 0,58— 0,39
East Wind	12/5 lbs	f. 44,80	f. 4,11— 0,33
	6/10 lbs	f. 44,58	f. 8,17— 0,72
MELKPOEDER			
Avanti			
(full cream instant)	6/1,8 kg	f. 52,28	f. 9,41— 0,18
(full cream)	6/2 kg	f. 53,86	f. 9,69— 0,21
Friesche vlag	24/454 gr	f. 61,50	f. 2,77 —
	6/2268 gr	f. 67,23	f. 12,10— 0,24
MARGARINE			
Brio	40/250 gr	f. 34,45	f. 0,96 —
[illegible]	40/250 gr	f. 35,33	f. 0,98 —
Becel	[illegible]/250 gr	f. 30,98	f. 1,43— 0,02
SLA-OLIE			
[illegible] (vegetable oil)	6/112 oz	f. 39,07	f. 7,03 N
[illegible] (corn oil)	6/112 oz	f. 42,32	f. 7,62 N
[illegible] (vegetable oil)	6/24 oz	f. 21,34	f. 2,11 N
SUIKER			
[illegible]	12/2 kg	f. 35,54	f. 3,20— 0,15
[illegible]	50/1 kg	[illegible]	[illegible]
[illegible]	40 kg	f. 46,08	f. 49,77 N
[illegible]TER			
[illegible] (gezouten)	56/227 gr	f. 81,58	f. 1,63+ 0,07
	28/454 gr	f. 80,89	f. 3,21— 0,19
	56/454 gr	f. 161,70	f. 3,20+ 0,42
	2 x 40/227 gr	f. 117,86	N
	40/227 gr	f. [illegible]	f. 1,68 —
[illegible]	2 x 40/227 gr	f. [illegible]	N
	40/227 gr	f. 59,40	f. 1,65 —
[illegible]	2 x 20/454 gr	f. 115,13	
	20/454 gr	f. 57,57	f. 3,19+ 0,02
(ongezouten)	2 x 20/454 gr	f. 116,42	
	20/454 gr	f. 58,21	f. 3,23 —
(ongezouten)	2 x 40/227 gr	f. 118,83	
	[illegible]	f. [illegible]	f. 1,65 + 0,03
(gezouten)	[illegible]	f. [illegible]	
	[illegible]	f. [illegible]	f. 1,63+ 0,02

Afwijkingen naar beneden van de hierboven vastgestelde prijzen zijn uitsluitend toelaatbaar.
De absolute prijsverhogingen en verlagingen zijn in de laatste kolom per eenheid aangegeven.
Voor klachten gelieve op te bellen tel. 511355 toestel 20 of 58 of tel. 612163.
N.B. + verhogingen
— verlagingen
N [illegible] of inhoud

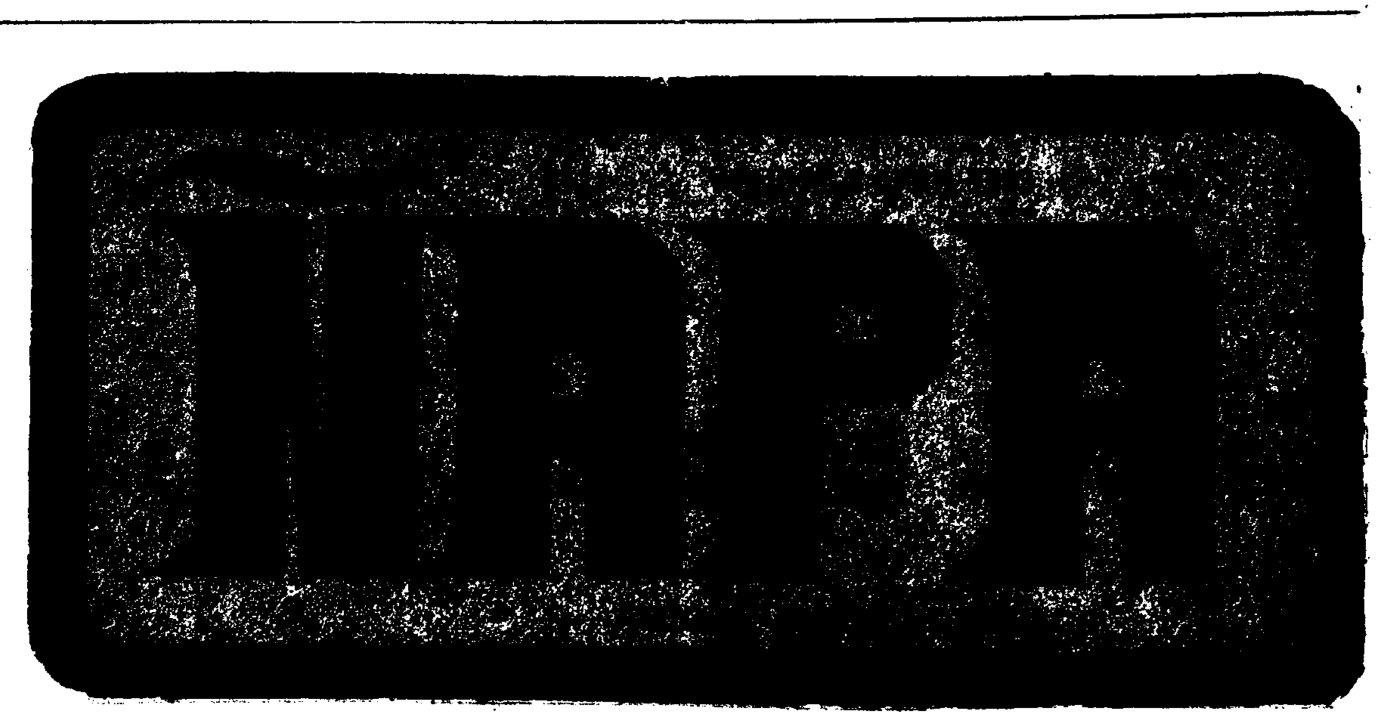
[illegible] april 1983.

Hoofd I.P.E.

DOEMDENKEN IS iets waar wat niet in de aard van de gemiddelde Antilliaan ligt, althans zo wordt ons dat zo vaak en zo gaarne voorgehouden. Feit is dat de Antilliaan, zelfs in grote ellende, daar niet graag aan herinnerd wordt en zich veel liever ook dan ophoudt met praten over de geneugten van het leven.

H. R. (HILDO) MARTINA van Curaçao, die ook al wel eens onder het pseudoniem Amadeo Gratiano heeft geschreven, heeft zich echter wel laten verleiden tot een bepaalde graad van doemdenken. Toch heeft hij daar tegelijkertijd wat eigen ideeën aan toegevoegd over de aanpak van de crisis, die hij al ontwaart, en de nog te verwachten problemen. Hij voert een vurig pleidooi voor een veeltalig onderwijs om een eind te maken aan de volgens hem zinloze en hoog opgelopen discussies om het Papiamentu dan wel het Nederlands als voertaal in het Antilliaanse onderwijs te hanteren.

DE KERN VAN ZIJN boodschap is: Wij hebben de rijke landen gevolgd tot aan de ingang van het kerkhof, maar verder kunnen wij hen niet volgen. Wij kunnen lang in Gods boeken zoeken, maar wij zullen nergens vinden dat wij onze naasten moeten volgen tot in de dood.

Veeltalig onderwijs: symbool van vreedzame co-existentie

WIJ HOEVEN ONS op Curacao natuurlijk niet veel zorgen te maken om de bewapening, die op dit moment Europa, de Verenigde Staten en Rusland tot helse oorden maakt. Curacao doet tamelijk veilig aan. De enige reden die men zou kunnen vinden om Curacao te bombarderen, is het feit dat Curacao een olieraffinaderij heeft, zodat Curacao brandstof kan produceren. Het meest voor de hand liggend zal zijn, dat Curacao die brandstof zal blijven leveren aan de kapitalistische wereld, wat Curacao automatisch tot vijand van het communistisch blok maakt.

Met Cuba in de buurt is dit niet zo'n prettige gedachte, maar voorlopig zijn er geen moeilijkheden, zodat Curacao zich rustig kan gaan concentreren op aanverwante problemen, die wel urgent zijn. (1)

Gezien de totale afhankelijkheid van Curacao van buitenlandse producten, zouden wij op dit moment wel rekening kunnen houden met het feit dat een productiestop of -beperking, bijvoorbeeld in de Verenigde Staten, zeer ernstige gevolgen voor Curacao zal hebben. Het praktisch wegvallen van het toerisme na de grote brand van 1969, hebben wij hier ook goed gemerkt. Deels is dat de reden, waarom Aruba ons voorbij aan het streven is. (2)

Misplaatste trots; landhuis nimmer voor negerslaaf of de indiaan

Het wegvallen van al de producten die wij uit de Verenigde Staten importeren, zou voor ons een ramp van de eerste orde betekenen, tenzij wij bijtijds een blik in de toekomst werpen, zodat wij een beetje voorbereid zijn op nare eventualiteiten. Een vooruitziende blik in crisistijden kan geen kwaad. Heel verheugend is het feit dat deze futuristische gerichtheid, actie heeft ontketend in een tamelijk onverwachte hoek. De groep "Muhe informá" heeft op zaterdag 19 maart jongstleden, op de televisie het belang van het aanleggen van een eigen groententuintje zeer overtuigend gepropageerd. Als er op ons eiland genoeg mensen zijn met een eigen tuintje en met een paar beesten, kunnen wij ervan op aan dat bij eventuele onaangenaamheden, Curacao zich weinig zorgen zal hoeven te maken. Water, zo bleek uit voornoemd programma hoeft geen probleem te zijn. Per slot van rekening is Curacao een eiland, omringd door een van de schoonste zeeen ter wereld. (3)

Het zou echter niet gek zijn als onze regering een paar minder urgente zaken opzij zou zetten om een paar waterdistillatie-eenheden te bouwen. Het liefst verspreid over het eiland, om redenen die zich licht laten raden. Het zou ook niet zo gek zijn als wij zouden overgaan tot het in ere herstellen van de zo nuttige regenbakken van weleer. De meeste moderne huizen hebben dakoppervlakten die zoveel regenwater kunnen opvangen van de schaarse buien die wij op Curacao gewend zijn, dat er voldoende regenwater opgeslagen zou kunnen worden, voor een matig gebruik van ruim een jaar.

Een ander ding waar wij rekening mee zouden kunnen houden is het feit, dat wij door het ontbreken van een eigen auto-industrie, muurvast zouden komen te zitten, als er in de rijke industrielanden iets mis zou gaan. Het zou op dit moment niet zo'n gek idee zijn om een aantal auto-onderdelenfabrieken naar Curacao te lokken. Onze arbeidskrachten zijn nog steeds goedkoper dan die in de rijke wereld. Gastarbeid is daar het onomstotelijke bewijs van. Het vakbondswezen zou in het belang van zijn leden zelf, de strijdbijl maar moeten begraven. Trouwens socialisme is een zeer misplaatst verschijnsel, in een gebied waar er geen industriele revolutie is geweest. In Engeland waar de industriele revolutie begonnen is, zijn de arbeiders zo ver dat zij weigeren te luisteren naar hun eigen vakbondsleiders, die vaak door machtswellust zo verblind zijn, dat zij het liefst de kip die de gouden eieren legt, zouden willen slachten. Op dit moment buitenlandse ondernemingen aantrekken, is natuurlijk vissen in troebel water, maar het niet treffen van maatregelen, in een tijd als deze, is gelijk aan het negeren van de hongerige leeuw die al in je nek ademt. (4)

Een niet te onderschatten moeilijkheid is het feit, dat bij het aantrekken van buitenlandse industrieen, wij een kader moeten hebben van mensen die bijvoorbeeld goed Engels kennen. Veel technische boekwerken zijn in het Engels en het goed beheersen van die taal wordt bijna een levensnoodzaak, al was het enkel en alleen om onze auto's aan het rijden te houden. Wij moeten er ook rekening mee houden, dat wij diverse andere technische moeilijkheden niet zullen kunnen oplossen, als wij geen Engels sprekend kader hebben.

De Spaans sprekende wereld heeft, om maar een voorbeeld te geven, geen eigen auto-industrie. Wat zou het een troosteloos gezicht zijn, als op een goede dag al onze auto's bij gebrek aan onderdelen, nutteloos voor onze deuren zouden staan te verroesten. Het doet dus een beetje vreemd aan auto's te zien rondrijden met de sticker: "Papiamento ta bai skol". Dit getuigt niet alleen van het volslagen blind zijn voor de explosieve situatie waarin de rijke landen zitten, maar ook van een volkomen negeren van onze eigen penibele perspectieven, mocht het ooit tot een treffen komen tussen het kapitalisme en het communisme. (5)

Het propageren van het Papiaments, als onderwijstaal is trouwens helemaal onbegrijpelijk. Wij weten drommels goed dat het Papiaments import is, net zo goed als wij weten dat wijzelf ook import zijn. De enige taal, die voor zover wij het historisch kunnen bekijken, op Curacao recht van bestaan heeft, is een of ander dialect van de Arowakken, die waarschijnlijk net als de Noord-Amerikaanse indianen bloedig zijn uitgeroeid. Dat de taal van de Arowakken, zeker niet het Papiamento was, kan een kind uitrekenen.

De diachronische taalbeschouwing toont ons duidelijk dat wij de talen van de ontdekker, de heerser, de slavenhandel en de slavenbezitter hebben versmolten tot een mengelmoes. Dit bloederig mengelmoes zijn wij vervolgens gaan verheerlijken als iets eigens, zodat wij ongemerkt toch de Europeanen verheerlijken. Hiertegen kan de Europeaan natuurlijk geen bezwaar hebben. Zo heeft hij ook de liefde van de "luangu" weten te winnen, door de luangu te prijzen. "Kijk nou toch eens, wat een sterke kerel!" gepaard gaande met een schouderklopje, deden wonderen. De luangu sjouwde nog harder. Op die manier zijn "onze" landhuizen waarschijnlijk tot stand gekomen en de slavenmuur van Banda-abou. Maar wij zijn vergeten dat die landhuizen niet bestemd waren voor de negerslaaf of voor de indiaan. De landhuizen, waar wij "rasechte" Curacaoenaars zo trots op zijn, waren altijd het bezit van de kolonist of de slavenbezitter. Het is nogmaals onbegrijpelijk, hoe wij ons zo argeloos met de onderdrukkers uit het verleden hebben kunnen identificeren. (6)

Niemand zal er moeite mee hebben dat het Nederlands maar beter uit het onderwijs kan verdwijnen, maar het is wel krankzinnig om op een eiland met zoveel buitenlandse menselijke en technische producten, het Papiaments tot onderwijstaal te maken. Dit illustreert duidelijk, hoe een controverse de geest blokkeert, zodat echt denken onmogelijk wordt. Men heeft zich op Curacao zo lang blind gestaard op de controverse Papiaments versus Nederlands, dat niemand één moment gedacht heeft aan het verlossende alternatief. En ... dat verlossende alternatief is: het naast elkaar laten bestaan van beide talen in het onderwijs, maar dan per school, in welk geval de ouders zelf kunnen kiezen in welke taal ze hun kind onderwijs zullen laten volgen. Deze mogelijkheid kan op dit moment moeiteloos worden gerealiseerd. Curacao heeft zelfs de mogelijkheid om multilinguaal onderwijs te bieden. Waarom geen scholen waar het Papiaments onderwijstaal is, naast scholen waar het Nederlands onderwijstaal is, naast scholen waar het Engels onderwijstaal is, naast scholen waar het Spaans onderwijstaal is? Curacao heeft op dit moment die mogelijkheid. Het is een mogelijkheid die aan onze gemeenschap de vrijheid geeft die wij allemaal zo graag willen hebben. (7)

Onze politici hebben de mond vol van democratie, maar als het erop aan komt democratische vrijheid te scheppen, dan blijkt plotseling dat juist democratische vrijheid, datgene is wat ze niet willen geven. Het iedereen dwingen onderwijs in het Papiaments te volgen kan nauwelijks democratie heten. Merkwaardig dat de politici die enthousiast dat Papiaments aan het opdringen zijn, zelf nooit les gehad hebben in het Papiaments. En je kunt niet zeggen dat ze het Papiaments slecht spreken. In de Napa van 18 maart 1983, vertelden enkele prominenten, dat ze stuk voor stuk, zich hebben kunnen ontwikkelen door het lezen, schrik niet, van: Alleen op de Wereld; Alice in Wonderland; Puk en Muk; De Negerhut van Oom Tom; Das Kapital; Mimus de Chuchubi bezoekt Curacao. Het lijkt een leugen. Misschien is het nuttig om het betreffende artikel, nogmaals te publiceren: "Importansia di Lesamentu di buki". (8)

Als er iets misgaat in de rijke landen, zodat Curacao zelf zou moeten gaan produceren, zullen wij zonder vreemde talen niet ver komen. Curacao zou een somber eiland worden zonder auto's, zonder vliegtuigen, zonder computers en ga zo maar door, want alle know-how aangaande die uitvindingen, is in een vreemde taal. Voordat alle werken die wij nodig hebben, om onze levensstandaard op peil te houden vertaald zijn, zal er zoveel tijd verstreken zijn, dat wij ons best mogen afvragen of dat vertalen nog wel zin zal hebben. De kans dat bij een eventueel treffen tussen de grootmachten, de technische boekwerken die wij nodig hebben, abrupt verloren zullen gaan, is niet denkbeeldig. Gezien de uitzichtloze crisis die de rijke landen op dit moment doormaken en gezien de waanzinnige bewapeningswedloop, mogen wij daar best rekening mee houden. (9)

Multilinguaal onderwijs heeft veel voordelen:

1. Het is realiseerbaar.
2. Het biedt de ouders de gelegenheid, zelf in vrijheid de onderwijstaal te kiezen waarin ze hun kinderen willen laten leren.
3. Het maakt een einde aan de controverse Papiaments-Nederlands.
4. Het maakt voor ons de relevante boekwerken in een vreemde taal direct toegankelijk.
5. Het aantrekken van buitenlandse know-how wordt veel gemakkelijker.
6. Als wij ons egoisme opzij zetten, zodat wij tevreden zijn met minder loon, zullen buitenlandse initiatiefnemers, met plezier op Curacao willen investeren.

Wij mogen ook niet lang wachten met het wegwerken van controversen. Als de generatie die nu de onderwijs-elite van de Antillen vormt, uitgestorven is, zal niemand meer weet hebben van onze universele achtergronden. De foutieve geschiedenis-interpretatie is in sommige kringen alzo vastgeroest, dat de weg terug naar de waarheid al heel moeilijk zal zijn. (10)

Het klinkt nogal luguber, maar het opzetten van een bibliotheek met alle relevante technische en culturele werken, is voor ons op dit moment een dringende prioriteit, evenals het aantrekken van deskundigen die ons kunnen helpen bij het bestuderen van die werken. Deze tijd is zeer gunstig om buitenlandse know-how aan te trekken. Wederom dat vissen in troebel water, maar het ziet ernaar uit dat de rijke landen ons hiertoe dwingen. Wij zijn de "chapi" al zolang ontwend en Curacao is zo dicht bevolkt, dat wij goed voorbereid moeten zijn op nare eventualiteiten. Wij hebben lang genoeg de goede en de kwalijke leringen van de ex-onderdrukkers ingenomen, alsof het om snoepgoed ging. Hun nationalisme staat op het punt hen te vernietigen. Hun kapitalisme en hun communisme maken de hele wereld onveilig. Nu ons de ogen zijn open gegaan mogen wij best de kwalijke kanten van hun cultuur overboord werpen en het goede proberen over te houden. In grote lijnen heet dat goede naastenliefde en naastenliefde is wars van alle controverse. Naastenliefde kent geen nationaliteiten en daarom kent naastenliefde ook geen oorlogen. (11)

Als de rijke wereld zo decadent is geworden, dat zij de realiteit niet willen zien, dan moeten wij onze conclusies trekken. Wij hebben die rijke landen gevolgd tot aan de ingang van het kerkhof, maar verder kunnen wij hen niet volgen. Wij moeten hen wel waarschuwen, maar als zij niet willen luisteren, kunnen wij er niets aan doen. Misschien is een Derde Wereldoorlog, de symbolische straf voor de uitroeiing van de indianen en voor de slavernij. Wij kunnen lang in Gods boek zoeken, maar wij zullen nergens vinden dat wij onze naasten moeten volgen tot in de dood. (12).

Multilinguaal onderwijs moge het symbool zijn van onze bereidheid tot vreedzame coexistentie. Er is dus veel werk aan de winkel en gezien de depressie die al zo lang duurt, lijkt het erop dat wij geen tijd te verliezen hebben. Met multilinguaal onderwijs kunnen wij, bij wijze van spreken, morgen beginnen. Leve de Vrijheid! Laat ieder die ons weer aan de "chapi" wil hebben, zelf maar die "chapi" ter hand nemen, maar dan geen "chapi di plata", dat verderfelijke symbool van de blindheid die het ons onmogelijk gemaakt heeft, om te zien dat het Papiaments ons tot kletsers maakt, die niet eens weten, dat de taal waarin zij kletsen, de erfenis is van de onderdrukker en de slavenhandelaar.

H.R. MARTINA

KORTOM:

1. Hoewel Curaçao veilig lijkt, zijn er toch zorgwekkende problemen, waar wij NU al rekening mee moeten houden.
2. Die problemen vloeien voort uit onze economische afhankelijkheid van de rijke industrielanden.
3. Landbouw op Curaçao is best mogelijk, als wij maar meewerken met de genade.
4. Voor het rijdend houden van onze auto's is een auto-onderdelen-fabriek hard nodig.
5. Ook voor het beheersen van alle techniek op dit eiland is een Engels-sprekend kader hard nodig.
6. Papiaments als onderwijstaal betekent: „Terug naar de Natuur!" In wezen is het, een verheerlijking van de kolonisatoren.
7. Multilinguaal onderwijs is op Curaçao gemakkelijk realiseerbaar.
8. Democratische vrijheid versus dwang.
9. Onze levensstandaard en de vreemde talen.
10. De Curaçaoënaar bestaat alleen, als wij de geschiedenis inkorten.
11. Giftig snoepgoed.
12. Waarschuwen is onze plicht.
13. „E chapi di plata?"

Enkuentro

ENKUENTRO beoogt een ontmoetingsplaats te zijn voor op schrift gestelde denkbeelden van personen en instanties over zeer diverse aangelegenheden. Het moet een platform zijn van uiteenlopende meningen, zienswijzen, reacties en beschouwingen van deskundigen en andere geïnteresseerden op allerlei gebied. Deze nieuwe rubriek is niet bedoeld om in de plaats te komen van de ingezonden stukken, maar moet daar juist een aanvulling op zijn. In de regel zullen er langere stukken geplaatst worden. Soms gebeurt dat op voorstel van de scribent zelf, soms ook zal de redactie iemand vragen op grond van zijn interesse of expertise over een bepaald actueel onderwerp een bijdrage voor ENKUENTRO televeren om de discussies over de kwesties zo in goede banen te leiden. Net als bij de ingezonden brieven hoeft de redactie van de Amigoe zich niet altijd volledig te vinden in de meningen die in ENKUENTRO worden verkondigd. Wel is het geheel en al aan de redactie ter beoordeling welke stukken wel en welke niet voor deze nieuwe rubriek in aanmerking komen.

A "SNOEI" DEMASIADO NA MOMENTU DI KONSTRUKSHON

M. Isenia prome direktor di SDK

Sinku aña di direkshon di Sentro Deportivo Korsou

WILLEMSTAD – Na luna di yüli di otro aña ta hasi net sinku aña pasá ku Sentro Deportivo Korsou na Brievengat a wordu tumá den servisio ofisialmente pa publiko. Pa ta eksakto, na luna di yüli di aña 1979 durante e Weganan di Reino – SDK manera e ta wordu abreviá – a keda inougurá ofisialmente. 15 Di november di e aña ku nos ta aden ta hasi tambe net sinku aña pasá ku señor Morris Isenia a drenta servisio komo e promé direktor di e sentro deportivo na Korsou i Antiyas. For di un entrevista bastante ekstenso kua nos a hiba ku señor Isenia, nos por a saka e konklushon ku e promé sinku añanan en kuestion tabata un eksperensia basta grandi pa su persona i deporte den su totalidat.

Pa loke ta trata e promé lunanan, Morris preferiblemente no ke papia di dje. Kuater luna sigur sumamente difisil i ku a eksigui masha hopi energia i komprenshon di henter e personal cu e tempu ei tabata den servisio dje sentro. I sigun e direktor mes a deklara esaki tabata un epoka kaminda e tabata yega trabou alrededor di 8'or di mainta i sali pa kas alrededor di 3 pa 4'or di marduga. Pa henter Antiyas e sistema aki tabata algu uniko i alabes pa gran parti di nos region.

E uniko pais serkano ku tin un sentro deportivo manera SDK ta na Maracaibo, Venezuela, pa asina duna un bista di e magnitut dje sentro deportivo ku aktualmente ta situa na Brievengat.

FALTA PRAKTIKO

E prome dos aña di eksistensia di SDK a sirbi mas bien komo un epoka di rekonosimentu pa e [illegible]

E stadion di Sentro Deportivo Korsou, mirá for di tras di home plate....

poblashon di Korsou i tambe pa e direktor. E falta di mas grandi kua nan a sinti durante di tres luna largu tabata esun di un atministrado. Pa falta di un persona adekua pa a regla e asuntu di atministrashon, esaki a trese kune ku pa un tempu basta largu kosnan no por a kana manera mester ta. Ta bini aserka ku na e fasilidat mes tabatin i ainda tin varios kambio ku mester tuma luga di moda ku praktikamente e kosnan por kana mas miho. Algun ehempel ta entre otro e sistema di bar i baño nan publiko.

Pa loke ta trata e sistema di bar den stadion, por bisa ku esakinan ta demasiado chikitu i ku e konsekuensia ku nan kapasidat ta limita. Ta bin aserka tambe e problema ku nos yui di tera no ta gusta niun tiki e sistema di para den fila warda su turno. E sistema aktual di baño no por funkshona optimal ora e sentro hanya bishita di [illegible]

kontinuo si tuma na konsiderashon e salpeter pisá kua tin ront di nos isla.

E departamentu di konstrukshon di DOW tambe a traha un plan di konstrukshon pa e sentro deportivo kua a ensera mas beton ku heru, loke lo a trese kune ku den futuro lo no tabatin di gasta asina tanta plaka na mantenshon. Sin embargo e plan aki a wordu rechasá. Un bon ehempel di e plan aki ku a hiba e nomber di "Ontwerp Janga" ta e Marshe Nobo ku tin situa den Punda. Sin duda algun un masa di beton ku ta eksigui masha poko plaka na mantenshon. Sigun nos por a komprondé ela wordu rechasa a base dje echo ku e tabata mas karu ku esun di Multi Ontwerp Rotterdam.

Sin embargo na e okashon aki tur hende a lubida riba e faktor di mantenshon i manera nan ta bisa "nu zitten wij met de gebakken peren".

Ta di spera ku e fayonan ku a wordu kometé durante di konstrukshon di e sinku stadionan kua nos ta posee aktualmente na Korsou lo no tuma luga tambe, durante konstrukshon dje mini Sentro Deportivo ku ta planea pa bini na Bandabou.

ORGANISASHON DEPORTIVO

Uso di SDK ta mara ku man i pia na e diferente organisashonan deportivo kua nos tin aki na Korsou. Ta mas ku klaru ku e sentro aki a wordu konstrui na bienestar di deporte den su totalidat i bienestar di deporte ta den man dje diferente bond nan i nan direktiva. Mal maneho di kualke organisashon deportivo ku ta hasi uso dje sentro lo tin konsekuensia ku e asistensia publiko lo bai atras. Ta bin aserka tambe ku entre e diferente organisashonan deportivo [illegible] kooperashon.

Sigun e direktor di SDK mes a splika ta masha poko bond tin ku tur aña ta entrega nan programa anual, di moda ku bo por tene debido kuenta ku e lokualnan nan ta pidi pa loke ta uso dje fasilidatnan. Hopi bia tambe no tin un konsistensia den esaki. Mas aleu señor Isenia a sigui splika ku den e aña nan [illegible]

Kemendi personanan kende berdaderamente sa kiko deporte ta kome bebe di dje i ku a studia e materia aki i no hende nan ku tin di bin sinta i tuma konseho di otro ya ku asina nos a keda mes leu.

No muchu tempu pasá un komishion a ser lanta pa a traha un raport ku a hanya e nomber di "Op weg naar een Sportbeleid". E komishon sin duda algun a traha un bon trabou, pero nos ta kere ku e raport aki lastimamente tambe a bai resulta den lachi!

Tambe e organisashon di Sportkader opleiding ultimamente a inisia ku un tremendo trabou organisando varios kurso di gran valides pa ku persona nan kalifika den deporte. Sin embargo aki tambe a keda demonstra ku konsistensia ta bai atras. Mester keda semper bai inyekta idea nobo den deporte i si esaki no ta e kaso no por tin progreso. Ta bin aserka tambe ku a yega tempu pa Gobiernu bini ku un plan di maneho dje diferente institushonan deportivo. Logikamente teniendo kuenta ku inisiativa priva.

STADION DI RIF

En breve nos a kombersa ku señor Isenia en kuanto uso di stadion di Rif. Manera ya ta konosi e fasilidat aki pa basta tempu no ta den uso optimal, ku e konsekuensia ku e ta gastandó mas plaka ku e ta produsiendo. Produsi den e sentido di uso efikas, ya lat nos no ta kere ku niun fasilidat deportivo riba nos isla por wordu konsidera komo un sitio pa traha plaka. Sigun e direktor di SDK a yega tempu pa Gobiernu tuma un desishon definitivo i rapido en kuanto destino di stadion di Rif. Ultimamente Stichting Exploitatie Sportterreinen Brievengat a gasta alrededor di 35 mil florin na renovashon i mantenshon dje fasilidat aki. Un suma di plaka konsiderabel ku bo por bisa for di e momentu aki a bai perdi.

RENDIMENTU

Un topiko masha importante ora bo ta papia di fasilidatnan deportivo ta e rendimentu, es desir ku e fasilidat ta wordu utilisa optimalmente. Segun e direktor di SDK esaki sigur ta e kaso ku e sentro deportivo na Brievengat, [illegible] ta indika ku aña pasa, es desir 1982 tabata un mal aña pa SDK pa loke ta trata asistensia publiko, kompara ku aña 1981. Pa loke ta trata asistensia publiko esaki a bai atras ku 66 mil persona den aña 1982.

Nos a hanya un bista amplio en kuanto esaki a base di sifras, relashona ku e diferente ramonan di deporte, pero

Morris Isenia, direktor di Sentro Deportivo Korsou, den su ofi[sina] na Brievengat....

tuma e inisiativa pa trese un ke otro espektakulo deportivo nan no a risibi e sosten nesesario dje bond konserni. Esaki ta algu di lamenta ya ku mayan ku dios ke ta nos mes plaka di belasting lo tin di bai kubri e gastunan ku a keda atras.

Debi na e espasio limita[do] ta kere ku aki dos siman n[os] bolbe bini bèk riba e topik[o] ku ta di masha importansi[a pa] henter nos komunidat. Sig[un...] tuma na konsiderashon [...] ainda a keda masha hopi p[...] kua nos no por a trese dilant[e.]

Den e pisina aki, ku ta keda na parti west di e kompleho deportivo SDK, por tene kampeonato di landamentu i waterpolo....

[illegible] di henter e konstrukshon i ku a wordu konfirma tambe na e direktor ta ku, a wordu di "snoei" demasiado. E plan di konstrukshon tabata na enkargo di Multi Ontwerp Rotterdam, un kompania ku por a ser lanta unikamente pa a traha e plan di konstrukshon di SDK i despues di esei a stop di [illegible].

Na nos konsepto masha poko atenshon a wordu buta tambe na momentu di konstrukshon, na entre otro e klima loke ta enserra solo, awaseru, bientu i temperatura kua nos tin riba nos isla. E sistema di konstrukshon aktual ta trese kune ku aki un par di luna lo mester bai saka un monton di plaka pa mantenshon di e fasilidat aki. Durante di konstrukshon hopi heru a wordu huza loke ta eksigui un mantenshon

[illegible] direktor di SDK a keda demonstra klaramente ku kaminda [illegible] Hulandes [illegible] Un [illegible] ampliamente riba dje i ku na e momentu aki preferiblemente nos lo no ke gasta e espasio valioso kua nos tin riba dje. Loke si nos ta keda para ariba ta, ku a yega tempu pa bini ku, manera nan ta bisa den Hulandes "vak-gedeputeerde".

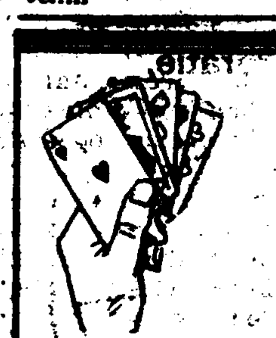
difisilmente nos por bai na publika tur e sifranan aki ya ku e ta tuma demasiado espasio.

E deporte ku en tode kaso a konose e retraso di mas grandi pa loke ta asistensia publiko ta beisbòl, 222.000 persona den 1981 kompara ku 178.000 na aña 1982, loke ta nifika un diferensia di 44 mil.

Pa loke ta trata gerensia di SDK mes difisilmente nan por hasi algu na esaki ya ku e ta sinta den seno di direktiva dje diferente bondnan mes, ku tin planea mas atrakshon pa e publiko.

Pa kolmo i algu ku nos tambe ta lamenta, ta ku na diferente okashon ku direktiva di SDK a

Bridge

Verzorgd door H. Dorman

Eigen slag aftroeven!

MET HET BIEDEN was er ook al een moeilijke keus, en hoewel de meeste spelers wel in een 3 Sans atout contract eindigden zat ik in een 4 harten contract..... en dus moest ik die tiende slag zien te pakken.

	Noord	
	Sch. K J 9 Ha. K Q 9 2 Ru. J 10 7 Kl. K Q 9	
West Sch. Q 7 2 Ha. A 10 5 3 Ru. A Q 8 Kl. 6 3 2		**Oost** Sch. 8 5 4 Ha. J Ru. 6 5 4 3 2 Kl. 10 8 7 4
	Sch. A 10 6 3 Ha. 8 7 6 4 Ru. K 9 Kl. A J 5	

Noord opende met 1 Kl en als Zuid bood ik 1 Ha. West zat nu met een lastig handje, maar West paste terecht. Noord bood 2 Harten en ik besloot de manche vol te bieden en kreeg een klaveren uitkomst voor mijn boer, en speelde een kleine harten naar de vrouw. Zag nu de harten boer vallen en realiseerde me dat dit hoogstwaarschijnlijk een singleton zou zijn (z.g. restricted choice).

Uit Noord kwam een kleine Ruiten via mijn negen naar de vrouw van West, en deze vervolgde met klaveren 6 voor mijn aas in de hand. Ik speelde weer een kleine Harten naar Noords 2 en mijn aas mocht inderdaad de slag houden, voordat ik echter de snit op schoppen ging nemen, wilde ik eerst uitsluitsel over het zitten van Ruiten Aas. Ik speelde daarna Ruiten boer en zag ook die Aas bij West zitten. Ook nu speelde West klaveren door en dus was Noord aan slag. De situatie was:

	Sch. K J 9 Ha. K 9 Ru. J Kl. –	
Sch. Q 7 2 Ha. A 10 Ru. 8 Kl. –		Sch. 8 5 4 Ha. – Ru. 6 5 Kl. 10
	Sch. A 10 6 3 Ha. 8 7 Ru. – Kl. –	

Ik was, zoals men noemt, aan tafel geplakt, en moest eigenlijk nog twee entree's naar de hand hebben om de harten en de schoppen snit te doen. Ik speelde maar de vrije ruiten boer en... gooide een kleine schoppen uit de hand af..... en..... werkte mezelf nog verder in de nesten. Maar aangezien Oost nog maar één punt had laten zien (harten boer) hoopte ik, dat schoppen vrouw bij Oost zou zitten. Ik speelde daarom Schoppen boer uit Noord..... en toen Oost de vrouw niet wilde zetten ging ik in de denkkamer. Zet ik het Aas, dan kan ik alleen maar snijden op schoppen of een kleine naar de Harten heer spelen, waarna Oost me "ingooit" met troef en er niets meer te snijden valt! Met open kaarten, was het veel makkelijker. Troef je vrije Ruiten in de hand, speel een kleine troef naar Noord, West plakt dan wel Noord aan slag, maar een simpele snit op schoppen boer lost alles op. A propos, de volgende keer zit Oost toch met 3 punten..... harten boer en schoppen vrouw.

PEON

Entrega nr 86

Pa: Omalio Mesien

DESPWES DI A analisá é kwater posibel maneranan pa defendé kontra un Atáke di Lansa, nos a yega na konklushon ku ta solamente dos dje kwaternan ey por wordu apliká ku éksito.

Nan tabata: "SKONDE OF HINKA UN PIESA MEY-MEY" i "BUSKA YUDANSA". E dos otronan lo no tin ningun efektividat. I en bista ku den Ajedres bo no ta malgastá bo energía na kosnan ku bo sa di antemano ku lo no dunabo un resultado positivo, nos lo no wak é sistema KORE BAI ni KONTRA-ATAKE. SI DEN BIDA DIARIO TAMBE HENDE TA AKTWA ASINA, MASHA PROBLEMA LO A HAÑA SOLUSHON TEMPU KABAI!! SIÑA HUZA BO ENERGIA EFEKTIVAMENTE.

SKONDE OF HINKA UN PIESA MEY-MEY

Den Sitwashon nr. 1, kwal bo ta haña den ENTREGA nr. 81, bo ta mira ku é DAMA blanku c 2 sosténé pa é ALFIL Blanku na b 1, ta atakando é PEON di h 7 di Pretu. Si Pretu no defendé é DAMA ta kómé [illegible]

Pwes nos tin di skonde é PEON di h 7 pa é DAMA Blanku no hañé kóme, of tambe bo por pensa di stroba é DAMA Blanku na alkansá é hòki h 7, lóke ta nifiká ku bo por hinka mey-mey ta e PEON Pretu ku ta pará na g 7. Si bo dal un stap ku é PEON di g 7 hibé na g 6, é DAMA lo no por alkansá é PEON di h 7 mas, pasobra lo é tin di kóme é PEON di g 6 promé ku é bolbé ataká [illegible] momento ku é DAMA disidí na kóme é PEON di g 6, ta a wordu hinká mey-mey, Pretu ta kóme é DAMA bèk ku seya PEON di h 7 of PEON di f 7, anto Blenku a pèrdè su DAMA i alabes Atake di Lansa a kibra na werki!! En bista di Blanku nó ta dja bóbó ey, lo é no kóme e PEON di g 6 ku su DAMA, pero lo lagé pára sin mas. Dje manera ey é plan di Blanku ku su ATAKE di LANSA, dor di é defensa propio, hinkando é PEON di g 7 mey-mey na g 6, ta frakasá. PRETU A SKAPA !! Simpel no, pero wak pa bo dal un stap só, ku é PEON sino, si bo dal dos stap, bo defensa ta faya. Ku dos stap é PEON ta bai pára na g 5 kaminda é no ta pará mey-mey dje DAMA ku é hòki h 7, di manera ku tog é DAMA lo kóme é PEON di h 7 i duna mate !!

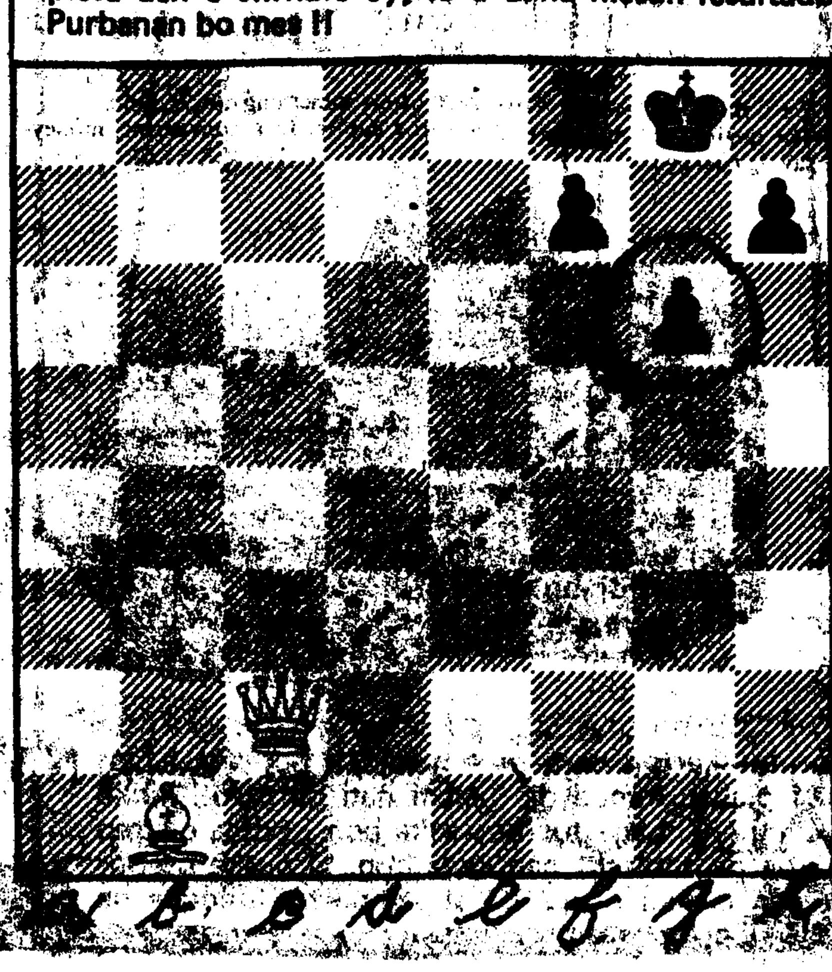
Asina bo ta mira ku bo mester ehekutá tur movida ku eksaktitut den Ajedres, sino bo no ta logra bo meta. For di é movida aki, esta di hunga é PEON di g 7 na g 6, bo por konkluwi ku é klave ta é hoki g 6. [illegible] ora ku bo logra pone un piesa na é hoki g 6, bo a pone un estorbo entre é DAMA i é hoki h 7, di manera ku é hoki h 7 ta keda defendé i protegá kontra di é preshon ku é DAMA ta pone riba dje.

Awor aki nos a mira ku é PEON di g 7 por bai na é hoki klave aki, pero meskos bo por póne un otro piesa, por ehempel, un KABAI, un ALFIL, un TORE of un DAMA.

TUR E PIESANAN AKI POR PARA NA E HOKI G 6, SKONDIENDO E PEON DI H 7, PA E ATAKE DI LANSA DJE DAMA I ALFIL BLANKU !!!!

E defensa aki ta resulta sumamente efektivo pa pretu kontra dje "ATAKE di LANSA"....

Wak é diagrama aki bou, ku é Peon di g 7 a bai na g 6, é hoki ku un sirkulo ront di dje. Kwalkier otro piesa den é sirkulo ey, lo a duna mesun resultado. Purbanan bo mes !!

De tuinkabouter bij de poppen

(door Nel Basilio)

WEET JE NOG, HOE Pimpie en Pampie de vorige keer een tuinkabouter naar de kaboutertjes hadden gebracht? Het stond eigenlijk [illegible] gezellig, vond kabouter Brr. En hij had hem naast het vijvertje in de tuin gezet. Maar wat gebeurde er de volgende nacht? Kabouter Brr en Poetsje werden wakker, [illegible] er op het raam geklopt werd. "Zouden Pimpie en Pampie weer een tuinkabouter gevonden hebben?" [illegible] kabouter Brr. "Zeg maar, dat ze hem naast die [illegible] bij het vijvertje zetten", zei Poetsje slaperig en [illegible] zich nog eens lekker [illegible].

"HE, KABOUTERTJES, [illegible] wakker!" riep een [illegible] nog eens werd er op het raam geklopt. Verbaasd [illegible] de kaboutertjes [illegible]. Dat was niet het [illegible] van Pimpie en [illegible] toen ze [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible].

[illegible] Ik [illegible] je [illegible] praten [illegible] Al- [illegible] kabouter Brr en Poetsje tegelijk. "Ja, [illegible] de tuinkabouter [illegible] een beetje [illegible]. En zo [illegible] telkens een stukje vooruit. Het gaat niet snel, [illegible]

lijk wel!" riepen kabouter Brr en Poetsje, "We vinden het juist zo gezellig om een tuinkabouter in de tuin te hebben". "Maar het is veel te gevaarlijk", zuchtte het stenen kaboutertje. "Stel je voor, dat een mens hier in de buurt komt en me ziet. Dan zou hij gelijk jullie huisje ontdekken".

"JAJA, JE HEBT GELIJK", knikte kabouter Brr verslagen, "Maar we laten je niet terug gaan naar die saaie tuin. We moeten iets anders bedenken". "Ha", riep Poetsje, "Ha, ik weet al wat! Je kunt gaan wonen bij Bella en Anneliesje. Of bij Poefie en Ragebol". "Wie zijn dat?" vroeg het tuinkaboutertje. "Toch geen wilde mensenkinderen, hè? Die zouden me [illegible]". "[illegible]" [illegible] Poetsje [illegible]. "Anneliesje en [illegible] zijn twee poppen, die [illegible] hier vandaan in een [illegible] wonen. En [illegible] Ragebol zijn ook [illegible], die daar vlak [illegible] een ander poppenhuis wonen. Laten we maar eens bij hen op bezoek gaan. Pin-[illegible] vooruit om ze wakker te maken".

EN TOEN DE KABOUTERTJES bij de poppenhuizen aankwamen, zaten Poefie en Ragebol al bij Bella en Anneliesje. Midden in de nacht! "Leuk hè!" riep Anneliesje, "Doen jullie ook mee? We spelen theedrinken". Ze [illegible] kaboutertjes een kopje thee met een theelepeltje neer. [illegible]

[illegible] "Oh, [illegible]" [illegible] [illegible] Anneliesje". En [illegible] [illegible] poppen [illegible] kaboutertje: "Wat is hij [illegible]" Ragebol [illegible]

KABOUTER BRR VERTELDE wat er met hem aan de hand was. "En nu komen we vragen, of hij hier kan blijven wonen", besloot hij zijn verhaal. De poppen wipten opgewonden op en neer. "Oh, wat leuk!" riep Anneliesje. "Kom maar bij ons wonen, hoor. Dan drinken we elke dag thee". "Ai nee, kom bij ons", smeekte Ragebol, "Dat theedrinken is zo saai. Wij spelen elke dag tikkertje en verstoppertje. Dat is veel leuker". Hm, ja, daar voelde de tuinkabouter wel wat voor. Hij had al zo lang stilgestaan. "Laten we gelijk beginnen", lachte hij, "Tikkertje, dat lijkt me het leukst". Maar och arme, Ragebol en Poefie renden om hem heen en tikten hem om de beurt. Maar nooit kreeg hij kans hen terug te tikken, want hij kon alleen maar hoppen en kwam veel te langzaam vooruit. Nog langzamer dan Poefie, die telkens over zijn lange houten benen struikelde en dan languit op de grond viel.

ANNELIESJE EN BELLA deden niet mee. Die waren veel te bang, dat hun mooie jurkjes vuil werden. Vol medelijden keken ze naar het arme tuinkaboutertje, dat stampend en zuchtend rondhopte. "Kom je niet liever bij ons wonen?" vroeg Anneliesje, "[illegible] drinken we elke dag thee. Dat is [illegible]". "Ja je", zei het kaboutertje dankbaar, "Ja, ik geloof wel, dat dat [illegible]" [illegible] zei hij [illegible] "En ik hopte ook niet meer". Hij stond daar alleen maar stok- [illegible]

[illegible] poppen elkaar aan.

MAAR KABOUTER BRR [illegible] [illegible] "We moesten wachten tot [illegible] nacht, twaalf uur. [illegible] hij weer [illegible]

"Oh [illegible]" allemaal. En zo bleef het tuinkaboutertje bij Bella en Anneliesje en dronk elke nacht van twaalf tot twee thee met hen uit een leeg kopje. Heerlijk hoor!

Oska, Vikto i Ruben

NA UN HUNUKU MASHA LEU tabata biba un homber ku tres yu. Nan nòmber tabata Oska, Vikto i Ruben. Nan tabata masha pober i nan mester a traha masha duru pa nan hañia plaka pa nan kumpra kuminda. Ruben tabata un yu masha bon mucha mes pero su dos otro rumannan tabata dos bandido di otro mundu. Nan tabata pleita i bringa sin fin.

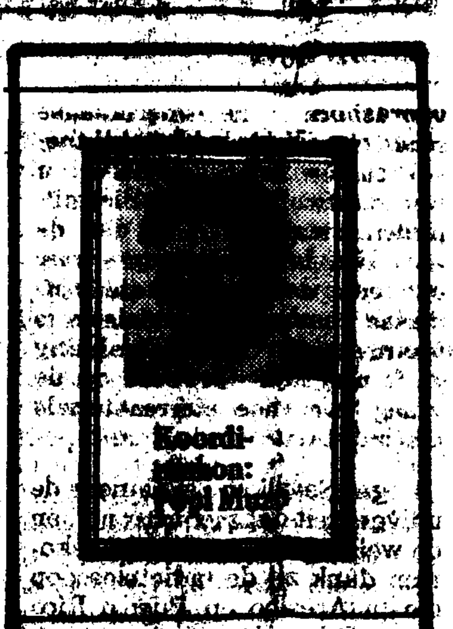
RIBA UN BON DIA a pasa un sòlda ku a bin bisa ku Shon Arei tabata malu i ku no por a hañia ningun dòkter pa kur'é; ta pesei kon ku por yuda tur di bai buska un bòter di e awa ku tabata kore for di e riu den mondi grandi, ku tin forsa spesial pa kura Shon Arei, lo hañia un rekompensa hopi grandi. Pero korda si ku ta un mishon poko peligroso pasobra pa bo yega na e riu bo mester pasa den porta di un wela enkantá i e wela aki ta masha mal hende. E no ta laga ningun hende pasa. Ora Oska a tende e kos aki el a bira loko di su kabes.

PORFIN UN CHENS pa e sali for di su pobresa. E ta bai, e ta bai sigur. El a papia ku su tata i esaki a bai di akuerdo. Oska a lanta masha tempran su manisé i el a kumisa kana. El a kana i kana i kana. Ora e tabata den e mondi grandi hopi serka di e riu el a topa ku un pididó di limosna. Pida pan, shon, pida pan, e homber bieu a aklama, pero Oska a trose su wowo [illegible] i e di: Bai [illegible] ku mi. E homber bieu a wak e [illegible] i a di: Mi ta bieu [illegible], mi no por traha mas. [illegible] Dios lo [illegible] Pero Oska su [illegible] i e di: [illegible] ku bo!

E HOMBER BIEU A wak e dure den su kara i e di: Hopi suerte na e riu, yònkuman! Oska [illegible] i el [illegible] kana. Prònto despues el a tende sonido dje riu i el a kumisa pèrta pia pa e yega mas lihe. Pero di ripiente a sali e wela enkantá su dilanti ku a puntré: Ta kiko bo ta hasi aki? Oska a kontestr: No ta bo asuntu esaki. I el a hisa su moksta pa e dal e wela kita for di su dilanti. E wela sinembargo a hari un hari lafi... ...gruña un palabra straño... ...Oska a troka den un piedra di alabaster. ...A pasa un luna i ningun hende no a tende nada di Oska. Ta pesei Vikto a disidi ku ta su bùrt awor.

PERO MANERA TA di komprondo ku siendo e tabatin e mesun karakter malu ku su ruman a pase meskos tambe i e tambe a troka den un piedra di alabaster. Despues di un luna Ruben a bisa su tata ku awor ta su bùrt. E tata a yora i e di: Nò, mi yu! No bai! Mi no ke pèrde abo tambe! Pero Ruben a sigura su tata ku lo, no bai e meskos ku su rumannan. Ta pesei e tata a disidi di laga'é bai numa [illegible] ta ku duele i pena den su [illegible].

SEGUN RUBEN TABATA kana e tabata kanta pasobra e tabatin fe ku e si lo logra su proposito. [illegible]

Amiguitunan konta

NA PROME LUGA MI kier desea bosonan tur un bon Pasku. Kon a pasa e dianan aki? Hopi bon, mi ta spera. Un fakansi basta largu i onferwagt no? Pasobra ta poko dia el tabata fiesta di pasku di nasementu i tempu a kore pasa masha lihe mes i ya nos a yega na e otro Pasku. Ta meskos dia ta bai kore pasa i prome ku nos kere nos lo ta fakansi grandi.

Mi ta spera ku boso a yuda mai ku pai bon, hunga na smak i sinda sobra tempu pa lesa buki pasobra korda bon no ta pa nada e kantika aya ta bisa: Ku mi buki den un huki pasobra lesamentu ta mi kuki. Awe nos rubrika: Ta nos mes ta traha te poko otro pasobra Tante Mirna ku semper ta traha nos lesnan ta malu. Nos ta spera ku pronto lo e ta bon atrobe di moda ku pronto nos lo por gosa atrobe di su kreatividat.

WINNAAR van de vorige keer is:

Denwich Lobato
Moffieweg 4,
Curacao.

Hij kan zijn prijs ophalen bij de Redaktie van Amigoe, Scherpenheuvel z/n (tijdens kantooruren tot 3 uur 's middags).

Oplossing:

1. raam ui snijdt
2. Ik at
3. honderd-
4. koekjestrommel
5. op aardappels
6. mag Ans
7. visite
8. eendracht
9. die gele
10. wie ze liever

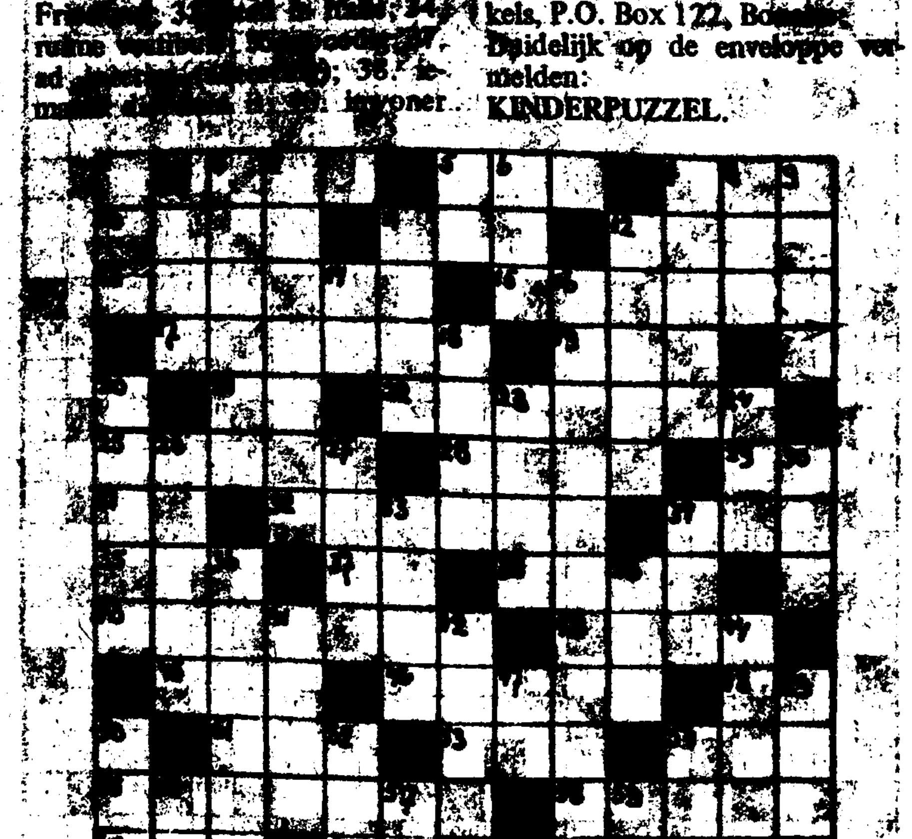
HORIZONTAAL: 1. Mannetjespoes; 5. loflied; 7. afsluiting van een tuin; 10. bloedvat; 11. sneeuwschoen; 12. aanlegplaats voor schepen; 13. tarren; 15. lucht inademen en uitblazen; [illegible] insecten; 19. 100 m2; 21. [illegible] mer (afkorting); 22. [illegible]; 25. hemelwater; 28. [illegible] dig bij het [illegible] van een [illegible] in Friesland; 3[illegible] ruime [illegible] ad [illegible]; 38. [illegible] [illegible] inwoner van Edam; 43. munt; 45. een zekere; 46. niet krom; 48. zie 29 horizontaal; 51. bruid; 53. in tegenstelling tot (afkorting); 54. lidwoord; 55. vind je in de tuin; 58. in elkaar; 60. paling; 61. muzieknoot; 62. aantekenboekje met datums.

VERTICAAL: 1. Vrouwtjespoes; 2. ademhaling; 3. de...naar de nering zetten; 4. aanstoot geven; 5. in orde (afkorting); 6. soort foto; 7. werktuig van een timmerman; 8. plaats in Gelderland; 9. vervoeging van kennen; 11. gauw; 12. vent; 14. voorzetsel; 16. als een dame; 18. ongaarne; 20. deel van een trap; 23. verleden tijd van melken; 24. al gauw; 26. verleden tijd van eren; 27. waarmee men noemt; 30. indien; 33. worm; 34. kip; 36. het aanvallen; 39. vervoeging van letten; 41. vervoeging van menen; 42. kuis; 44. vervoeging van treden; 47. cent (afkorting); 49. meisjesnaam; 50. grootvader; 52. lagere technische school; 54. cijfer; 56. lade; 57. legt een vogel; 59. Nederlands Engels (afkorting).

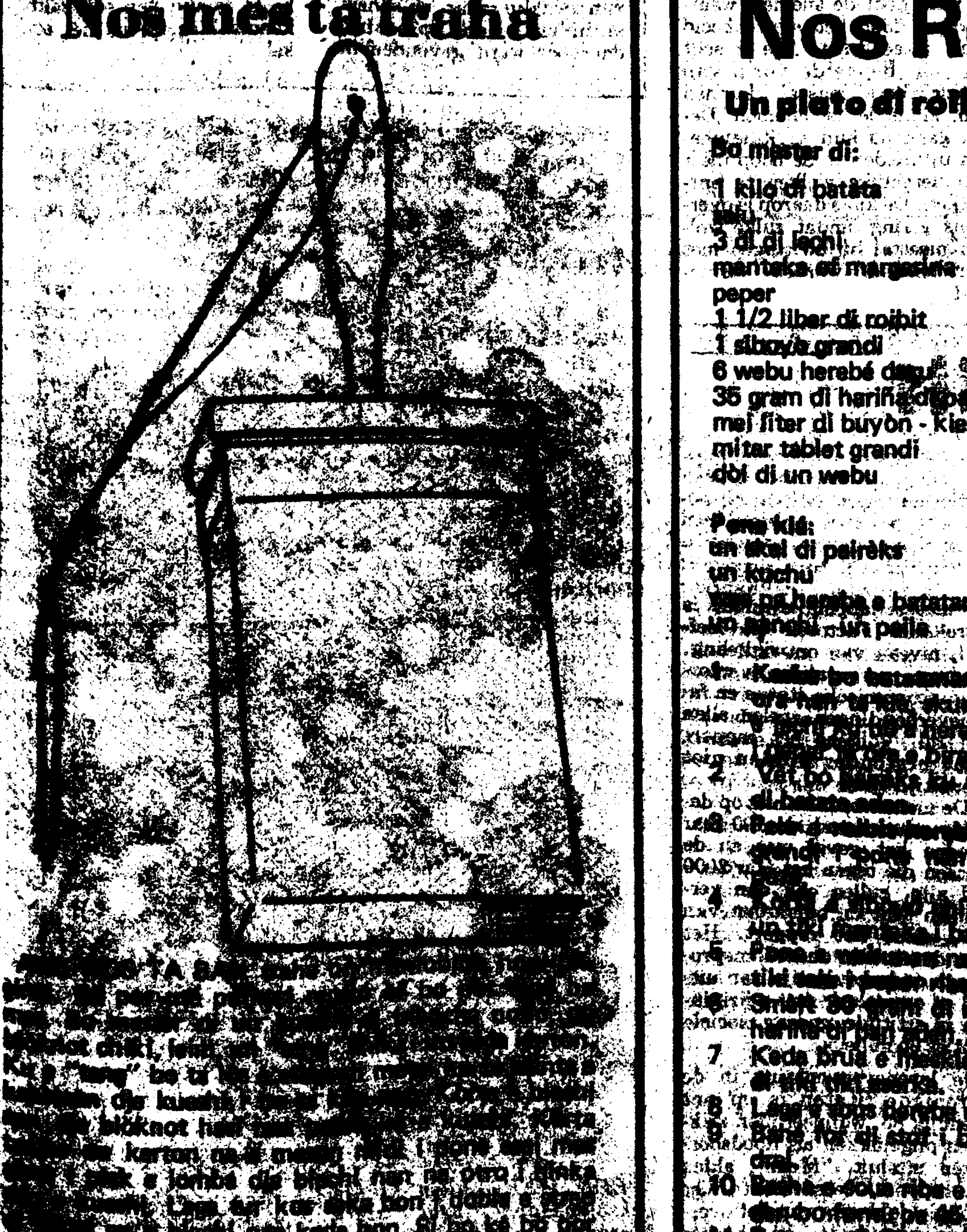
Onder degenen die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NAfl. 15,— van [illegible] Boekhandel. Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(s) zullen op de kinderpagina van [illegible] april 1983 worden bekend gemaakt.

[illegible] die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 21 april 1983 opsturen naar de Amigoe- Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O. Box 122, Bonaire.
Duidelijk op de enveloppe vermelden:
KINDERPUZZEL.

Nos mes ta traha

[illegible]

Nos Reseta

Un plato di roibit na fornu.

Bo mester di:

1 kilo di batata
salu
3 dl di lechi
manteka of margarina
peper
1 1/2 liber di roibit
1 siboyo grandi
6 webu herebé [illegible]
35 gram di hariña di [illegible]
mei liter di buyòn - kier men:
mitar tablet grandi
dòl di un webu

Pa ora kla:
un skal di peirèks
un kuchu
[illegible] e batatanan
[illegible] un paila

[illegible] Kushiña e batatanan 4 [illegible] un tiki salu [illegible]

[illegible]

TNO-conclusie na onderzoek:

Vegetarisch eten niet altijd ook gezonder

ZEIST — Het TNO Onderzoekcentrum voor Voeding en Voedsel in Zeist meent dat vegetarisch eten niet altijd gezonder is dan maaltijden met vlees. Dr R.Hermus van het centrum, tevens hoogleraar aan de universiteit in Maastricht, beklemtoonde dit op een bijeenkomst over de gezondheidsaspecten van vegetarische voeding in Ede.

"Er zijn voordelen aan vegetarisch eten verbonden. Zemelen en andere onverteerbare stoffen die in plantaardig voedsel in overvloed voorkomen, zorgen voor een goede darmwerking en een vlottere doorstroming van de lichamelijke afvalstoffen. Bovendien bevatten planten minder vetten, zodat er een geringere kans bestaat op een ongewenste opeenhoping van vet in het lichaam. Ook zijn het cholesterolgehalte en de bloeddruk bij vegetariers als regel lager. Maar er zijn ook nadelen. Zuiver plantaardige voeding garandeert lang niet altijd dat men alle benodigde voedingsstoffen binnen krijgt. Planten hebben een veel geringere concentratie voedingsstoffen dan vlees, dat ze vrijwel allemaal bevat".

De TNO-er baseert zich op een proef, die TNO drie maanden lang heeft gedaan met enkele mannelijke studenten van de universiteit in Utrecht. Zij moesten zich stipt houden aan verschillende, hun opgegeven menu's en dienden op een speciaal ingericht toilet hun ontlasting achter te laten. Die ontlasting werd meteen tot -15 graden Celcius ingevroren. Om het gebruik van het toilet voor de studenten gerieflijk te houden, werd de wc-bril verwarmd.

SELECTIE

De studenten waren vooraf streng geselecteerd. Ze moesten een puike gezondheid hebben. De studenten hadden een kamer in het instituut. "We moesten er zeker van zijn dat ze alles wat hun werd voorgeschoteld ook opaten en opdronken".

Overigens beseft het TNO dat mensen die vegetarisch eten, dit niet altijd doen in de overtuiging dat zulks gezonder is. Voor velen is het niet eten van vlees een principe. Het onderzoekinstituut wilde echter weten wat de consequenties van die principiele keus kunnen zijn.

BRUINBROOD

In dit verband zei Hermus zich op grond van de proeven zorgen te maken over de geringe hoeveelheden ijzer, die vegetariers binnenkrijgen. De onderzoeken hebben volgens hem aangetoond dat het ijzer in brood na de consumptie ervan veel minder in het lichaam wordt benut dan dat in vlees. "Al het extra ijzer dat in bruinbrood voorkomt, wordt zelfs helemaal niet benut".

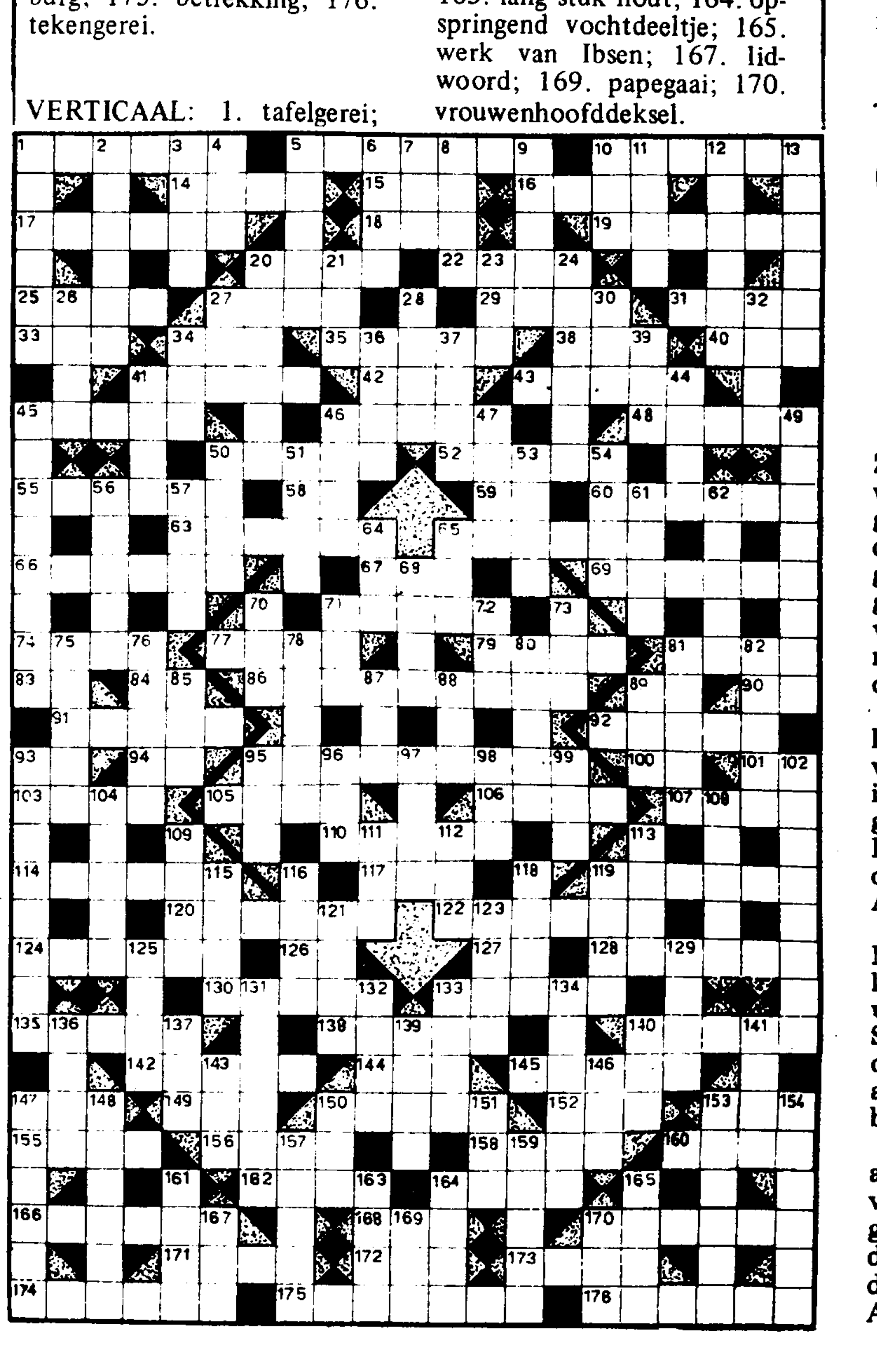
Het is volgens Hermus niet mogelijk dat vegetariërs door alleen maar meer te eten voldoende voedingsstoffen binnenkrijgen. Daarvoor zouden zij te grote hoeveelheden voedsel tot zich moeten nemen. "Een probleem daarbij is dat vegetarisch voedsel over het algemeen moeilijk verteerbaar is".

(Overgenomen uit de Haagsche Courant)

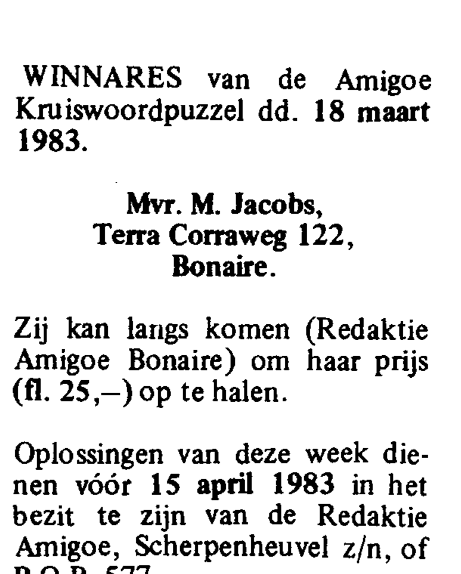
Amigoe Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. overleg; 5. lijdzaam; 10. jaargetijde; 14. schaakstuk; 15. berg op Kreta; 16. zuidvrucht; 17. ingredient bij de rijsttafel; 18. vaartuig; 19. verholen; 20. Europese rivier; 22. spadesteek; 25. lusthof; 27. plaats in Noord-Brabant; 29. koraaleiland; 31. aanlegplaats; 33. waterdiepte; 34. ijzeren mondstuk; 35. hemelgeest; 38. schaakterm; 40. vod; 41. zuivelprodukt; 42. gelofte; 43. vertrek; 45. palingpen; 46. strijdgewoel; 48. richting; 50. wijnmaat; 52. interest; 55. feestartikelen; 58. ten bedrage van; 59. noot; 60. manco; 63. profeet; 65. sinds; 66. plant; 67. boom 69. hetzelfde; 71. wolsajet; 74. hetzelfde; 77. algehele bewustloosheid; 79. rivier in Spanje; 81. spijskaart; 83. voedsel; 84. in persoon; 86. volksvertegenwoordiging; 89. bijvoorbeeld; 90. spil; 91. inhoudsmaat; 92. dier; 93. aard. aanduiding; 94. oude maat; 95. bergplaats voor tekengerei; 100. de onbekende; 101. voormiddag; 103. pluim; 105. omroepvereniging; 106. Germ. godheid; 107. Ind. touw; 110. drijfkracht; 114. paardrijder; 117. voertuig; 119. spijltje; 120. voorste; 122. werk; 124. pl. in Z-Holland; 126. leraar; 127. het Romeinse rijk; 128. Indisch bouwwerk; 130. Europese hoofdstad; 133. toegangsbewijs; 135. langzaam; 138. universiteitsbode; 140. leerling; 142. hoofd v.e. vrouwenklooster; 144. watering; 145. vervoermiddel; 147. beweging v.d. tong; 149. plooisel; 150. man van adel; 152. zwarte steensoort; 153. schutsluis; 155. koraaleiland; 156. tennisterm; 158. kettingraadje; 160. onheil; 162. strijd; 164. hemellichaam; 166. Europees land; 168. vierh. zoogdier; 170. rond lichaampje; 171. toespraak; 172. vlaktemaat; 173. tijdvak; 174. pl. in Limburg; 175. betrekking; 176. tekengerei.

VERTICAAL: 1. tafelgerei; 2. warboel; 3. eerste mens; 4. vallei; 5. plant; 6. brievensnoer; 7. gravin v. Holland; 8. soort hond; 9. nimmer; 10. geleerd; 11. klimop; 12. tref, onvoorzien geval; 13. afscheiding; 20. direct; 21. godin; 23. klamp; 24. vrucht; 26. ver onder de grond; 27. ijzeren mondstuk; 28. insekteneter; 30. jong dier; 32. schilderij; 34. vis; 36. draaikolk; 37. riv. in Duitsland; 39. ogenblik; 41. pl. in N-Brabant; 44. baan voor rolschaatsen; 45. gesteldheid; 46. honingdrank; 47. pl. in Zeeuws-Vlaanderen; 49. grote planeet; 50. zangstuk; 51. mogelijkheid; 53. ongaarne; 54. naarling; 56. verdieping; 57. schildersbenodigdheid; 61. gast; 62. oud persoon; 64. pl. in Spanje; 65. graafwerktuig; 68. meer in Amerika; 70. plant; 71. drankgelegenheid; 72. afslagplaats bij golf; 73. zangstem; 75. plant; 76. lengtemaat; 78. dun; 80. boosaardig; 81. gemeenschappelijke weide; 82. deel v. Afrika; 85. vliesje; 87. watering; 88. inhoudsmaat; 89. schrijfgerei; 93. overzijde; 95. getemd; 96. toiletartikel; 97. rekening; 98. handvat; 99. teleurgesteld; 102. delfstof; 104. uitgelezen gedeelte; 108. laan; 109. smart; 111. in orde; 112. zwaardwalvis; 113. gemalen schelpen; 115. strook; 116. deel v.e. fornuis, 118. zangstuk; 119. proef; 121. schop; 123. Russisch meer; 125. hoofd v.e. moskee; 129. werk v.e. toondichter; 131. herkauwer; 132. betaalmiddel; 133. deel v.d. hals; 134. vogel; 136. meetk. lichaam, 137. bitterheid; 139. kneedbare massa; 140. staatsbedrijf; 141. hoofd v.e. moskee; 143. speelgoed; 146. boom; 147. vracht; 148. kerkgezang; 150. water in Utrecht; 151. Europeaan; 153. ruitersabel; 154. kaarter; 157. familielid; 159. middel om het haar bij elkaar te houden; 161. vorstentitel; 163. lang stuk hout; 164. opspringend vochtdeeltje; 165. werk van Ibsen; 167. lidwoord; 169. papegaai; 170. vrouwenhoofddeksel.

Oplossing Kruiswoordpuzzel

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. **18 maart 1983.**

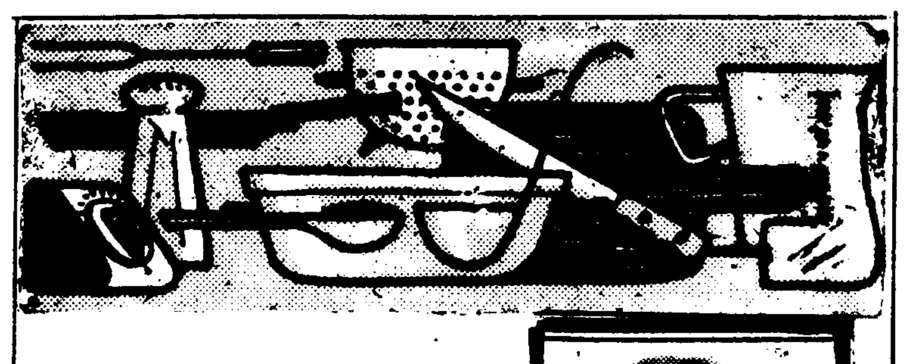
Mvr. M. Jacobs,
Terra Corraweg 122,
Bonaire.

Zij kan langs komen (Redaktie Amigoe Bonaire) om haar prijs **(fl. 25,–)** op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór **15 april 1983** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **14 april 1983** in te dienen. Aruba - Nassaustraat 110, Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL

Kaserol di funchi ku karni mula.

Reseta di Bunchi Römer

Fòrnu: 350
Tempu: 30 min.
Mester di: Pa: ±6 persona

Pa reyeno:
1 liber di karni mulá
1/2 kùp di sèldu merikano, kòrtá chikí
1 siboyo mediano, kòrtá
1 pimenton mediano, kòrtá
1 pida konofló
1 tomati mediano, kaská, kòrtá
salu, komino, netumuskat
1 telep di alkapara
1 telep di pikel
1 kuchara di rasenchi
2 kuchara di hariña di pan
1 kuchara di Heinz sauce

Pa kapa di funchi:
1 kùp di hariña di funchi hel
1/4 kùp di hariña di pan
1 kuchara di suku
2 telep di baking powder
salu
1 telep di anijszaad
1/2 kùp di keshi raspá
1 webu
1/2 kùp di lechi
1/4 kùp di manteka òf margarine dirtí

Moda di prepará:

1. Drecha e karni ku tur kondimento i buté na kandela abou. Drei e te ora e karni kushi bon. Si e ta muchu seku, ta pone un poko manteka òf margarine aden. Ora e ta klá ta bashé den un kaseròl.
2. Kombiná e hariña di funchi, ku e hariña di pan, baking powder, salu, anijszaad i keshi raspá.
3. Bati e webu, bruhé ku e lechi.
4. Drei e meskla di webu den e meskla di hariña di funchi. Drei e bon, saka tur klònchi.
5. Brua e margarine òf manteka dirtí den e meskla di hariña i bashé riba e karni den kaseròl.
6. Hinka e kaseròl na fòrnu durante e tempu indiká. Prek e despues di mei ora, si e funchi ta seku, ta saké lagé "sosegá" mas o menos un kuartu di ora promé ku kòrté.

Gigantische waterstofwolk in heelal ontdekt

WASHINGTON — Astronomen van de Cornell-universiteit van Ithaca in de Amerikaanse staat New York hebben bij toeval tussen sterrenstelsels een waterstofwolk ontdekt die miljarden maal vaster is dan de zon. Het is de allereerste keer dat een dergelijke waterstofmassa tussen sterrenstelsels is waargenomen . De ontdekking geeft mogelijk antwoord op de vraag over hoe sterrenstelsels zijn ontstaan.

Roger Segelken zei namens de universiteit dat vier astronomen de wolk op het spoor zijn gekomen dank zij de radiotelescoop die in Arecibo op Puerto Rico staat. Deze telescoop is met een doorsnee van 308 meter de grootste ter wereld. De wolk ligt 300.000 lichtjaar van de aarde en is enkele malen groter dan de Melkweg, het sterrestelsel waarvan de aarde deel uitmaakt. Een lichtjaar is de afstand die het licht in een jaar aflegt, te weten 9,6 biljoen kilometer.

De „National science foundation" in Washington zei dat de ontdekking mogelijk geleerden op weg zal helpen te achterhalen wat de oorsprong van de „onzichtbare massa" die verschilt van de sterren in waarneembare sterrenstelsels en die volgens velen een onmisbaar onderdeel is van het heelal. Een van de vier astronomen, Yervant Terzian, opperde dat de ontdekte wolk mogelijk een oer-sterrestelsel is dat er tot nog toe niet in is geslaagd sterren ,voort te brengen'.

Hij en zijn collega's, Stephen Schneider, George Helou en Edwin Salpeter, zeiden toevallig de wolk te hebben gezien toen ze hun telescoop richtten op een zogenoemd „zwart gat", een deel in het heelal waar geen sterrenstelsels zichtbaar zijn. Schneider stuitte op een rand van de wolk toen hij onverwacht een radiosignaal doorkreeg in het sterrenbeeld Leeuw dat op ca. dertig miljoen lichtjaar van de aarde ligt.

Volgens de stichting zorgt een onbekende kracht voor de zwaartekracht die voorkomt dat de wolk door de snelheid waarmee ze door het sterrenbeeld snelt uiteendrijft. Die kracht zou een bepaalde vorm van „onzichtbare massa" kunnen zijn, aldus de astronomen. Dezen gaan nu hun werkzaamheden uitbreiden in de hoop meer van dergelijke wolken te ontdekken. De kans daarop is overigens gering omdat zulke wolken meestal bij botsingen met sterrenstelsel worden vernietigd.

Ouderdom verschilt van tijd tot tijd

WASHINGTON (UPI) — Zoals kinderen geen jonge volwassenen zijn, zo zijn bejaarden geen oudere mensen van middelbare leeftijd. Amerikaanse geriatrische deskundigen zeggen dat de medische problemen van ouderen verschillen en dat meer artsen dat zouden kunnen onderkennen.

Ouderdom heeft invloed op alle organen van het lichaam. De veranderingen zijn spectaculair in de kindsheid en de vooruitgang is trager in later jaren. Enkele verschijnselen van het ouder worden zijn duidelijk. Andere subtieler.

De "Association of American Medical Colleges" drong er onlangs bij het wijzen op de snelle vergrijzing van de Verenigde Staten bij medische faculteiten op aan meer aandacht te wijden aan de zorg voor mensen van boven de 65.

In het kader van een reeks aanbevelingen ter verbetering van de opleiding van artsen — gepaard aan de waarschuwing dat er altijd individuele uitzonderingen zijn — publiceerde de Association een rapport waarin veel veranderingen bij het verouderen worden uiteengezet.

—Hartspieren nemen in omvang en dikte toe en hun pompvermogen neemt af. De longen verliezen aan rekbaarheid en het ademvermogen vermindert.

—Lever en alvleesklier worden minder effectief.

—Beendermassa neemt af en er treedt verlies aan spierkracht op. Beschadigd kraakbeen wordt minder gemakkelijk gerepareerd en gewrichtsreumatiek is het gevolg.

—Het gezicht neemt af en de ogen passen zich minder gemakkelijk aan verschillende lichtniveaus aan. Wat de hoge frequenties betreft, vermindert het gehoor, vooral bij mannen.

—Het smaak-, reuk- en tastvermogen vermindert.

—De huid wordt dunner en als bescherming minder doeltreffend.

De Association zegt dat de bewijzen toenemen dat er geen enkelvoudige oorzaak voor ouder worden is en ook dat het verouderen van de mens niet eenvoudig een biologisch proces is, maar een proces waarbij ook het maatschappelijke milieu is betrokken. Factoren als leefstijl, niveau van ontwikkeling, voeding, persoonlijke verzorging, economische status en familieverhoudingen spelen allen hun rol. Volgens het rapport staat het ouder worden niet voor altijd vast.

"De mens wordt nu niet op dezelfde manier oud als 100 jaar geleden het geval was en de mensen die tegen het jaar 2000 oud zijn, zullen ook dan verschillen van de bejaarden van nu", aldus het rapport. Het zegt dat enkele ouderdomsprocessen onderhevig zijn aan uitstel of ommekeer met wijzigingen in attitude, gedrag, sociale relaties en milieus.

De levensverwachting in de Verenigde Staten is op het ogenblik 85, wanneer men ziekte en ongelukken als doodsoorzaken uitsluit. "Maar", aldus het rapport, "een recente niet voorspelde daling van het overlijdensgemiddelde op hogere leeftijd zou kunnen leiden tot een langere levensverwachting".

Postzegels

IN 1952 WERD IN DE Belgische hoofdstad Brussel een congres gehouden van de Wereld Post Unie. Bij die gelegenheid gaf de Regie der Posterijen een serie van 12 postzegels uit, die, op één na, een portrettengalerij vormen van illustere persoonlijkheden uit de familie of uit het geslacht Van Tassis. Vanaf de frankeerwaarde van 80 centimes blikt u een weldoorvoede Franciscus de Tassis tegen. De aan de Italiaanse familie Della Torre verwante Frans van Tassis was als ambtenaar verbonden aan het hof van keizer Maximiliaan I van Oostenrijk te Innsbruck. In 1940 kreeg Frans van Tassis van zijn broodheer opdracht een postdienst te organiseren tussen het hof te Innsbruck en het hof te Mechelen in Belgie, waar Philips I troonde, Koning van Spanje en Heer der Nederlanden. Philips I, bijgenaamd "de Schone", was een zoon van keizer Maximiliaan I. De dwars door Duitsland lopende postdienst werd door Frans van Tassis dermate straf en degelijk opgezet, dat deze lijn tot in de tweede helft van de 19-de eeuw stand hield. Vanaf het begin mochten, naast keizerlijke en koninklijke post, ook particuliere brieven vervoerd worden. Frans van Tassis richtte een aantal vaste pleisterplaatsen in, bemand met enkele ruiters, die allen bij de familie Van Tassis in dienst waren. Dagelijks galoppeerde zo'n ruiter met zijn last naar een volgende halte; gaf daar zijn postzakken over aan een collega en draafde vervolgens met de retoerpost terug naar zijn standplaats. Dank zij een strenge personeelsselektie en een deugdelijke kontrole op het geheven porto won de postdienst in korte tijd het vertrouwen van de plaatselijke bevolking. De hoeveelheid te vervoeren particuliere post nam daardoor gestadig toe, wat er weer

toe leidde, dat de familie Tassis tot grote welst[...] kwam. In 1501 benoemde [...] Maximiliaan I Frans van T[...] tot generaal-postmeester [...] Duitsland. In 1615 werd [...] ambt erfelijk verklaard bi[...] de familie. In 1650 verand[...] men de naam Van Tassis, [...] herinnering aan de Italia[...] Della Torre-afstamming, [...] Thurn und Taxis en in 1695 kreeg men de verheffing to[...] rang van rijksvorst. Niets[...] tuurlijker is er, dan dat de [...] staag toenemende rijkdom [...] de Thurn und Taxis-famili[...] jaloezie of de afgunst wekte [...] de bestuurders van de ta[...] staten en staatjes in het D[...] land van die dagen. Het op[...] ten van eigen postdiensten [...] postdienstjes was dan ook [...] de orde van de dag. Lang[...] maar zeker brokkelde de m[...] polie-positie van de Thurn [...] Taxis-dinastie af. In 1808 k[...] de zwaarste slag, toen het k[...] vorstendom Beieren het p[...] vervoer in eigen handen nam [...] 1851 volgde Wurtenberg [...] voorbeeld en in 1867 k[...] Pruisen de laatste rechten [...] De Thurn und Taxis-familie [...] in het postwezen voortaan [...] leden tijd.

M. AR[...]

Lopen op signalen van rug-spieren

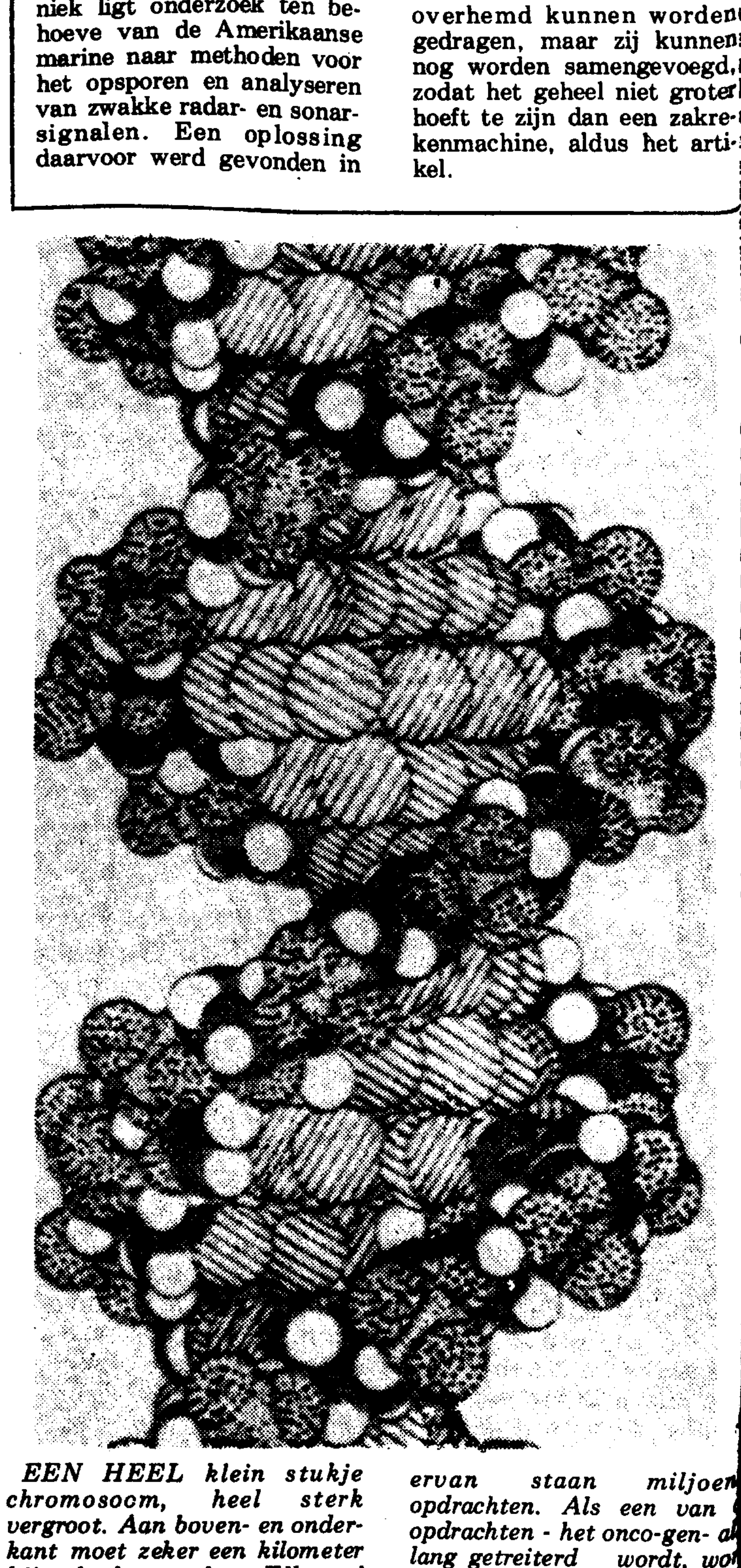
CHICAGO (RTR/ANP) — In de VS zijn artsen er met behulp van methoden ontwikkeld voor de onderzeebootbestrijding in geslaagd aan het onderlichaam verlamde personen weer te laten lopen. Daarvoor worden elektrische signalen gebruikt die de bovenrugspieren afgeven.

Elektroden worden op het lichaam van de patient geplakt evenals een computertje ter grootte van een zakboek dat werkt op batterijen van 1,5 volt. Vijf mensen, twee in de VS en drie in Israel, kunnen met behulp daarvan weer lopen, aldus een artikel in het tijdschrift van de American Medical Association.

Ten grondslag aan de techniek ligt onderzoek ten behoeve van de Amerikaanse marine naar methoden voor het opsporen en analyseren van zwakke radar- en sonarsignalen. Een oplossing daarvoor werd gevonden in de vorm van filteren en versterken van de signalen tot hun oorspronkelijke kracht.

De twee elektroden die bij de patient vlak onder de schouderbladen worden aangebracht, pikken de zwakke signalen op van de bewegingen van de schouderspieren, die worden ontcijferd door de microcomputer. Deze machine voedt op haar beurt een spierstimulator, die is ontwikkeld in samenwerking met een werktuigbouwkundige professor van de universiteit van Ljubljana in Joegoslavie. De stimulator is via draden verbonden met elektroden op de beenspieren.

Stimulator en computer zijn thans al zo klein, dat zij in de borstzakken van een overhemd kunnen worden gedragen, maar zij kunnen nog worden samengevoegd, zodat het geheel niet groter hoeft te zijn dan een zakrekenmachine, aldus het artikel.

EEN HEEL klein stukje chromosoom, heel sterk vergroot. Aan boven- en onderkant moet zeker een kilometer bijgedacht worden. Elke cel bezit 46 chromosomen, op elk ervan staan miljoen[...] opdrachten. Als een van [...] opdrachten - het onco-gen- a[...] lang getreiterd wordt, wo[...] ze boosaardig en veroorza[...] kanker.

ederzettingen schieten als paddestoelen uit grond

...srael voorop in bouw-strijd op Vestelijke Jordaanoever

IEL - Op de heuvels in noorden van de bezette telijke Jordaanoever eten Israelische nederingen als paddestoelen uit grond. Vijfentwintigduizend nisten zullen er deze zomer toe verhuizen, waardoor aantal Israeliers in de in bezette gebieden zal verbelen.

nilie Met grote aantallen bullvelsters levert Israel de strijd om de bouw die beslissend kan zijn an de toekomst van de bezette ster leden, nu het bezig is de demografie in het gebied stap voor stap te veranderen.

De Palestijnen, die zich bewust zijn van dit gevaar en die worden geholpen door lotgenoten die over de Arabische wereld zijn verspreid, bouwen ook uit alle macht maar alleen daar waarvoor ze vergunning krijgen, in speciale gebieden tussen de Israelische nederzettingen. Tijdens een reis langs de joodse nederzettingen blijkt de dynamische uitbreiding ervan, of het nu gaat om de geprefabriceerde kubussen zonder charme van Beit Arye; bewoond door zestig gezinnen, of om de godsdienstige gemeenschap van 83 gezinnen van Neve Tsouf, die werd gesticht door Goush Emounim, het geloofsblok, de religieuze beweging die de bezette gebieden wil annexeren. Een van de stichters van Neve Tsouf, Yehouda Felix, meent dat de joden tweeduizend jaar geleden in het gebied woonden en het recht hebben er terug te keren. "Ik zal er blijven zelfs als deze grond weer onder Jordaans bestuur zou komen".

In Ariel, een stadje dat de voornaamste joodse metropool van "Samaria" moet worden en 50 km noordwestelijk van Jeruzalem ligt, zijn een lid van de nederzettingsraad, Shiffra Blass, en de burgemeester, Yacov Faitelson, van mening dat "Judea en Samaria" door Israel werd veroverd in een defensieve oorlog. Als de joodse staat zich zou terugtrekken wordt hij militair gezien zeer kwetsbaar, menen zij. Ariel telt op het moment maar 1.200 kolonisten, maar uit het ontwikkelingsprogramma - 7.000 inwoners in 1985 en 20.000 in 1988 - blijkt waarom het stadje al twee tandheelkundige klinieken bezit en een aanzet van een universiteit met twintig studenten in de informatica. Burgemeester Faitelson, zelf tien jaar geleden uit de Sovjet-Unie geïmmigreerd, is lid van de regerende Likoudpartij. Hij heeft steeds weer gevraagd om subsidies van de regering en om plannen van projectontwikkelaars. Het resultaat is dat overal bouwplaatsen uit de grond verrijzen. Ariel is geen ideologisch militante gemeenschap als de eerste nederzettingen. Men kan er gemakkelijk de benodigde fondsen verkrijgen om een huis te kopen. De kolonisten hoeven slechts een gedetailleerde vragenlijst in te vullen of een onderhoud te hebben met de autoriteiten om te worden aanvaard.

Maar ook de Palestijnen op de bezette westelijke Jordaanoever willen bouwen. Met de plotselinge stijging van de activiteit in het gebied zijn velen onder hen metselaar geworden of soms aannemer: Ze beschikken over een hand voor gespecialiseerd werk. Bovendien blijft het bouwen van een huis - hoewel bouwvergunningen alleen worden verkregen voor bepaalde gebieden - voor de Palestijnen de enige bereikbare investering en het is de bouw waarop de financiele hulp van de uitgeweken Palestijnen geheel natuurlijk is gericht. Ze helpen daarmee hun lotgenoten de kolonisten te vertragen.

De joodse kolonisten hechten belang aan goede betrekkingen met hun Arabische buren. "Geloof de propaganda niet, wij verstaan ons zeer goed met hen". Maar zij erkennen dat hun projecten momenteel niet voorzien in maatregelen gericht op integratie van de Palestijnse bevolking.

"De Arabieren profiteren van onze ontwikkeling", zegt de burgemeester van Ariel. "Zij vinden gemakkelijker een goedbetaalde baan dichtbij huis en hun auto's rollen over onze nieuwe wegen" zegt hij. Hoe het zij, de toegangen tot de nederzetting worden altijd bewaakt door gewapende mannen en het is moeilijk te geloven dat het prikkeldraad rond de nederzettingen bedoeld is om, zoals een lid van Goush Emounim zei, "te voorkomen dat kinderen van de rotsen vallen".

AI: meer Russen op politieke gronden naar "inrichtingen"

IN DE SOVJET-Unie worden bijna 200 Russen op politieke gronden onvrijwillig in psychiatrische inrichtingen vastgehouden. In een nieuw rapport verklaart de organisatie voor hulp aan gewetensgevangenen Amnesty International (AI) dat het totale aantal van dergelijke gevallen vermoedelijk hoger ligt.

Onder de betrokken personen zijn mensen die nu worden vastgehouden omdat zij hebben geprotesteerd tegen de behandeling van anderen in psychiatrische inrichtingen. ...len worden maanden of jaren ...vangen gehouden en intussen ...or middel van het toedienen ...n medicamenten bestraft, ...lus het rapport van AI. In de ...richtingen worden aan opgenomen gewetensgevangenen als ...af drugs toegediend als Trifin en Sulfazin of insuline-...ocktherapieen toegepast, zo ...verlijkt uit het rapport. Sinds ...1975, toen Amnesty International voor het eerst rapporteerde ...er misbruik van de psychiatrie ...de Russische politieke gevangenen, zijn in Londen meer dan ...83 van dergelijke nieuwe gevallen gemeld. Reeds eerder, tussen 1969 en 1975, kwamen ...dem 120 van dergelijke ...vallen van misbruik van de psychiatrie aan het licht. Ondanks vele oproepen van ...wartsen in de Sovjet-Unie ...het buitenland blijkt uit het ...ngste rapport van Amnesty ...in de Sovjet-Unie opneming ...een psychiatrische inrichting ...steeds wordt misbruikt als ...voor mensen die kritiek en ...otest laten horen. Amnesty ...ternational noemt de gevallen ...zijn Juri Ternopolsky, die in ...81 na een afspraak met ...Zweedse journalisten in een ...zogelijk "ziekenhuis" werd ...genomen van een Litouwse ...Algirdas Statkevicius, die toe...ad tot een groep die schen...gen van de mensenrechten in ...Sovjet-Unie onderzocht en in ...80 werd aangehouden en ...esloten, en van de in 1981 ...genomen pater Vello Salum, ...e een preek had gehouden over ...nationale tradities van de Estlandse kerk. Een ander voorbeeld van het opnemen in een psychiatrische inrichting van een binnenlandse opponent is het geval van de generaal-majoor Pjotr Grigorenko.

Deze voormalige officier in het Russische leger werd in 1969 aangehouden nadat hij in het openbaar steun had uitgesproken aan de beweging van Krim-Tataren, die in de tweede Wereldoorlog werden gedeporteerd en later wilden terugkeren naar de Krim. Een rechtbank vonniste Grigorenko als niet toerekeningsvatbaar en hij bracht vijf jaar door in een psychiatrische inrichting. Een Russische psychiater, dr. Semyon Gluzman, waagde het de officiele diagnose in twijfel te trekken en werd zelf in 1972 gearresteerd en tot tien jaar gevangenisstraf en binnenlandse verbanning veroordeeld wegens "anti-Russische agitatie en propaganda". In 1979 ondergingen Grigorenko, hij had inmiddels toestemming gekregen naar de Verenigde Staten te emigreren, in New York een psychiatrisch onderzoek. Een ploeg psychiaters en psychologen onder leiding van professor Alan Stone, voorzitter van de Amerikaanse psychiatrische vereniging, kwam tot de conclusie dat "na overzien van proeven, gesprekken en onderzoeken, er geen bewijs kon worden gevonden voor geestesziekte(n) bij Grigorenko".

Russische burgers en psychiaters die protesteren tegen deze praktijken zijn in de gevangenis geworpen, met geweld in psychiatrische inrichtingen opgenomen en werden voor een deel gedwongen het land te verlaten, aldus het rapport van Amnesty International. Krachtens de Russische wet kan een patient slechts worden opgenomen als hij/zij een gevaar vormt voor zichzelf of anderen. In de vele gevallen waar het volgens Amnesty om gewetensgevangenen gaat, bestond er geen dergelijk gevaar. Volgens AI hebben de Russische staatspsychiaters ook geen poging ondernomen te bewijzen dat dit gevaar aanwezig was.

Misdaad en drugs

..... één op de vijf veroordeelden: geen druggebruiker......

Cijfers VS-onderzoek wijzen op een relatie

WASHINGTON — Een onderzoek dat is uitgevoerd onder 12.000 inwoners van Amerikaanse gevangenissen heeft aangetoond dat ongeveer eenderde onder de invloed van een verboden hallucinerend middel was toen zij de misdaad begingen waarvoor zij werden veroordeeld.

Uit de gegevens die in 1979 zijn vergaard door het Amerikaanse bureau voor de statistiek blijkt dat meer dan de helft der ondervraagde gevangenen verklaarde illegale drugs te hebben gebruikt in de maand voorafgaande aan hun misdaad. Achtenzeventig procent zei op een bepaald tijdstip in zijn leven drugs te hebben gebruikt. Dit percentage is 40 onder de Amerikanen buiten de gevangenissen. Dertig procent van de gedetineerden had heroine gebruikt, in vergelijking met 2 procent der andere Amerikanen.

Maar één op de vijf gevangenen ontkende ooit drugs te hebben gebruikt en één op vijf had het gelaten bij marihuana. Het andere uiterste vormde het eenvijfde dat zes of meer verschillende illegale drugs had gebruikt. Mannelijke gedetineerden bleken meer dan vrouwelijke gevangenen drugs te hebben gebruikt en meer recent te hebben gebruikt. De verschillen waren echter niet groot en waren er helemaal niet waar het om cocaine ging. Heroinegebruik bleek enigszins meer voor te komen onder vrouwen dan onder mannen. Uit het onderzoek is gebleken dat onder moordenaars en verkrachters weinig drugsgebruikers waren en onder inbrekers en overvallers des te meer.

President Reagan heeft een grote campagne tegen drugs en de georganiseerde misdaad ontvouwd en gezegd dat verdovende middelen verantwoordelijk zijn voor veel geweldsmisdrijven. Het ministerie van Justitie heeft met steeds groter toewijzingen van het Congres in een twaalftal grote steden in Amerika opsporings-en vervolgingsbrigades opgericht.

Onderlinge twisten ondermijnen regiem

Guatemala: militairen jaar in naam van God aan macht

GUATEMALASTAD — Een jaar na haar greep naar de macht mag het militaire regime van Guatemala zich misschien verheugen in aanzienlijke successen tegen het gewapende verzet en in haar contacten met de bevolking. Niettemin zijn niet veel regeringen er in geslaagd in een jaar ook zo'n slechte reputatie op het gebied van de mensenrechten op te bouwen als junta van president Efrain Rios Montt.

Op 23 maart 1982 zette een groep jonge officieren onder leiding van Rios Montt de vorige militaire junta af, vastbesloten "aan de hand van God te gaan regeren. Generaal Rios Montt leidde de campagne voor de morele zuiverheid van de overheid met de leus "geen diefstal, leugens of misbruik". Zelf is hij lid van een protestantse sekte, de Evangelische kerk van het Woord die zetelt in California, en iedere zondag richt hij zich via radio en televisie tot het volk met de oproep "overeenkomstig Christus te leven".

Ondanks de christelijke inslag van het regime en de recente aankondiging van een nieuwe fase in het proces van politieke opening, wordt Guatemala nog steeds met ijzeren hand geregeerd. Alle vooraanstaande organisaties voor de mensenrechten beschuldigen de militaire leiders van talloze schendingen en met name van een meedogenloos optreden tegen de Indianen. Volgens hun gegevens zijn honderden mensen bij acties van de militairen tegen de guerrillastrijders omgekomen en zijn ongeveer 30.000 mensen naar Mexico gevlucht.

De regering heeft de verantwoordelijkheid voor de moordpartijen steeds van de hand gewezen en het gewapende verzet ervan de schuld gegeven. "De regering weet dat de meerderheid van de boeren die de terroristen helpen, dit meer uit zeer gegronde angst doen dan uit sympathie" zo verklaarde Rios Montt. De nieuwe regeren kondigde een jaar geleden een "hard optreden tegen alle vijanden van de staat" aan. Fel bekritiseerde militaire tribunalen wier samenstelling niemand kent, veroordelen in volgens advocaten onwettige processen zware criminelen en "subversieven". Toto nog toe zijn 15 mensen er ter dood veroordeeld en vervolgens terechtgesteld, van wie enkelen een paar dagen voor de komst van paus Johannes Paulus II, die zich nog voor hen had ingezet, naar Guatemala. Op militair gebied heeft de regering zware klappen toegebracht aan het verzet, wiens activiteit zowel in de steden als op het platteland aanzienlijk is verminderd. De regeringstaktiek van "geweren en bonen" heeft wel enige steun opgeleverd onder de plattelandsbevolking die het leger tracht te isoleren van de guerrillastrijders door het verstrekken van voedselhulp. Volgens Westerse diplomaten in Guatemala wordt het regime ondermijnd door interne twisten, zowel binnen de regering als binnen het leger. Het heeft zich ook niet kunnen verzekeren van de steun van de kerk en de zakenwereld die zich afkeer van het economische beleid dat wordt gevoerd. Al twee maal is een poging tot een staatsgreep van rechts verijdeld en ook in deze tijd zijn de geruchten niet van de lucht. Volgens Rios Montt "gaat er na de eerste verjaardag van de staatsgreep veel veranderen omdat er dan noch een staat van beleg noch een staat van paraatheid noch enig andere staat zal bestaan". Op de eerste verjaardag is een nieuwe fase van de "politieke opening" ingegaan met de aankondiging van verkiezingen. Wat er echter in de praktijk zal gaan gebeuren is voor velen een vraag. De antwoorden worden met veel skepsis afgewacht.

Protectionisme groot gevaar

Schulden en wereldhandel zijn een mondiaal probleem

WASHINGTON — De problemen van de landen die zwaar in de schulden zitten, en de problemen die de achteruitgang in de wereldhandel veroorzaken, worden vaak als twee verschillende zaken gezien. Veel economische deskundigen zijn echter de mening toegedaan dat de twee problemen zo nauw met elkaar verbonden zijn dat het in feite gaat om een wereldomvattend probleem.

Aan de ene kant dient er een einde te worden gemaakt aan de schulden van de ontwikkelingslanden zonder dat de wereldhandel daarvan schade ondervindt. Maar aan de andere kant dient de wereldhandel te worden vergroot opdat de ontwikkelingslanden geld kunnen verdienen om aan hun verplichtingen te voldoen. Beide aspecten zullen aan de orde komen op de bijeenkomst van de ministers van Financien en Economische zaken van de OESO (Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling) op 9 en 10 mei in Parijs. Ook de economische topconferentie van zeven grote industrielanden van 28 tot en met 30 juni in Williamsburg (Virginia) zal er aandacht aan besteden. Naar het oordeel van de Amerikaanse onderminister van Financien, R.J. Macnamar, heeft het niet onderkennen van de banden die de handel en de financien in de wereld hebben ertoe geleid dat het Internationale Monetaire Fonds (IMF) steeds vaker in de beurs heeft moeten tasten om landen bij te staan die in de problemen zijn gekomen door de grote schulden aan het buitenland. In de jaren zeventig vormde de lage rente geen bezwaar om in het buitenland financiele verplichtingen aan te gaan teneinde de ontwikkeling te financieren en de stijgende uitgaven voor de olie-invoer te bekostigen.

Tijdens de economische malaise van de laatste tijd hebben de ontwikkelingslanden door de stijging van de rente steeds meer moeten betalen om hun leningen af te lossen en de rente ervan te voldoen. Tegelijkertijd slonk de wereldhandel en zagen de ontwikkelingslanden hun export verminderen. Bovendien daalden de grondstoffenprijzen op de wereldmarkt, waardoor de export nog minder opdracht.

Dat had tot gevolg dat de kosten voor rente en aflossing voor ontwikkelingslanden die zelf geen olie produceren toenamen van vijftien procent van de exportinkomsten in 1974 tot 24 procent in 1982. Voor Brazilie was dat vorig jaar zelfs tachtig procent en voor Argentinie negentig procent. Macnamar gaat ervan uit dat de mate waarin de industrielanden hun markt openhouden vrijwel bepalend is voor de mate waarin de ontwikkelingslanden hun schulden kunnen terugbetalen. Protectionisme zal de wereldhandel verder verkleinen, waardoor de schuldproblemen alleen maar groter worden. Daardoor ontstaat er financiele onzekerheid, die het risico in zich bergt dat er opnieuw een recessie ontstaat, aldus de Amerikaanse onderminister.

Zijn mening wordt in grote lijnen gedeeld door de directeur van het IMF, Jacques de Laroserie, en de president van de Wereldbank, A.W. Clausen. Deskundigen van de OESO hebben verklaard dat het IMF en de diverse regeringen niet zoveel financiele hulp moeten geven dat de ontwikkelingslanden en ook de particuliere banken het idee krijgen dat schulden altijd wel kunnen worden terugbetaald.

Aan de andere kant moet er ook weer niet zo weinig hulp worden gegeven dat de enige manier om uit de schulden te komen een vermindering van de import is. Als de invoer wordt verkleind leidt dat weer tot vermindering van de wereldhandel, zo menen de OESO-deskundigen.

Shell-topman: kosten olieproductie niet te dicht bij marktwaarde

DEN HAAG — Het ontwikkelen van toekomstige olie- en gasvelden onder water is alleen mogelijk als de technische kosten onder de marktwaarde van die kunnen blijven. Lage olieprijzen zorgen voor een zeer lage brugverdienste, zelfs voordat belasting is ingehouden. Het belastingregime zelf speelt ook een rol. Het exploiteren van kleinere olie- of gasvelden in zeer afgelegen gebieden kan, bij een gelijk prijsniveau, alleen maar als de technische kosten of de belastingen omlaag gaan.

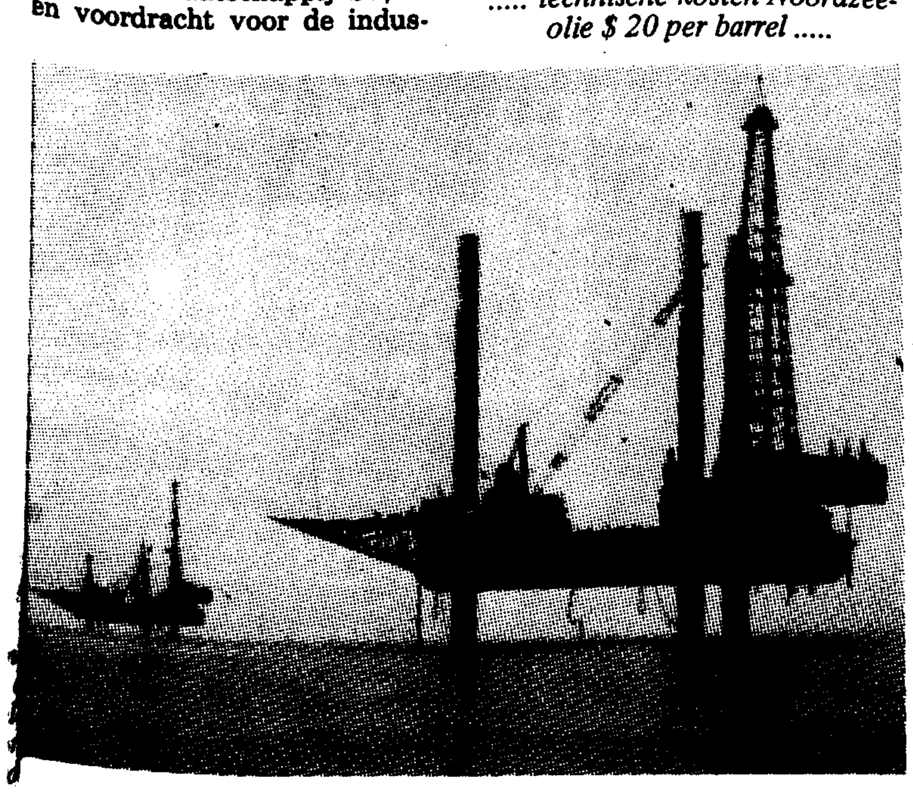
Aldus ir J.N.Ringers, divisiehoofd van Shell Internationale Petroleum maatschappij bv, in een voordracht voor de industriele raad voor de Oceanologie in Den Haag. Als voorbeeld haalde hij de technische kosten van Noordzee-olie aan, die thans op twintig dollar per vat liggen. Nu de olieprijzen door het OPEC-akkoord over de hele linie zo'n vijf dollar per vat lager zijn geworden, zouden de regeringen hun teruglopende belastingopbrengsten kunnen terughalen door deze te verhogen. Maar met de reeds hoge technische kosten mag het volgens ir Ringers duidelijk zijn dat de huidige belastingsystemen weinig ruimte overlaten om de enorme toekomstige investeringen door het particuliere bedrijfsleven binnen een aanvaardbare termijn terug te verdienen.

Ir. Ringers verwacht dat de investeringen door de olie-industrie ongeveer op het bestaande niveau zullen voortgaan om de afneming van de reserves te dekken en om daarmee te voldoen aan de marktbehoefte.

Ir Ringers zei dat het duidelijk moet zijn dat in een wereld waarin regeringen aan kartelvorming doen en zich met prijsspeculaties bezighouden elke industrie de gevolgen daarvan meteen ondervindt. De olie-industrie is derhalve niet synoniem met geld verdienen en oneindige project-mogelijkheden. Juist in de risico-dragende olieindustrie geldt dat men alleen datgene onderneemt wat redelijkerwijs een kans heeft winstgevend te zijn, aldus Ringers.

Voor de toeleveringsbedrijven in de off-shore liggen er volgens de Shell-topman kansen voor sterk gespecialiseerde contractors, teneinde de technische kosten van de steeds meer afgelegen en gecompliceerde installaties te kunnen verlagen. Het gaat om verbetering, vernieuwing, onderhoud of afbreken van bestaande olievelden. Afgelegen nieuwe gebieden vragen om nieuwere en betere methoden. Het werken met containers om de aanvoer efficienter te maken en vervoer door de lucht of over zee te versnellen, is in opkomst. Kortom, het streven moet gericht zijn op lager gewicht, lagere technische kosten, lagere onderhouds- en exploitatiekosten, aldus ir Ringers, die sprak van minder energieverbruik om energie te winnen.

..... technische kosten Noordzee-olie $ 20 per barrel.....

Unctad: hulp schiet te kort aan armste landen

GENEVE — De UNCTAD (VN-conferentie voor handel en ontwikkeling) heeft kritiek op de Verenigde Staten en sommige landen in de Communistische wereld omdat zij zich niet wensen neer te leggen bij de VN-richtlijn dat tenminste 0,15 procent van het Bruto nationaal produkt (BNP) moet worden uitgegeven voor hulp aan de 35 armste landen in de wereld. Dit staat in een rapport dat in juni wordt besproken in de zesde Unctad-conferentie in Belgrado.

Sommige industrielanden in het Westen en sommige leden van de OPEC, de organisatie van olie exporterende landen, geven meer dan 0,15 procent van hun BNP aan ontwikkelingshulp uit. Andere Westerse industrielanden streven ernaar. De Verenigde Staten en verscheidene socialistische landen in Oost-Europa en ook Nieuw-Zeeland hebben echter laten weten dat zij de doelstelling niet onderschrijven en ook niet proberen eraan te voldoen. Uit de grootte van de bedragen die tot dusver zijn toegezegd kan volgens de Unctad worden afgeleid dat er in 1985 een tekort van zes miljard dollar zal ontstaan. Er is voor dat jaar nog maar 8,1 miljard dollar beschikbaar op een bedrag van zeker 14,1 miljard dat de Unctad nodig acht om de armste landen in staat te stellen hun nationale inkomen in de jaren tachtig te verdubbelen.

Zoals de zaken nu liggen, aldus het Unctad-rapport, zullen de landen in de Derde wereld die met hun economische ontwikkeling het verst achterop lopen al spoedig niet meer in staat zijn om zelfs maar in de meest elementaire behoeften op het gebied van gezondheidszorg, huisvesting en voeding te voorzien. Vanaf 1985 moet er voor de hulpverlening aan de 36 armste landen jaarlijks tenminste 11,5 miljard dollar beschikbaar komen alleen om de huidige, zeer geringe, economische groei in stand te houden, zegt de Unctad. Van de 36 landen liggen er 26 in Afrika en acht in Azie. De andere twee zijn Samoa en Haiti. De Unctad prijst in haar rapport Denemarken, Nederland, Noorwegen, Zweden, Qatar, Koeweit, Saoedi-Arabie en de Verenigde Arabische Emiraten omdat zij meer dan 0,15 procent van hun Bruto nationaal produkt, de waarde van alle geproduceerde goederen en diensten, aan ontwikkelingshulp uitgeven.

Acties Amnesty International tegen "acceptabele executi

IN TEXAS IS een terdoodveroordeelde geëxecuteerd via inspuiting met gif. Tot verbijstering van tegenstanders van de doodstraf, tot voldoening van het groeiende aantal Amerikanen dat daar vóór is. Gevreesd wordt dat de nieuwe methode een snellere 'afhandeling' in de hand zal werken van de meer dan duizend doodvonnissen die zich de afgelopen jaren hebben opgehoopt. De vermeende humanisering van de uiterste straf, aldus Svtze van der Zee in het NRC Handelsblad.

Amerikaanse pogingen tot humanisering van doodstraf

Voor de studenten van de Sam Houston State University was het een vrolijk volksfeest, de eerste executie in de Verenigde Staten via een dodelijke injectie. In een grote groep waren zij die maandagavond naar de gevangenis van de Texaanse stad Huntsville getrokken om aan hun voldoening uiting te geven. Terwijl de beide kinderen van de terdoodveroordeelde Charlie Brooks (40) bij de gevangenispoort stil voor zich uit stonden te huilen, vierden de studenten luidruchtig feest. 'Het recht heeft eindelijk gezegevierd. Hi Mom!' luidde de meest onschuldige leus op de borden die zij met zich meedroegen. Twee andere studenten vonden dat het bij deze executie eigenlijk nog veel te menselijk toeging. 'Dodelijke injecties zijn te gemakkelijk. Voor de strop weer in', aldus hun in een leus vervatte advies. En de andere slogan: 'Maak hem in het openbaar dood!'

Ofschoon er zich onder de wachtenden bij de gevangenis ook mensen bevonden die tegen de executie kwamen protesteren, moet de bijval van de studenten veel Amerikanen uit het hart zijn gegrepen. Steeds meer mensen geloven dat alleen de doodstraf een afschrikwekkende uitwerking heeft. Volgens een opiniepeiling van het Gallup-instituut bedroeg vorig jaar het aantal voorstanders 66 procent. Een ander instituut kwam zelfs op 73 procent. Vijftien jaar geleden sprak nog slechts 42 procent zich voor de doodstraf uit.

Toen waren de tegenstanders met 47 procent nog in de meerderheid. Hun aandeel is intussen op een schamele 25 procent teruggevallen. Vooral de laatste jaren heeft een vloedgolf van neo-conservatisme en "law and order" de bedenkingen weggevaagd die in de jaren '60 en '70 tegen de doodstraf waren gerezen. In 1972 had dit praktisch tot een verbod door het Hooggerechtshof in Washington geleid, nadat er sinds 1967 geen doodvonnissen meer waren voltrokken.

De laatste die werd geëxecuteerd, was op 12 april 1967 Aaron Mitchell. Hij stierf in de gaskamer van de San Quentin-gevangenis in Californië, waarvan in dat jaar nog Ronald Reagan gouverneur was. Vijf jaar later besliste het Hooggerechtshof met vijf tegen vier stemmen dat de doodstraf, zoals die in de VS werd toegepast, in strijd is met artikel 8 van de grondwet. Hierin worden 'wrede en ongebruikelijke straffen' verboden.

Bovendien had het Hof bezwaar tegen de willekeurige toepassing van de doodstraf. Even zag het er inderdaad naar uit dat hiermee ook in de VS de doodstraf was afgeschaft, totdat het Hof vier jaar later en herschreven wet van de staat Georgia kreeg te behandelen en opeens geen bezwaar meer maakte. Tot nu toe hebben 37 andere staten het voorbeeld van Georgia gevolgd en aangenomen wordt dat ook wat tolerantere staten als Massachusetts, Michigan en Oregon weer de doodstraf zullen invoeren.

Kennelijk zijn deze 38 staten erin geslaagd de doodstraf te 'humaniseren' en het element van de willekeur terug te dringen. Desondanks zijn executies op grote schaal uitgebleven, ofschoon op het tijdstip waarop het Hof de wet van Georgia in overeenstemming met de grondwet verklaarde, enkele honderden terdoodveroordeelden verspreid over de VS op de voltrekking zaten te wachten.

Want ook in de periode zonder doodstraf, waren nog steeds mensen ter dood veroordeeld. De eerste die weer werd geëxecuteerd, was Garry Gilmore. Hij besloot van beroep af te zien en werd op 17 januari 1977 door een vuurpeloton doodgeschoten. Twee jaar later volgde de Nederlandse Amerikaan John Spenkelink die op de elektrische stoel kwam. In totaal zijn sinds 1976 zes mannen terechtgesteld, vijf blanken en één zwarte, van wie vier hadden laten weten dat zij wilden worden terechtgesteld.

De laatste was Brooks, die de zogenaamde 'humane dood' stierf door een dodelijke injectie. Hij was de eerste die op deze manier is terechtgesteld. Op de nominatie stond vorig jaar oorspronkelijk een moordenaar uit Oklahoma, Thomas Lee Hays, maar zijn executie werd op het allerlaatste moment uitgesteld. De belangstelling richtte zich dan ook niet zozeer op de vraag waarom Brooks moest sterven, als wel hóe hij stierf.

Volgens de meeste waarnemers was het net alsof Brooks, die op een soort brancard was vastgebonden, insliep, nadat hem via een katheter in de arm drie soorten gif waren toegediend. Een mohammedaanse geestelijke die hem tot het laatst toe had bijgestaan, verzuchtte na afloop: „Ik heb nog nooit iemand zo vreedzaam zien sterven." Wat minder positief waren twee journalisten die ook getuigen van de executie waren geweest. Zij hadden de indruk dat Brooks toch nog even pijn had geleden.

Maar de voorstanders van de dodelijke injectie geloven dat deze waarneming niet correct is. Zij beschouwen de executie als een succes, te meer daar de hele procedure vlekkeloos is verlopen. Geen schreeuwende, tegenstribbelende gevangene, maar een beheerste, hoogstuit angstige terdoodveroordeelde die zelf op het bed plaatsnam en biddend – Brooks was mohammedaan geworden - de voltrekking afwachtte.

Voor de voorstanders is deze gang van zaken in feite koren op hun molen, omdat zij zich op het standpunt stellen dat wanneer de doodstraf wordt 'gehumaniseerd', zij ook frequenter zal worden toegepast. Het was niet in de laatste plaats onder druk van rechters en gevangenisdirecteuren dat de galg en het vuurpeloton door de elektrische stoel en de gaskamer werden vervangen. Maar ook aan de beide laatste straffen bleven toch nog te veel bezwaren kleven.

Vooral de executies met de elektrische stoel – old Sparky bijgenaamd – verliepen niet altijd even vlekkeloos. Het is voorgekomen dat het meer dan twintig minuten duurde, voordat het laatste restje leven uit een terdoodveroordeelde was geperst. In één geval sleepte de executie bijna een half uur lang voort, aangezien de beul een bevriende bewaker wilde wreken die door de terdoodveroordeelde was vermoord.

Met de dodelijke injectie zijn dit soort problemen eveneens achterhaald, wat oorspronkelijk helemaal nog niet zo'n uitgemaakte zaak was, want niemand wist van tevoren precies, hoe het slachtoffer zou reageren. In de VS is immers nooit een onderzoek naar de mogelijkheden van deze manier van executeren ingesteld, wel dertig jaar geleden in Groot-Brittannië, waar de dodelijke injectie uiteindelijk werd verworpen. „Onuitvoerbaar", luidde toentertijd het oordeel.

De verwachting is nu dat andere staten het voorbeeld van Texas zullen volgen. De dodelijke injectie bestaat al in Oklahoma, Idaho, Nieuw-Mexico en Washington. In de laatste staat mag de terdoodveroordeelde nog wel à la carte tussen ophangen en geïnjecteerd vergif kiezen. Wat de overige staten betreft: in achttien heeft men nog altijd uitsluitend de beschikking over de elektrische stoel, in negen de gaskamer, in vier de galg en in één het vuurpeloton. De 38e staat is New Jersey, maar daar is nog geen beslissing over de vorm van executie gevallen.

Het enige probleem met de dodelijke injectie is wie haar moet toedienen. De American Medical Association heeft in 1980 beslist dat een arts niet aan executie mag deelnemen. De grote vraag is nu in hoeverre de medisch directeur van het Texaanse gevangeniswezen, dr Ralph Gray, bij de terechtstelling van Brooks betrokken is geweest nadat hij bij de voorbereidingen had geholpen.

Zelf heeft hij toegegeven dat hij de aderen in de arm van Brooks heeft onderzocht of die wel groot genoeg voor een katheternaald waren. Ook was onder zijn toezicht het gif voor de terechtstelling klaargemaakt. Volgens sommige deskundigen op het punt van de medische ethiek is dr Gray hiermee duidelijk buiten zijn boekje gegaan. Daarentegen heeft een woordvoerder van de Association verklaard dat de gevangenisarts niet als medeplichtige kan worden beschouwd. Daarvoor had hij bijvoorbeeld opdracht tot de voltrekking moeten geven of de beul moeten adviseren. Aangenomen kan worden dat ook deze discussie over medische ethiek spoedig tot het verleden zal behoren wanneer de mensen die de dodelijke injectie toedienen voldoende ervaring hebben opgedaan. Wie de beul is geweest, is nog altijd niet duidelijk. Er is geschreven dat het verplegers waren. Een andere theorie is dat het de directeur van het Texaanse gevangeniswezen, W. J. Estelle, persoonlijk is geweest die de ampullen met vergif aan de katheter heeft bevestigd.

Niet geheel ten onrechte zien de tegenstanders van de doodstraf de kwestie van de medische ethiek als een schoonheidsfoutje dat zonder veel moeite uit de wereld kan worden geholpen. Zij maken zich over andere zaken aanzienlijk meer zorgen, bijvoorbeeld de mogelijkheid dat de executie van Brooks een sneeuwbaleffect teweeg kan brengen en dat op korte termijn meer terechtstellingen zullen volgen.

Volgens gegevens van de burgerrechtsorganisatie NAACP waren er half oktober 1.102 terdoodveroordeelden, van wie alleen al rond 65 procent in het zuiden van de VS. Koploper is de staat Florida met 188 mensen op death row. Texas volgt met 171 en Georgia met 120. Van de groep is 52,5 procent blank, 41,6 procent zwart, 4,9 procent Hispano, 0,2 procent van Aziatische afkomst en de rest Indiaans. Onder hen bevinden zich dertien vrouwen.

De jongste van de groep is de zestienjarige zoon van een biologieleraar, Joseph Aulislio, die als vijftienjarige een meisje van acht en het broertje van vier jaar zou hebben vermoord. Hij zou in zijn woonplaats Old Forge (Pennsylvania) de kinderen naar een verlaten huis hebben meegelokt en daar hebben doodgeschoten. Eén van de juryleden, onlangs nakaartend over de beslissing om de jongen ter dood te veroordelen: „Het mag wreed en gevoelloos klinken, maar toen hij het leven van die kinderen nam verspeelde hij het recht om verder te leven."

De verwachting is dat wanneer inderdaad het aantal executies zal worden opgevoerd, dit aan een combinatie van factoren zal zijn toe te schrijven. In de eerste plaats heeft dat te maken met het streven naar 'humanisering' van de doodstraf, in welk kader de dodelijke injectie past. In de tweede plaats begint het er naar uit te zien dat de juridische appèlmogelijkheden voor de grote groep van terdoodveroordeelden uitgeput dreigen te raken.

In de derde plaats lijken de Amerikaanse regering en justitie steeds meer geneigd om aan het gesunde Volksempfinden toe te geven en de beroepsmogelijkheden te beperken. Tegen deze achtergrond heeft eerder dit jaar de directeur van het statistisch bureau van het ministerie van justitie, Benjamin Rennshaw, vanaf 1983–'84 een vloedgolf van executies voorspeld. De situatie zal volgens hem nog erger worden dan in de crisis van de jaren '30, toen in de VS gemiddeld drie mensen per week werden terechtgesteld. In 1935 werden zelfs 199 executies voltrokken.

Rennshaw heeft dit in een jaarlijks rapport over de situatie van de terdoodveroordeelden in de VS geschreven. In dezelfde zin heeft zich na de executie van Brooks Henry Schwarzschild uitgelaten die voor de American Civil Liberties Union de leiding heeft van de anti-doodstrafcommissie. Ook hij verwacht dat over anderhalf jaar de VS door een golf van terechtstellingen zullen worden overspoeld, omdat dan de juridische verweermiddelen zullen zijn uitgeput.

Alles wijst erop dat de regering en het Hooggerechtshof bij deze ontwikkeling een actieve rol zullen proberen te spelen. In tegenstelling tot de jaren '60 en ook '70, toen het Hof zich uiterst kritisch ten aanzien van de doodstraf opstelde, lijken de voorstanders ervan op het ogenblik in de meerderheid te zijn. Een van de felste propagandisten is de uiterst conservatieve rechter William Rehnquist.

Nog niet zo lang geleden heeft hij de huidige juridische procedure een 'aanfluiting' genoemd, met het argument: „Wanneer de samenleving belooft bepaald crimineel gedrag met de dood te bestraffen en de rechtbanken blijven hier in gebreke, dan ondermijnen zij de integriteit van het gehele juridische stelsel.' Ook opperrechter Warren Burger heeft over het algemeen weinig geduld met terdoodveroordeelden die bij het Hooggerechtshof in Washington als allerlaatste instantie in beroep gaan.

Een typisch voorbeeld was de gang van zaken kort voor de executie van de voormalige politieman Frank Coppola in Richmond (Virginia). Ofschoon hij volhield onschuldig te zijn – hij was ervan beschuldigd tijdens een overval een vrouw te hebben doodgeslagen -- deelde hij afgelopen zomer opeens mee dat hij wilden worden geëxecuteerd. Zijn advocaten gaf hij opdracht van hoger beroep af te zien. Desondanks verzocht een van hen een federaal hof van beroep om uitstel van executie, wat inderdaad werd verleend.

De overweging van deze advocaat was dat in de staat Virginia nog een uitspraak moest worden gedaan of de doodstraf in overeenstemming met de grondwet zou zijn. Tot grote verbazing van bijna iedereen noemde opperrechter Warren Burger dit argument niet meer geldig. Naar zijn mening had de advocaat van Coppola het in voorgaande instanties moeten hanteren. Nu was het te laat.

Om een uitstel van executie te verhinderen kwamen nog dezelfde avond de leden van het Hooggerechtshof bijeen, en 34 minuten later stierf Coppola, een op death row volledig murw gebeukt man, op de elektrische stoel. Ongeveer hetzelfde overkwam de geëxecuteerde Charlie Brooks. Een meerderheid van zes rechters besloot zijn beroep te verwerpen, zonder verder op de argumenten van de advocaten in te gaan. Voor hun toelichting hadden de zes twee velletjes uitgetrokken.

Al sinds enige tijd bestudeert het Ministerie van Justitie de mogelijkheden, hoe de beroepsprocedure kan worden verkort, zodat terdoodveroordeelden sneller kunnen worden geëxecuteerd. Kennelijk is het streven gevangenen zoveel mogelijk te ontmoedigen, zodat ze niet meer het Hooggerechtshof zullen lastig vallen. Nog afgelopen zomer verwierp het almachtige Hof in de Amerikaanse hoofdstad met één pennestreek het beroep van niet minder dan 23 terdoodveroordeelden.

Ofschoon tot nu toe geen van hen is geëxecuteerd, staat een terechtstelling niets meer in de weg. Zoals van de beruchte Tison-broers die in 1978 met hun drieën hun vader uit de gevangenis van Arizona hadden bevrijd. In de daaropvolgende dagen vermoordden ze zes mensen, voordat twee van hen konden worden gepakt. Bij een vuurgevecht werd één broers doodgeschoten, de vader al eerder in tijn was gestorven. Maa zeker niet alleen bero digers die op death r executie afwachten. V zelfde geld zijn het dieven die in paniek ker hebben overgehaald. geval zijn het geen mensen en echt zware die op de elektrische in de gaskamer terech maar de kleine schlemi halverwege door hun advocaten in de steek gelaten en onvoldoende mogelijkheden om in te gaan gebruik maken.

Vooral met deze laats gorie heeft zich een gro advocaten belast die betaling werkt. Zij meestal gemobiliseerd do doodstraf-organisaties al Southern Defense Com 'The Southern Poverty L ter', 'The Florida Clearin on Criminal Justice' en h son and Jail Project.. M gens de organisatoren wo steeds moeilijker advoc vinden, naarmate het aa doodveroordeelden groeit

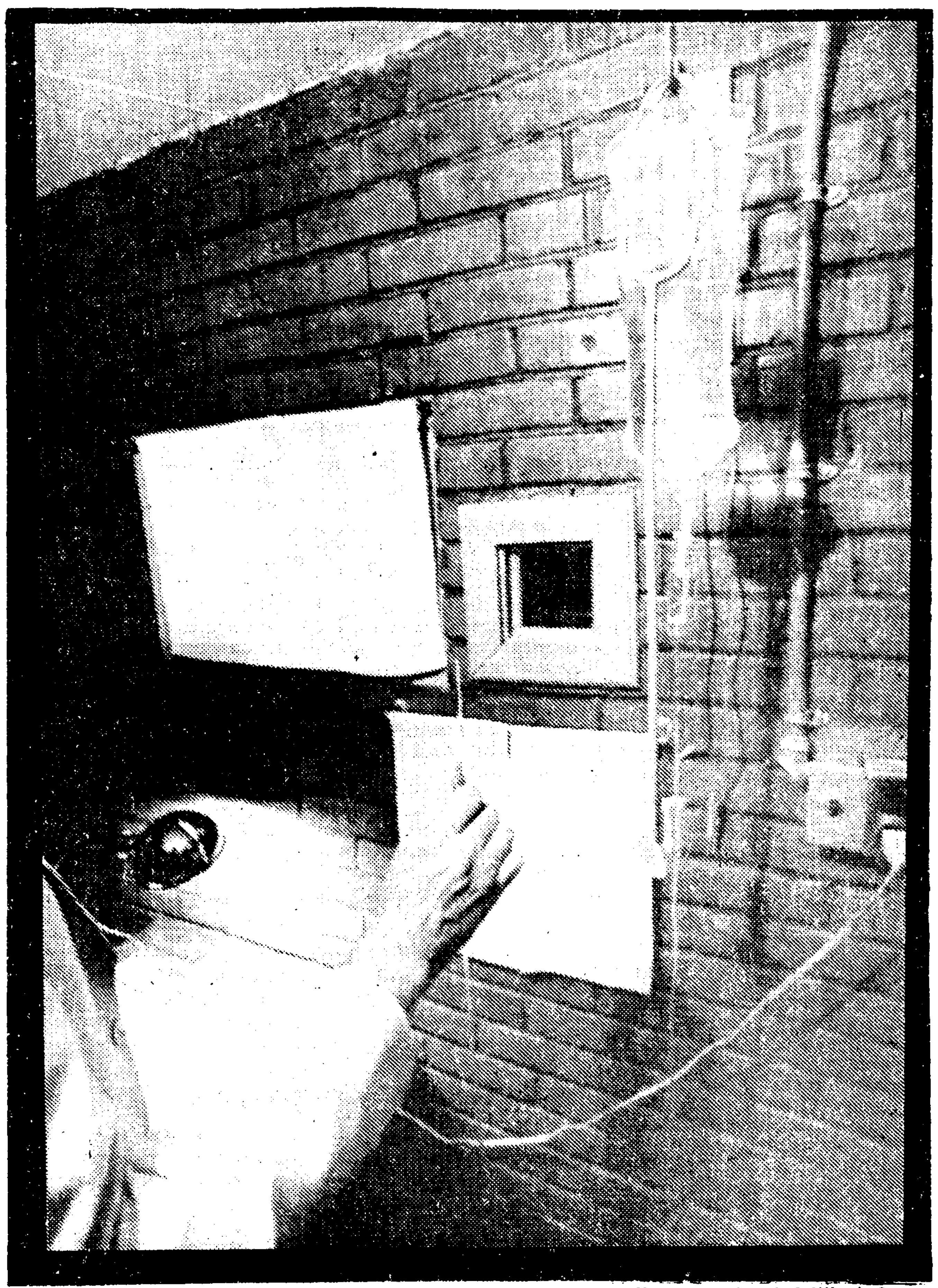
De taak van deze advoc bovendien nog zwaarder wanneer het Ministerie va tie en het Hooggerechtsh zin krijgen. In feite ga hierbij echter nog om een stroomlijning van het stra althans in vergelijking druk die van alle kanten uitgeoefend om nog veel pender maatregelen te Vaak stammen dergelijke stellen uit de koker van die zelf een familielid verloren bij een moordaa een schietpartij.

In de staat Maryland bijvoorbeeld de ouders vermoorde meisje Stephan Roper een commissie op die hardere straffen, bij vo de doodstraf, tegen moor eist. Stephanie Roper is twee jonge mannen gek verkracht en vermoord. D daders zijn dit jaar tot lev veroordeeld, wat erop ne dat zij over twaalf tot jaar voorwaardelijk op vr ten zullen worden gesteld.

Onder druk van de comm het parlement van Maryl een aantal wetsvoorstellen gelegd op grond waarva rechter iemand sneller doodstraf moet kunnen v delen. Zo zou het al geno wanneer negen van de juryleden zich voor de doo uitspreken. Tot nog toe g daarvoor unanimiteit nod Verder zouden verzachten standigheden als het gebru alcohol en verdovende mi moeten worden afgeschaft.

Het is een gang van zaken over de American Civil Li Union zich grote zorgen In een verklaring heeft d gerrechtsorganisatie de vo len „wettelijk en sociaal be lijk' genoemd. Een woor der: „Het lijkt me toch ee bizarre zaak dat je een nieme jury nodig hebt iemand naar de gevangen sturen, maar dat voor de straf slechts een meerderhe dig is." Hij gelooft dat de A kanen steeds meer tot reacties neigen.

Vanuit dit perspectief zeker niet toevallig dat Am International dit jaar een nationale actie tegen de straf in de VS heeft ge seerd. Door middel van br en via contacten met vrie en familieleden in de VS h de vanuit Londen opereren ganisatie een beweging op te kunnen brengen. Maar to toe heeft zij hiermee nog n lijks succes gehad.

—Archieffoto van het soort installatie dat werd gebruikt voor het toedienen van het dodelijke infuus

Charlie Brooks, eerder dit jaar gefotografeerd in de gevangenis van Austin, Texas

De 'dodenkamer' waar de executie van Brooks werd voltrokken